

1. əmək normalarının sosial baxımdan əsaslandırılmasına aşağıdakılardan hansı aiddir?

- avadanlıqların iş rejimlərinin düzgün müəyyən edilməsi.
- avadanlıqların iş rejimlərinin düzgün müəyyən edilməsi;
- işin yerinə yetirilməsinə vaxt sərfinin optimallaşdırılmasını təmin edən istehsal prosesinin təşkilinin ən səmərəli formasının seçilməsi;
- ✓ əməyin monotonluğunun azaldılması;
- işçi qüvvəsinin və onun əsəb enerjisinin sərfinin optimal səviyyəsinin nəzərə alınması;

2. əmək normalarının texniki baxımdan əsaslandırılmasına aşağıdakılardan hansı aiddir?

- əməyin monotonluğunun azaldılması;
- işin yerinə yetirilməsinə vaxt sərfinin optimallaşdırılmasını təmin edən istehsal prosesinin təşkilinin ən səmərəli formasının seçilməsi;
- ✓ avadanlıqların iş rejimlərinin düzgün müəyyən edilməsi;
- əməyin məzmunluğunun artırılması.
- işçi qüvvəsinin və onun əsəb enerjisinin sərfinin optimal səviyyəsinin nəzərə alınması;

3. əmək normaları müəyyən edilərkən hansı amil nəzərə alınmır?

- texniki;
- ✓ satışla bağlı;
- iqtisadi.
- psixofizioloji;
- sosial;

4. Aşağıdakılardan hansı əməyin normalaşdırılmasına prosesinə aid deyildir?

- avadanlıqların işi rejimlərinin rəasional variantının layihələndirilməsi;
- ✓ sosial yönümlü tədbirlərin planlaşdırılması.
- istehsal prosesinin təhlili və onun hissələrə bölünməsi;
- texnologiya və əməyin təşkilinin optimal variantının layihələndirilməsi;
- əmək və istirahətin rəasional rəecimlərinin layihələndirilməsi;

5. Aşağıdakılardan hansı iş yerlərinə irəli sürülən texniki tələblərə aid deyildir?

- iş yerlərinin qaldırıcı-nəqliyyat vasitələri ilə təmin edilməsi
- ✓ iş yerində mövcud avadanlıqların iş zonasında rəasional yerləşməsi
- iş yerlərinin mütərəqqi avadanlıqlarla təmin edilməsi
- iş yerlərinin alətlərlə təmin edilməsi
- iş yerlərinin nəzarət-ölçü cihazları ilə təmin edilməsi

6. Aşağıdakılardan hansı iş yerlərinə irəli sürülən erqonomik tələblərə aiddir?

- iş yerlərinin zəruri texnoloji və təşkilati ləvazimatlarla təmin olunması
- ✓ iş yerində işçinin rahat duruşunun, onun rahat hərəkətinin təmin edilməsi
- iş yerlərinin mütərəqqi avadanlıqlarla təmin edilməsi
- iş yerində mövcud avadanlıqların iş zonasında rəasional yerləşməsi
- işçilərin optimal məşğulluğunu təmin edilməsi

7. Aşağıdakılardan hansı iş yerlərinə irəli sürülən iqtisadi tələblərə aiddir?

- iş yerlərinin zəruri texnoloji və təşkilati ləvazimatlarla təmin olunması
- iş yerində mövcud avadanlıqların iş zonasında rəasional yerləşməsi
- iş yerində işçinin rahat duruşunun, onun rahat hərəkətinin təmin edilməsi
- ✓ işçilərin optimal məşğulluğunu təmin edilməsi
- iş yerlərinin mütərəqqi avadanlıqlarla təmin edilməsi

8. Aşağıdakılardan hansı iş yerlərinə irəli sürülən təşkilati tələblərə aiddir?

- iş yerlərinin mütərəqqi avadanlıqlarla təmin edilməsi
- iş yerində işçinin rahat duruşunun, onun rahat hərəkətinin təmin edilməsi
- iş yerlərinin zəruri texnoloji və təşkilati ləvazimatlarla təmin olunması
- ✓ iş yerində mövcud avadanlıqların iş zonasında rəşional yerləşməsi
- işçilərin optimal məşğulluğunu təmin edilməsi

9. Aşağıdakılardan hansı iş yerlərinə irəli sürülən tələblərə aiddir?

- iş yerində mövcud avadanlıqların iş zonasında rəşional yerləşməsi
- iş yerində işçinin rahat duruşunun, onun rahat hərəkətinin təmin edilməsi
- işçilərin optimal məşğulluğunu təmin edilməsi
- iş yerinin xammal və materiallarla vaxtlı-vaxtında təmin olunması
- ✓ iş yerlərinin mütərəqqi avadanlıqlarla təmin edilməsi

10. Aşağıdakılardan hansı iş yerlərinə irəli sürülən tələblərə aiddir?

- siyasi
- texnoloji
- ✓ təşkilati
- mənəvi
- sosial-mədəni

11. Aşağıdakılardan hansı iş yerlərinə irəli sürülən tələblərə aid deyildir?

- iqtisadi
- texniki
- təşkilati
- ✓ mənəvi
- erqonomik

12. Aşağıdakılardan hansı iş yerlərinə irəli sürülən tələblərə aid deyil?

- texniki
- iqtisadi
- erqonomik
- ✓ siyasi
- təşkilati

13. Aşağıdakılardan hansı vaxt normasının tərkibinə aiddir?

- işçinin xəstəliklə əlaqədar işdə olmadığı vaxt
- iş vaxtının itkiləri
- ✓ iş vaxtının faydalı sərfi
- məzuniyyətlər
- iş vaxtının səmərəsiz sərfi

14. Aşağıdakılardan hansı əməyin təşkilinə aiddir?

- ətraf mühitin qorunması
- istehsala hazırlığın səmərəli təşkili
- istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- alət təsərrüfatının inkişaf etdirilməsi
- ✓ işçilərin arasında iş bölgüsünün aparılması

15. Aşağıdakı hallardan hansında xidmət normasından istifadə edilmir?

- elektrik montyorlarının tələbatın müəyyən edilməsində;
- süpürgəsilərə tələbatın müəyyən edilməsində
- yağlayıcı fəhlələrə tələbatın müəyyən edilməsində;
- ✓ müəyyən detalların emalı ilə məşğul olan əsas fəhlələrə tələbatın müəyyən edilməsində.

- nəzarətçilərə tələbatın müəyyən edilməsində

16. İş yerinə xidmət vaxtı norması nədir?

- müəyyən müddət ərzində briqada tərəfindən yerinə yetirilməli olan zəruri çeşid və həcmdə işlərin plan ölçüsüdür;
- məhsul vahidinin hazırlanması və ya müəyyən həjmdə işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan iş vaxtının plan ölçüsüdür;
- ✓ fəhlənin avadanlıqların və iş yerinin işçi vəziyyətində saxlanması ilə əlaqədar sərf etdiyi vaxtın plan ölçüsüdür;
- müəyyən işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan müəyyən peşə-ixtisas tərkibdə işçilərin sayının plan ölçüsüdür.
- rəhbərə bilavasitə tabe olan işçilərin sayının plan ölçüsüdür;

17. Aşağıdakılardan hansı iş gününün fotoqrafiyası üsullarına aid deyil?

- fərdi
- briqada;
- marşrut;
- ✓ aralıq.
- kütləvi;

18. Texniki vaxt normasının tərkib hissəsi olan operativ vaxta nələr daxildir?

- əsas və hazırlıq-tamamlama vaxtları;
- köməkçi və hazırlıq-tamamlama vaxtları;
- iş yerinə xidmət və tənəffüs vaxtları;
- əsas və tənəffüs vaxtları.
- ✓ əsas və köməkçi vaxtlar;

19. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı əməyin elmi təşkilinə daxildir?

- ✓ işçilərin səmərəli yerləşdirilməsi;
- istehsalın ərazi üzrə səmərəli yerləşdirilməsi
- əsas fondların strukturun təkmilləşdirilməsi;
- müəssisədə istehsala hazırlığın təşkilinin təkmilləşdirilməsi.
- müəssisələrdə əmək məhsuldarlığının hesablanması;

20. Aşağıdakılardan hansı iş yerindəki texniki sənədləşməyə aiddir?

- müəssisənin baş planı
- emal edilən məmulatın eskiz layihəsi
- əsas texnoloji avadanlığın eskiz layihəsi
- əsas texnoloji avadanlığın texniki layihəsi
- ✓ emal edilən məmulatın çertyoju

21. Aşağıdakılardan hansı iş yerindəki texniki sənədləşməyə aid deyildir?

- avadanlığın pasport məlumatları
- avadanlıqların istismarı üzrə təlimatlar
- əməyin təşkili xəritəsi
- ✓ avadanlığın eskiz layihəsi
- avadanlıqların təmiri üzrə təlimatlar

22. Aşağıdakılardan hansı iş yerindəki təşkilati ləvazimatlara aiddir?

- modellər
- nəzarət cihazları
- ✓ iş mebelləri
- ştamplar
- əsas texnoloji avadanlıqlar

23. Aşağıdakılardan hansı iş yerindəki texnoloji ləvazimatlara aiddir?

- qaldırıcı-nəqliyyat qurğuları
- sınaq stendləri
- iş mebelləri
- ✓ ştamplar
- əsas texnoloji avadanlıqlar

24. Aşağıdakılardan hansı iş yerindəki köməkçi avadanlıqlara aiddir?

- iş mebelləri
- modellər
- əsas texnoloji avadanlıqlar
- ştamplar
- ✓ nəzarət cihazları

25. Aşağıdakılardan hansı iş yerindəki köməkçi avadanlıqlara aid deyildir?

- qaldırıcı-nəqliyyat qurğularına
- sınaq stendləri
- konveyerlər
- ✓ ştamplar
- nəzarət cihazları

26. Aşağıdakılardan hansı işçilərin əmək prosesinə aid deyildir?

- iş zonasında işçilərin yerləşdirilməsi
- əmək prosesini təşkil edən əmək hərəkətlərinin ardıcılığı
- ✓ işçinin sosial inkişaf səviyyəsi
- işçinin yorğunluğunun yaranması, artması və azalması
- işçinin duruşu

27. Aşağıdakılardan hansı iş yerinin təhciz olunmasını əks etdirmir?

- əsas texnoloji və köməkçi avadanlıqlar
- rabitə əə siqnalizasiya vasitələri
- texniki sənədləşdirmə
- ✓ marşrut texnologiyası
- texnoloji və təşkilati ləvazimatlar

28. Xronometraj:

- ✓ istehsal prosesinin özündə iş vaxtı sərfinin müşahidə edilməsinə və ölçülməsinə əsaslanır;
- istehsal edilən məhsulların standartlardan kənarlaşmalarının müəyyən edilməsinə əsaslanır;
- müəssisənin və onun istehsal bölmələrinin ahəngdar işləməsinə əsaslanır;
- müəssisədə kadrların vaxtı-vaxtında attestasiya olunmasına əsaslanır.
- bütün iş günü (növbə) ərzində iş vaxtı sərfini öyrənməklə iş vaxtı itikisinin səbəblərinin və kəmiyyətini müəyyən edilməsinə əsaslanır;

29. Müəssisədə əməyin normalaşdırılması nəyi təmin etmir?

- peşə və ixtisas üzrə işçilərin zəruri sayını hesablamağı;
- istehsal olunan detal, qovşaq və məmulatın plan əmək-tu-tu-tu-tu-tu-tu müəyyən etməyi;
- əməyin nəticələrini qiymətləndirməyi
- ✓ istehsal olunan məhsulların satış imkanlarını müəyyən etməyi.
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi tapşırığını əsaslandırmağı;

30. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı əməyin elmi təşkilinə daxil deyil?

- işçilərin səmərəli yerləşdirilməsi;
- əmək üsulları və şəraitinin təkmilləşdirilməsi;
- hər bir işçinin və kollektivinin yüksək son nəticələrə görə maddi və mənəvi stimullaşdırılmasının daha səmərəli metod və formalarının işlənilib hazırlanması;

- yaradıcılıq fəaliğini stimullaşdıran şərait yaradılması.
- √ müəssisələrdə əmək məhsuldarlığının hesablanması;

31. əməyin elmi təşkili nədir?

- müasir texnika əsasında əməyi təşkil etməkdir;
- müəssisədə idarə etmə aparatının işinin təkmilləşdirilməsidir;
- müasir elmin nailiyyətləri əsasında istehsalın təşkilidir;
- √ elmin və qabaqcıl istehsalat təcrübəsinin nailiyyətləri əsasında əməyi təşkil etmək deməkdir;
- müasir texnologiya əsasında əməyi təşkil etməkdir;

32. İş vaxtının ölçülməsində ən geniş yayılmış üsul hansıdır?

- marşrut fotoqrafiyası
- öz-özünü fotoqrafiya
- fotoqrafiya
- √ xronometraj
- müşahidə üsulu

33. əməyin normalaşdırılmasında hansı üsul əsas hesab edilir?

- təcrübəvi üsul
- analitik üsul
- √ texniki cəhətdən əsaslandırılmış üsul
- təcrübəvi-statistik üsul
- statistik üsul

34. əməyin təşkilinə aid olmayan nədir?

- işçilərin işə qəbul olunması
- əməyin stimullaşdırılması
- √ istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması
- işçilərin arasında iş bölgüsünün aparılması

35. İş gününün fotoqrafiyası:

- istehsal prosesinin özündə iş vaxtı sərfinin müşahidə edilməsinə və ölçülməsinə əsaslanır;
- istehsal edilən məhsulların standartlardan kənarlaşmalarının müəyyən edilməsinə əsaslanır;
- müəssisənin və onun istehsal bölmələrinin ahəngdar işləməsinə əsaslanır;
- müəssisədə kadrların vaxtılı-vaxtında attestasiya olunmasına əsaslanır.
- √ bütün iş günü (növbə) ərzində iş vaxtı sərfini öyrənməklə iş vaxtı itikisinin səbəblərinin və kəmiyyətini müəyyən edilməsinə əsaslanır;

36. əmək haqqının səviyyəsinə təsir göstərməyən amil hansıdır?

- işin xarakteri;
- fərdi əmək müqaviləsinin şərtləri;
- əmək bazarının konyunkturası;
- dövlətin sosial siyasəti;
- √ müəssisənin yaşayış yerinə yaxınlığı;

37. Müəssisədə əmək şəraitinin təmin edilməsinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- √ kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanmasını təmin etmək.
- işçilərin icra etdikləri işin məzmunu və xarakteri baxımından razı olmalarının təmin olunması;
- iş yerində əmək şəraitinin sanitar normalarına müvafiq olması;
- işçilərin təşkilati-texniki təminatının yüksək olması;
- kollektivdə əlverişli sosial-psixoloji mühitin yaradılması;

38. Müəssisədə kollektivin sosial inkişafının əsas vəzifələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- əmək kollektivində iş bölgüsünü optimallaşdırmaq;
- istehsalın texniki səviyyəsini yüksəltmək.
- istehsala daha məhsuldar avadanlıqları tətbiq etmək;
- √ istehsal şəraitini yaxşılaşdırmaq;
- kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanmasını təmin etmək;

39. Müəssisədə kollektivin sosial inkişafının əsas vəzifələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyildir?

- istehsal şəraitini yaxşılaşdırmaq;
- əmək kollektivinin həyat şəraitini yüksəltmək;
- √ istehsalın texniki səviyyəsini yüksəltmək.
- təhlükəsiz iş şəraitini yaratmaq;
- sosial ədalət prinsipini həyata keçirmək;

40. Müəssisənin əmək kollektivinə aşağıdakılardan hansı daxil deyildir?

- fəhlələr.
- mühəndis-texniki işçilər;
- √ müəssisənin təsisçiləri;
- sexin əmək kollektivi;
- istehsal sahəsinin əmək kollektivi;

41. Aşağıdakılardan hansı müəssisədə işçilərin iş qabiliyyətinin artmasına müsbət təsir göstərir?

- √ növbədaxili reqlamentləşdirilmiş istirahətin tətbiqi;
- istehsal edilən məhsulların qiymətinin artması;
- bazarda tələbin artması;
- müəssisənin quruluşunun dəyişdirilməsi;
- növbədaxili boşdayanmaların artması.

42. Müəssisədə iş şəraitini yaxşılaşdırmaq üçün hansı amil nəzərə alınmır?

- düzgün işıqlandırma;
- səs səviyyəsi.
- √ işçilərin ixtisas səviyyəsi;
- istehsalat mühtinin orqanizmə təsiri;
- normal temperatur;

43. Müəssisə ərazisinin yaşıllaşdırılması əmək şəraitini formalaşdıran hansı qrup amillərə aiddir?

- √ estetik;
- fizioloji.
- psixoloji;
- gigenik;
- sanitari;

44. Müəssisədə əməyin estetik şəraiti formalaşdıran amillərə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- binaların rəng tərtibatı;
- xüsusi paltar dəsti ilə təminat.
- müəssisə ərazisinin yaşıllaşdırılması;
- iş yerlərinin rəng tərtibatı;
- √ səs-küyün səviyyəsi;

45. Müəssisədə əməyin psixofizioloji şəraiti formalaşdıran amillərə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- işıqlandırma səviyyəsi;
- ultrabənəvşəyi şüalanmanın səviyyəsi;
- havanın tozlu olması;

- ✓ əsəbi-emosional gərginlik.
- səs-küyün səviyyəsi;

46. Müəssisədə əməyin sanitar-gigienik şəraiti formalaşdıran amillərə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- iş yerlərinin rəng tərtibatı;
- əsəbi-emosional gərginlik.
- ✓ işıqlandırma səviyyəsi;
- işçinin fiziki yüklənmə səviyyəsi;
- analizator funksiyalarının gərginliyi;

47. Müəssisədə əməyin estetik şəraiti formalaşdıran amillərə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- havanın tozlu olması;
- səs-küyün səviyyəsi;
- əsəbi-emosional gərginlik.
- ✓ müəssisə ərazisinin yaşıllaşdırılması;
- ultrabənəvşəyi şüalanmanın səviyyəsi;

48. Müəssisədə əməyin psixofizioloji şəraiti formalaşdıran amillərə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- ✓ iş yerlərinin rəng tərtibatı;
- əsəbi-emosional gərginlik
- iş tempi;
- işçinin fiziki yüklənmə səviyyəsi;
- analizator funksiyalarının gərginliyi;

49. Əmək kollektivinin sosial inkişafını idarə edərkən hansı amil nəzərə alınır?

- fondverimi;
- unifikasiya.
- təmirəyararlılıq;
- avadanlıqların amortizasiyası;
- ✓ psixoloji;

50. Müəssisədə sosial inkişaf üzrə qrupun funksiyalarına aşağıdakılardan hansı daxildir?

- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinə və fondveriminin artırılmasına nail olmaq;
- elmi cəhətdən əsaslandırılmış normativ və normaları işləyib hazırlamaq;
- ✓ əmək kollektivinin iş şəraitini yaxşılaşdırmaq üçün tədbirlər işləyib hazırlamaq.
- istehlakçıların sifarişlərinin vaxtında və tələb olunan keyfiyyətdə yerinə yetirilməsini təmin etmək;
- buraxılacaq məhsulların keyfiyyətini mütəmadi olaraq yaxşılaşdırmaq;

51. Müəssisədə əməyin sanitar-gigienik şəraiti formalaşdıran amillərə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- ultrabənəvşəyi şüalanmanın səviyyəsi;
- işıqlandırma səviyyəsi;
- havanın tozlu olması;
- ✓ əsəbi-emosional gərginlik.
- səs-küyün səviyyəsi;

52. Əmək haqqı nədir?

- ✓ iş qüvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə görə işçiyə müəssisə tərəfindən ödənilən pul vəsaitidir;
- müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar;
- işəgötürənin işçi ilə bağladığı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait;
- işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait;
- vaxtilə müəssisədə işləyib, lakin indi təqaüddə olan işçilərə müəssisələrin ödədiyi vəsait;

53. Əmək kollektivinin sosial inkişafını idarə edərkən hansı amil nəzərə alınmır?

- psixoloji;
- estetik;
- √ unifikasiya.
- sosioloji;
- sanitariya-gigenik;

54. Aşağıdakı hansı müəssisədə sosial xidmətin qarşısında vəzifələrə aid deyil?

- Aşağıdakı hansı müəssisədə sosial xidmətin qarşısında vəzifələrə aid deyil?
- sosial yönümlü tədbirlərin yüksək səmərə verilməsinə nail olunmasını təmin etmək.
-) yönümlü tədbirlərin işlənilib hazırlanmasında və həyata keçirilməsində əmək kollektivlərinin geniş iştirak etməsini təmin etmək
- sosial şəraitin təşkilinin təkmilləşdirilməsi;
- √ müəssisədə əməyin fondla silahlılığının yüksəldilməsi üzrə tədbirlərin layihələndirilməsi;

55. Müəssisədə sosial inkişaf üzrə qrupun vəzifələrinə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- √ müəssisələrdə əmək məhsuldarlığının hesablaması;
- kollektivinin sosial inkişafı üzrə planı işləyib hazırlamaq.
- sosial məsələlərlə əlaqədar işlərə operativ nəzarət etmək;
- əmək kollektivinin sosial inkişafı üzrə planın işlənilib hazırlanmasında iştirak edən bütün qrup və büroların fəaliyyətini əlaqələndirmək;
- sosial yönümlü məlumatların toplanmasında iştirak edən işçilərə-tədqiqatçılara metodik rəhbərlik və kömək etmək;

56. Hissə (detal) üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- √ hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidi üzrə material məsrəfi normasına vurulur;
- hissənin (detalın) hər vahidi üzrə material məsrəfi norması hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcminə nisbəti kimi.
- hissənin (detalın) sayının həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumu göstəricisinə nisbəti kimi;
- hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidinin material məsrəfi normasına nisbəti kimi;
- hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumu göstəricisinə vurulur;

57. Aşağıdakılardan hansı vaxt normasına aid deyil?

- əsas vaxt
- hazırlıq –tamamlama vaxtı
- köməkçi vaxt
- √ növbələrarası vaxt
- istirahət vaxtı

58. Vaxt norması nədir?

- verilən işin həcmi yerinə yetirmək üçün işə çıxan fəhlələrin zəruri miqdarının müəyyən edilməsidir;
- əsas işin yerinə yetirilməsində fəhlənin köməkçi xarakter daşıyan işlərə sərf etdiyi vaxta deyilir;
- vaxt vahidində müvafiq ixtisaslı bir fəhlənin (icraçının), yaxud bir neçə icraçının müəyyən şəraitdə istehsal etməli olduğu məhsulun (işin) miqdarıdır;
- √ məhsul (iş) vahidi istehsalın sərf olunan iş vaxtının elmi əsaslandırılmış, nizama salınmış həcmi;
- növbə ərzində bir aqretata xidmət etmək üçün lazım olan fəhlələrin maksimum sayı və yaxud müəyyən təşkilati-texniki şəraitdə bir işçinin xidmət etdiyi mexanizmləri, cihazların və digər avadanlıqların miqdarıdır.;

59. Müəssisələrdə əməyin təşkili zamanı hansı norma növündən istifadə edilmir?

- √ məhsuldarlıq norması;
- say normaları;
- vaxt norması;
- hasilat norması;
- xidmət norması;

60. Hazırlıq ehtiyatının həcmi necə hesablanır?

- materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətcə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta nisbəti kimi;
- istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmnin materialın kəmiyyət və keyfiyyətcə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta nisbəti kimi;
- materialdan orta günlük məsrəf norması istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminə vurulur;
- materialın kəmiyyət və keyfiyyətcə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxt dövrüyyə vəsaitlərinin orta qalıqına vurulur;
- ✓ materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətcə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta vurulur;

61. Cari ehtiyatın maksimum həcmi necə hesablanır?

- orta günlük material məsrəfi norması istehsal proqramına vurulur;
- iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalı istehsal proqramına vurulur;
- orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına nisbəti kimi;
- ✓ orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına vurulur;
- iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalı orta günlük material məsrəfi normasına nisbəti kimi;

62. Müəssisədə mövsümi ehtiyat hansı hallarda yaranır?

- ✓ xammal və materialın istehsalı və ya tədarükünün mövsümi olması ilə əlaqədar;
- müəssisənin xammal və materialla təminatında onun miqdarı, və ya vaxtaşırılığında kənarlaşmalar baş verən zaman istehsalın fasiləsizliyini təmin etmək məqsədilə;
- gələcəkdə xammal və materiala tələbin artması ehtimalı ilə;
- istehsal prosesinin fasiləsizliyi ilə əlaqədar;
- iki məhsul göndərilməsi (alma) arasındakı vaxt intervalında müəssisənin ahəngdar işləməsini təmin etmək məqsədilə.

63. Material məsrəf normasının tərkibinə nələr daxildir?

- dəstləşdirici məmulatlar, texnoloji tullantılar və itkilər, təşkilati-texniki tullantı və itkilər
- xalis (faydalı) məsrəf, xammal, material və dəstləşdirici məmulatlar
- ✓ təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf, texnoloji tullantılar və itkilər
- xammal, təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf
- xammal və yanacaq, material və dəstləşdirici məmulatlar, xalis (faydalı) məsrəf

64. Tranzit norması nədir?

- istehlakçının istehsalçıya bir dəfəyə göndərmək üçün öhdəsinə götürdüyü material həcmnin minimum miqdarıdır.
- ✓ istehsalçı müəssisədən bir sifarişlə bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun minimum həcmidir;
- istehlakçının istehsalçıya bir dəfəyə göndərmək üçün öhdəsinə götürdüyü material həcmnin maksimum miqdarıdır;
- istehsalçı müəssisədən bir il ərzində bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun minimum həcmidir;
- istehsalçı müəssisədən bir il ərzində bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun maksimum həcmidir;

65. Məsrəf normasına daxil olmayan nədir?

- texniki-təşkilati itkilər
- texnoloji itkilər
- texnoloji tullantılar
- xalis məsrəf
- ✓ təchizat itkiləri

66. Oxşarlığa görə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına vurulur.
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərinə nəzərə almaq üçün istifa-də edilən düzəldici əmsala vurulur;
- oxşar məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun material məsrəfi norma-sı ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərinə nəzərə almaq üçün istifa-də edilən düzəldici əmsalın hasilinə vurulur;
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına nisbəti kimi;

✓ məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərlə fərqi nəzərə almaq üçün istifadədə edilən düzəldici əmsalinin hasilinə vurulur;

67. Müəssisənin təmir təsərrüfatının quruluşuna aşağıdakılardan hansı təsir göstərir?

- ✓ istehsalın təşkili tipi;
- istehsal sahələrinin xammal və materiallar təmin olunma səviyyəsi;
  - təmir ediləcək avadanlıqların dəyəri;
  - istehsal edilən məhsulların keyfiyyətinə texniki nəzarətin təşkili.
  - təmir işçilərinin yaşı;

68. əsaslı təmirdə:

- avadanlıqların vəziyyətinə nəzarət edilir, gündəlik xidməti, yağlamayı, kiçik qüsurların aradan qaldırılır;
  - avadanlıqlar yuyulur, yağları dəyişdirilir, dəqiqliyi və məhsuldarlığı yoxlanılır, yanacaq və yağ işlətmələri müəyyənləşdirilir;
  - avadanlıqlar qismən sökülür, işlənilib korlanmış hissə və qovşaqlar yenisi ilə əvəz edilir;
- ✓ avadanlıqların tam sökülməsi, yeyilmiş hissə və qovşaqların dəyişdirilməsi, korlanmış hissələrin bərpa olunması nəzərdə tutulur.
- avadanlıqların dövrü olaraq sökülür və mövcud detallar yeniləri ilə dəyişdirilir;

69. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin təmir təsərrüfatı üçün xarakterik olan işlərə aiddir?

- ✓ avadanlıqların pasportlaşdırılması və atestasiyası;
- avadanlıqlara ölan tələbatın təmin edilməsi;
  - avadanlığa tələbatın hesablanması;
  - avadanlıqların amortizasiyasının hesablanması.
  - avadanlıqların bazar qiymətlərinin müəyyən edilməsi;

70. əsas fondların köhnəlməsi növləri hansılardır?

- ✓ fiziki və mənəvi
- texniki və texnoloji
  - kütləvi mənəvi, psixoloji, sosial, iqtisadi
  - texnoloji və sosial
  - texniki və mənəvi

71. Təmir təsərrüfatının əsas vəzifələrinə aşağıdakılardan hansı daxildir?

- ✓ avadanlıqların vaxtından tez köhnəlməsinin qarşısının alınması;
- avadanlıqların sayının azaldılması;
  - təmir üçün zəruri kadrların hazırlanması;
  - yeni və daha məhsuldar avadanlıqların tətbiqini təmin edilməsi.
  - avadanlıqların sayının artırılması;

72. Təmir təsərrüfatının əsas vəzifələrinə aşağıdakılardan hansı daxil deyildir?

- avadanlıqların vaxtından tez köhnəlməsinin qarşısını almaq;
  - avadanlıqları daima işə hazır vəziyyətdə saxlamaq;
  - təmir üçün lazım olan hissələri hazırlamaq;
- ✓ yeni və daha məhsuldar avadanlıqların tətbiqini təmin etmək.
- təmir şlərini həyat keçirmək;

73. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin təmir təsərrüfatının tərkibinə daxildir?

- əsas sexlər;
  - tikinti-quraşdırma təşkilatı;
  - dispeçer xidməti;
- ✓ təmir-tikinti sexi.
- xidmətedici sexlər;

74. Təmir işlərinin aparılması sistemində aşağıdakılardan hansı aiddir?

- plan-hazırlıq təmir sistemi;
- madd-texniki hazırlıq təmir sistemi;
- madd-texniki təminat təmir sistemi
- texniki qulluq və texniki təminat sistemi.
- ✓ plan-ehtiyat təmir sistemi;

75. Təmir işlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- konstruktor hazırlığı;
- texniki hazırlıq;
- madd-texniki təminat;
- ✓ texniki qulluq;
- texnologiyanın təkmilləşdirilməsi;

76. Təmir işlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- təmirərarası xidmət;
- ✓ texniki hazırlıq;
- müayinələr;
- texniki qulluq;
- kiçik təmir;

77. Müasir dövrdə əsas fondların təmiri hansı mənbədən maliyyələşdirilir?

- amortizasiya fondundan
- nizamnamə fondundan
- aksiya fondundan
- istehsalın inkişaf fondundan
- ✓ vahid təmir fondundan

78. Avadanlıqlarda təmir işi nə vaxt həyata keçirir?

- avadanlıq satıldıqda;
- ✓ avadanlıq fiziki köhnəldə;
- avadanlıqların yerini dəyişdikdə;
- avadanlıqların yerləşdirilməsində.
- avadanlıq yeni alınanda;

79. Orta təmirdə:

- avadanlıqların vəziyyətinə nəzarət edilir, gündəlik xidməti, yağlamanı, kiçik qüsurların aradan qaldırılır;
- avadanlıqlar yuyulur, yağları dəyişdirilir, dəqiqliyi və məhsuldarlığı yoxlanılır, yanacaq və yağ işlətmələri müəyyənləşdirilir;
- ✓ avadanlıqlar qismən sökülür, işlənilib korlanmış hissə və qovşaqlar yenisi ilə əvəz edilir;
- avadanlıqların tam sökülməsi, yeyilmiş hissə və qovşaqların dəyişdirilməsi nəzərdə tutulur.
- avadanlıqların dövrü olaraq sökülür və mövcud detallar yeniləri ilə dəyişdirilir;

80. Dövrü təmirdə:

- avadanlıqların vəziyyətinə nəzarət edilir, gündəlik xidməti, yağlamanı, kiçik qüsurların aradan qaldırılır;
- ✓ avadanlıqlar yuyulur, yağları dəyişdirilir, dəqiqliyi və məhsuldarlığı yoxlanılır, yanacaq və yağ işlətmələri müəyyənləşdirilir;
- avadanlıqlar qismən sökülür, işlənilib korlanmış hissə və qovşaqlar yenisi ilə əvəz edilir;
- avadanlıqların tam sökülməsi, yeyilmiş hissə və qovşaqların dəyişdirilməsi nəzərdə tutulur.
- avadanlıqların dövrü olaraq sökülür və mövcud detallar yeniləri ilə dəyişdirilir;

81. Təmirərarası xidmətdə:

- ✓ avadanlıqların vəziyyətinə nəzarət edilir, gündəlik xidməti, yağlamanı, kiçik qüsurların aradan qaldırılır;
- avadanlıqlar yuyulur, yağları dəyişdirilir, dəqiqliyi və məhsuldarlığı yoxlanılır, yanacaq və yağ işlətmələri müəyyənləşdirilir;

- avadanlıqlar qismən sökülür, işlənib korlanmış hissə və qovşaqlar yenisi ilə əvəz edilir;
- avadanlıqların tam sökülməsi, yeyilmiş hissə və qovşaqların dəyişdirilməsi nəzərdə tutulur
- avadanlıqların dövrü olaraq sökülür və mövcud detallar yeniləri ilə dəyişdirilir;

82. Müəssisənin təmir təsərrüfatı adətən kimə tabe olur?

- baş energetika;
- istehsalat məsələləri üzrə direktor müaviniyə;
- əsas sexin rəisinə;
- ✓ baş mühəndisə.
- baş iqtisadçıya;

83. Müəssisədə elektrotəmir sexi adətən kimə tabe olur?

- əsas sexin rəisinə.
- kommerziya məsələləri üzrə direktor müaviniyə;
- istehsalat məsələləri üzrə direktor müaviniyə;
- baş iqtisadçıya;
- ✓ baş energetika;

84. Müəssisədə təmir-mexaniki sex adətən kimə tabe olur?

- istehsalat məsələləri üzrə direktor müaviniyə;
- əsas sexin rəisinə.
- baş energetika;
- baş iqtisadçıya;
- ✓ baş mexanikə;

85. Planlı-ehtiyat təmir sistemi nəyin əsasən aparılır?

- istehsal proqramı əsasında;
- ✓ plan-qrafiklər əsasında.
- əsas fəhlələrin rəyi əsasında;
- çağırışlar əsasında;
- sifarişlər əsasında;

86. Avadanlıqların mənəvi köhnəlməsi

- avadanlıqların zaman keçdikcə texniki-is-tis-mar xassələrini itirməsi hesabına yaranır
- avadanlıqlardan istifadənin yaxşılaşdırılması hesabına yaranır
- avadanlıq parkının strukturunun pisləşməsi hesabına yaranır
- ✓ yeni daha məhsuldar avadanlıqların yaranması hesabına yaranır
- avadanlıqların boş dayanmalarının artması hesabına yaranır

87. Avadanlıqların fiziki köhnəlməsi nədir?

- avadanlıqların zaman keçdikcə texniki-is-tis-mar xassələrinin yaxşılaşdırılmasıdır
- avadanlıqlardan istifadə səviyyəsinin artırılmasıdır
- ✓ avadanlıqların zaman keçdikcə texniki-is-tis-mar xassələrini itirməsidir
- avadanlıqların təkrar istehsalının ucuz başa gəlməsidir
- yeni daha məhsuldar avadanlıqların yaradılmasıdır

88. Avadanlıqların amortizasiyası nədir?

- mənəvi aşınmaya məruz qalan əsas istehsal fondlarının dəyəri
- ✓ aşınma ilə əlaqədar, əsas fondun dəyərindən yaradılan məhsulun üzərinə keçən dəyərdir
- əsas fondların satışından gələn gəlirdir
- əsas fondların yeniləri ilə əvəz olunma faizi
- əsas fondların dəyərindəki artım

89. Avadanlıqların köhnəlməsi növləri hansılardır?
- mənəvi və psixoloji
  - texniki və sosial
  - √ fiziki və mənəvi
  - fiziki və texniki
  - texniki və texnoloji
90. Təmir-tikinti sex hansı təmir işlərini həyata keçirir?
- energetika avadanlıqlarının təmirini həyata keçirir;
  - iş maşın və avadanlıqlarının təmirini həyata keçirir.
  - √ binaların təmirini həyata keçirir;
  - texnoloji avadanlıqların təmirini həyata keçirir;
  - alətlərin təmirini həyata keçirir;
91. Təmir-mexaniki sex hansı təmir işlərini həyata keçirir?
- energetika avadanlıqlarının təmirini həyata keçirir;
  - tikililərin təmirini həyata keçirir.
  - binaların təmirini həyata keçirir;
  - √ texnoloji avadanlıqların təmirini həyata keçirir;
  - alətlərin təmirini həyata keçirir;
92. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin təmir təsərrüfatının tərkibinə daxil deyildir?
- √ dispeçer xidməti;
  - avadanlıq və ehtiyat hissələri anbarları.
  - təmir-tikinti sexi;
  - təmir-mexaniki sex;
  - elektrotəmir sexi;
93. Aşağıdakılardan hansı istehsalın təşkili fənninin məzmununa aid deyil?
- istehsala texniki xidmətin təşkili;
  - müəssisədə keyfiyyət nəzarətinin təşkili.
  - sex və istehsal sahələrinin optimal planlaşdırılması;
  - √ idarəetmənin təşkili;
  - istehsala hazırlığını təşkili;
94. Aşağıdakılardan hansı istehsalın təşkili fənninin məzmununa aiddir?
- iqtisadi artımın stimullaşdırılması;
  - √ müəssisənin rəşional istehsal strukturunun formalaşdırılması.
  - idarəetmənin təşkili;
  - məhsul satışının təşkili;
  - müəssisədə maddi-texniki təminatın planlaşdırılması;
95. İstehsalın təşkili kursuna nə öyrənilir?
- istehsal və qeyri-istehsal amilləri, məhsul istehsalı və xidmətlər göstərilməsinin iqtisadiyyatı və idarə edilməsi məsələlərini öyrənir;
  - maddi nemətlərin istehsalı, bölgüsü, mübadiləsi və istehsalı sahsində qanunauyğunluqları öyrənir.
  - √ konkret müəssisədə istehsal prosesinin əmək və maddi ünsürlərinin optimal əlaqələndirilməsini və onun fasiləsiz və ritmik baş verməsi yollarını müəyyən edən kəmiyyət və keyfiyyət asılıqlarını öyrənir;
  - informasiyanın emalı, təhlili və verilməsi məsələlərini öyrənir;
  - məqsədlərin müəyyən edilməsi, alternativ variantların müəyyən olunması, qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi sistemini öyrənir;
96. İstehsal baxımından təşkilətmə dedikdə, nə nəzərdə tutulur?

- ✓ canlı əməyin istehsalın maddi ünsürləri ilə səmərəli əlaqələndirilməsinə yönəldilmiş kompleks tədbirlər sistemi.
- plan göstəriciləri ilə faktiki göstəricilər arasındakı kənarlaşmaların müəyyən edilməsi;
- məqsədlərin müəyyən edilməsi, alternativ variantların müəyyən olunması, qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi sistemi;
- informasiyanın emalı, təhlili və verilməsi;
- idarəetmə məqsədlərinin, forma və metodlarının məcmusu;

97. İstehsalın təşkili fənni aşağıdakı məsələlərdən hansını nəzərə almır?

- istehsalın təşkilini təkmilləşdirilməsini;
- mövcud ehtiyatlardan səmərəli istifadəni təmin edilməsini;
- istehsalın texniki hazırlığını həyata keçirilməsini.
- ✓ mühasibat uçotunun təşkilinin təkmilləşdirilməsini;
- iş vaxtı itkilərini minimuma endirilməsini;

98. Aşağıdakılardan hansı müəssisədə istehsalın təşkili formalarıdır?

- ✓ texnoloji, predmet, düzxətli, fərdi və qarışıq forması;
- kooperativləşmə, fərdi və qarışıq forması.
- axınlı, predmet və düzxətli forması;
- təmərküzləşmə, düzxətli və fərdi forması;
- ixtisaslaşdırma texnoloji, fərdi və qarışıq forması;

99. İstehsalın təşkili nədir?

- istehsal prosesinin maddi resurslarla təmin edilməsi prosesindən ibarətdir;
- istehsalı ərazi üzrə səmərəli yerləşdirilməsi prosesini əhatə edir;
- müəssisədə istehsalın əmək resursları ilə təmin edilməsi prosesidir;
- müəssisənin istehsal vasitələri ilə təmin edilməsi prosesidir;
- ✓ canlı əməyin istehsalın maddi ünsürləri ilə səmərəli əlaqələndirilməsinə yönəldilmiş kompleks tədbirləri əhatə edir;

100. İstehsalın təşkilinin funksiyasına nə aiddir?

- texnoloji prosesin parametrlərinin müəyyən edilməsi;
- ✓ texnoloji avadanlığın, ixtisaslı fəhlələrin mövcudluğu şəraitində, istehsalın səmərəliliyinin iqtisadi meyarları əsasında optimal istehsal proqramının müəyyən edilməsi.
- həyata keçirilən əməliyyatların məzmununun müəyyən edilməsi;
- müəssisənin pul vəsaitlərinin idarə olunması;
- xammal və materialları lazımi xassələrə malik məhsula çevirmək üçün onlarla nə etmək lazım olduğu və bunun hansı maşın və avadanlıqların köməyi ilə edilməsi haqqında biliklərin məcmusu;

101. Texnologiya nədir?

- resursların istifadəsi üzrə məhdudiyətləri nəzərə almaqla optimallığın müəyyən meyarı üzrə avadanlıqların yüklənməsinin hesablanmasıdır;
- texnoloji avadanlığın, ixtisaslı fəhlələrin mövcudluğu şəraitində, istehsalın səmərəliliyinin iqtisadi meyarları əsasında optimal istehsal proqramının müəyyən edilməsidir.
- ✓ xammal və materialları lazımi xassələrə malik məhsula çevirmək üçün onlarla nə etmək lazım olduğu və bunun hansı maşın və avadanlıqların köməyi ilə edilməsi haqqında biliklərin məcmusudur;
- mümkün variantların təhlili əsasında və istehsalın məqsəd və şərtlərinə uyğun olaraq ən səmərəli variantın seçilməsidir;
- konkret müəssisədə istehsal prosesinin əmək və maddi ünsürlərinin optimal əlaqələndirilməsini və onun fasiləsiz və ritmik baş verməsi yollarını müəyyən edən kəmiyyət və keyfiyyət asılıqlarını öyrənir;

102. İstehsalın təşkili aşağıdakılardan hansı ilə əlaqədardır?

- mühasibat uçotu;
- sosiologiya;
- ✓ idarəetmə;
- maliyyə.;
- marketing

103. İstehsalın təşkili fənni aşağıdakı məsələlərdən hansını nəzərə alır?

- kadrların seçilməsini;
- ✓ istehsalın texniki hazırlığını həyata keçirilməsini.
- mühasibat uçotunun təşkilinin təkmilləşdirilməsini;
- müəssisənin marketinq fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsini;
- rəhbər kadrların hazırlanması, xidməti vəzifə üzrə hərəkətin idarə olunması;

104. İstehsalın təşkili fənni aşağıdakı məsələlərdən hansını öyrənir?

- ✓ müəssisənin quruluşu və onun daha da təkmilləşdirilməsi istiqamətlərini;
- əmək haqqının forma və sistemlərinin optimallaşdırılması.
- müəssisədə idarəetmə aparatının optimallaşdırılması;
- müəssisədə satışını səmərəli təşkili formalarını;
- mili iqtisadiyyatın quruluşu və onun daha da təkmilləşdirilməsi istiqamətlərini;

105. İstehsalın təşkili fənni hansı elm sahəsinə aiddir?

- sırf texniki fərqlərə aiddir;
- iqtisadi və siyasi fənlər arasında ortalıq mövqedə durur;
- ✓ iqtisadi və texniki fənlər arasında ortalıq mövqedə durur.
- yalnız maşınqayırmanın texnologiyasını öyrənən elmdir;
- sırf iqtisadi fənlərə aiddir;

106. Aşağıdakılardan hansı istehsalın təşkilinin funksiyasına aid deyildir?

- istehsalda «dar» yerlərin müəyyən edilməsi;
- ✓ istehsal ehtiyatlarının optimal həcmnin müəyyən edilməsi.
- istehsal prosesinə sərf olunan vaxtın minimallaşdırılması;
- məkan baxımından istehsal prosesinin rasionallaşdırılması;
- avadanlıqların yüklənməsinin optimallaşdırılması;

107. Aşağıdakılardan hansı istehsalın təşkilinin deyil, texnologiyanın funksiyasına aiddir?

- avadanlıqların yüklənməsinin optimallaşdırılması;
- texnoloji avadanlığın, ixtisaslı fəhlələrin mövcudluğu şəraitində, istehsalın səmərəliliyinin iqtisadi meyarları əsasında optimal istehsal proqramının müəyyən edilməsi.
- istehsal prosesinə sərf olunan vaxtın minimallaşdırılması;
- məkan baxımından istehsal prosesinin rasionallaşdırılması;
- ✓ texnoloji prosesin parametrlərinin müəyyən edilməsi;

108. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin Baş Planına qoyulan tələblərə aiddir?

- müəssisədə istehsal edilən məhsulların nomenklaturasının azaldılması;
- müəssisənin idarəetmə strukturunun mütərəqqiliyinin təmin olunması.
- ✓ istehsalat, idarəetmə və anbar binalarının təhlükəsizliyinin təmin edilməsi;
- istehsal avadanlıqlarının yerləşdirilməsində düzxətlik prinsipinin təmin edilməsi;
- nəqliyyat vasitələrinin marşrutunun rəqqas sxeminin tətbiqi;

109. Binaların sıxlığı əmsalı necə hesablanır?

- müəssisənin ərazisinin ümumi sahəsinin binaların tikintisi üçün istifadə sahəyə olan nisbəti kimi;
- müəssisənin ərazisindən istifadə edilən sahənin ümumi sahəyə olan nisbəti kimi.
- müəssisənin sərəncamında olan ərazinin sahəsi istifadə edilən ərazinin sahəsinə olan nisbəti kimi;
- müəssisənin ərazisinin tikinti məqsədi üçün istifadə edilmiş sahəsinin ümumi sahəyə olan nisbəti kimi;
- ✓ müəssisənin ərazisinin binaların tikintisi üçün istifadə sahəsinin ümumi sahəyə olan nisbəti kimi;

110. Tikinti əmsalı necə hesablanır?

- müəssisənin sərəncamında olan ərazinin sahəsi istifadə edilən ərazinin sahəsinə olan nisbəti kimi;
- müəssisənin ərazisindən istifadə edilən sahənin ümumi sahəyə olan nisbəti kimi.
- müəssisənin ərazisinin ümumi sahəsinin binaların tikintisi üçün istifadə sahəyə olan nisbəti kimi;
- müəssisənin ərazisinin binaların tikintisi üçün istifadə sahəsinin ümumi sahəyə olan nisbəti kimi;
- ✓ müəssisənin ərazisinin tikinti məqsədi üçün istifadə edilmiş sahəsinin ümumi sahəyə olan nisbəti kimi;

111. ərazidən istifadə əmsalı necə hesablanır?

- müəssisənin sərəncamında olan ərazinin sahəsi istifadə edilən ərazinin sahəsinə olan nisbəti kimi;
- ✓ müəssisənin ərazisindən istifadə edilən sahənin ümumi sahəyə olan nisbəti kimi.
- müəssisənin ərazisinin ümumi sahəsinin binaların tikintisi üçün istifadə sahəyə olan nisbəti kimi;
- müəssisənin ərazisinin binaların tikintisi üçün istifadə sahəsinin ümumi sahəyə olan nisbəti kimi;
- müəssisənin ərazisinin tikinti məqsədi üçün istifadə edilmiş sahəsinin ümumi sahəyə olan nisbəti kimi;

112. Aşağıdakılardan hansı texnoloji prinsipi üzrə yaradılan sexlərin üstünlüklərinə aiddir?

- ✓ istehsalın ixtisaslaşdırılmasının daha da dərinləşdirilməsi üçün geniş imkanlar yaranır;
- sexin işçilərinin konkret məmumat növünün hazırlanmasında məsuliyyəti artır.
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması səviyyəsinin yüksəldilməsi üçün şərait yaranır;
- ixtisaslaşdırılmış istehsalların yaradılmasına imkan verir;
- istehsal tsikli azalır;

113. Aşağıdakılardan hansı texnoloji prinsipi üzrə yaradılan sexlərin üstünlüklərinə aid deyildir?
A) istehsalın ixtisaslaşdırılmasının

- mövcud maşın və avadanlıqlardan, texnoloji alət və tərtibatlardan, maddi- enerji və əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə olunur;
- ✓ sexin işçilərinin konkret məmumat növünün hazırlanmasında məsuliyyəti artır.
- istehsalın ixtisaslaşdırılmasının daha da dərinləşdirilməsi üçün geniş imkanlar yaranır;
- istehsala rəhbərlik və texnoloji proseslərin gedişatına operativ nəzarət asanlaşır
- texnoloji istehsal tullantılarının həcmi minimuma endirilir;

114. Aşağıdakılardan hansı əşya prinsipi üzrə yaradılan sexlərin üstünlüklərinə aiddir?

- istehsala rəhbərlik və texnoloji proseslərin gedişatına operativ nəzarət asanlaşır;
- texnoloji istehsal tullantılarının həcmi minimuma endirilir;
- ✓ sexin işçilərinin konkret məmumat növünün hazırlanmasında məsuliyyəti artır.
- mövcud maşın və avadanlıqlardan, texnoloji alət və tərtibatlardan, maddi- enerji və əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə olunur;
- istehsalın ixtisaslaşdırılmasının daha da dərinləşdirilməsi üçün geniş imkanlar yaranır;

115. Aşağıdakılardan hansı əşya prinsipi üzrə yaradılan sexlərin çatışmazlığına aiddir?

- istehsal tsiklinin uzunluğunu artırır;
- hazırlanmış məhsulların keyfiyyəti üçün sex işçilərinin məsuliyyəti azalır.
- sexdaxili yükdaşımaların həcmi çoxalır;
- maşın və avadanlıqları tez-tez yenidən sazlamaq lazım gəlir ki, bu da vaxt itkisinə səbəb olur;
- ✓ sexin idarəedilməsi mürəkkəbləşir;

116. Aşağıdakılardan hansı texnoloci prinsipi üzrə yaradılan sexlərin çatışmazlığına aiddir?

- sexin idarəedilməsi mürəkkəbləşir;
- sexin struktur mürəkkəbləşir;
- ✓ maşın və avadanlıqları tez-tez yenidən sazlamaq lazım gəlir ki, bu da vaxt itkisinə səbəb olur;
- bir sıra avdanlıqları tam yükləmək mümkün olmur.
- zəruri növlərinin yaradılmasına ehtiyac yaranır;

117. Aşağıdakılardan hansı əşya prinsipi üzrə yaradılan sexlərin çatışmazlığına aid deyil?

- sexin struktur mürəkkəbləşir;
- ✓ maşın və avadanlıqları tez-tez yenidən sazlamaq lazım gəlir ki, bu da vaxt itkisinə səbəb olur;

- zəruri növlərinin yaradılmasına ehtiyac yaranır;
- bir sıra avdanlıqları tam yükləmək mümkün olmur.
- sexin idarəedilməsi mürəkkəbləşir;

118. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin istehsal quruluşuna təsir göstərmir?

- istehsalın həcmi;
- məhsulun hazırlanması texnologiyası.
- məhsulun nomenklaturası;
- müəssisənin ixtisaslaşma dərəcəsi;
- ✓ idarəetmə orqanlarının tərkibi;

119. Müəssisənin dinamik istehsal sistemi kimi uzunömürlülük xassəsi nəyi əks etdirir?

- istehlakçı üçün lazım olan məhsulun yaradılmasını;
- müəssisənin sabit fəaliyyət göstərməsini;
- istehsal sisteminin müəyyən zaman ərzində arzuolunuan istiqamətdə fəaliyyətinin dəyişdirilməsi mümkünlüyünü.
- ✓ istehsal sisteminin nisbətən uzun müddət ərzində nəticəliliyini qoruyub saxlaması qabiliyyətini;
- müəssisənin xarici mühitin dəyişikliklərinə uyğunlaşmaq qabiliyyətini;

120. Müəssisənin dinamik istehsal sistemi kimi çeviklik xassəsi nəyi əks etdirir?

- istehlakçı üçün lazım olan məhsulun yaradılmasını;
- istehsal sisteminin müəyyən zaman ərzində arzuolunuan istiqamətdə fəaliyyətinin dəyişdirilməsi mümkünlüyünü.
- istehsal sisteminin nisbətən uzun müddət ərzində nəticəliliyini qoruyub saxlaması qabiliyyətini;
- ✓ müəssisənin xarici mühitin dəyişikliklərinə uyğunlaşmaq qabiliyyətini;
- müəssisənin sabit fəaliyyət göstərməsini;

121. Müəssisənin dinamik istehsal sistemi kimi etibarlılıq xassəsi nəyi əks etdirir?

- istehsal sisteminin nisbətən uzun müddət ərzində nəticəliliyini qoruyub saxlaması qabiliyyətini;
- istehsal sisteminin müəyyən zaman ərzində arzuolunuan istiqamətdə fəaliyyətinin dəyişdirilməsi mümkünlüyünü.
- istehlakçı üçün lazım olan məhsulun yaradılmasını;
- ✓ müəssisənin sabit fəaliyyət göstərməsini;
- müəssisənin xarici mühitin dəyişikliklərinə uyğunlaşmaq qabiliyyətini;

122. Müəssisənin dinamik istehsal sistemi kimi nəticəlilik xassəsi nəyi əks etdirir?

- istehsal sisteminin nisbətən uzun müddət ərzində nəticəliliyini qoruyub saxlaması qabiliyyətini;
- istehsal sisteminin müəyyən zaman ərzində arzuolunuan istiqamətdə fəaliyyətinin dəyişdirilməsi mümkünlüyünü.
- ✓ istehlakçı üçün lazım olan məhsulun yaradılmasını;
- müəssisənin sabit fəaliyyət göstərməsini;
- müəssisənin xarici mühitin dəyişikliklərinə uyğunlaşmaq qabiliyyətini;

123. Müəssisə dinamik istehsal sistemi kimi hansı xassələrə malikdir?

- intensivlik, ekstensivlik, yenilik, səmərəlilik, qənaətçilik;
- təbiilik və səmərəlilik.
- ✓ nəticəlilik, etibarlılıq, çeviklik, uzunömürlülük, idarə oluna bilmə;
- mütənasiblik, paralellik, düzxətillik, ahəngdarlıq, fasiləsizlik;
- uzunömürlülük, etibarlılıq, estetiklik, erqonomiklik, texnolojilik;

124. İstehsal sisteminin açıqlığı aşağıdakılardan hansı ilə bağlı deyil?

- müəssisənin digər müəssisələrlə kooperasiya əlaqəsinə girməsi;
- xammal və materialların alınması.
- məhsul satışı;
- vergilərin ödənilməsi;
- ✓ müəssisədə eyni zamanda bir-birinə keçən altsistemlərin olması;

125. İstehsal sisteminin açıqlığı dedikdə, nə nəzərdə tutulur?

- məhsul yaratmaq qabiliyyəti;
- müəssisədə eyni zamanda bir-birinə keçən altsistemlərin olması;
- ✓ müəssisənin xarici mühitlə qarşılıqlı təsirdə olması.
- müxtəlif alt sistemlərin olması və xarici mühitin təsirinin mövcudluğu;
- xidmət yaratmaq qabiliyyəti

126. İstehsal sisteminin mürəkkəbliyi dedikdə, nə nəzərdə tutulur?

- ✓ müxtəlif alt sistemlərin olması və xarici mühitin təsirinin mövcudluğu;
- müəssisənin xarici mühitlə qarşılıqlı təsirdə olması.
- məhsul yaratmaq qabiliyyəti;
- müəssisədə eyni zamanda bir-birinə keçən altsistemlərin olması;
- müəssisənin maddi əşyalarla mübadiləsinin olması;

127. İstehsal sisteminin çoxstrukturluluğu dedikdə, nə nəzərdə tutulur?

- məhsul yaratmaq qabiliyyəti;
- müəssisənin maddi əşyalarla mübadiləsinin olması;
- müxtəlif alt sistemlərin olması və xarici mühitin təsirinin mövcudluğu;
- müəssisənin xarici mühitlə qarşılıqlı təsirdə olması.
- ✓ müəssisədə eyni zamanda bir-birinə keçən altsistemlərin olması;

128. İstehsal sisteminin məqsədəuyğunluğu dedikdə, nə nəzərdə tutulur?

- ✓ məhsul yaratmaq qabiliyyəti;
- müəssisənin maddi əşyalarla mübadiləsinin olması;
- müxtəlif alt sistemlərin olması və xarici mühitin təsirinin mövcudluğu;
- müəssisənin xarici mühitlə qarşılıqlı təsirdə olması.
- müəssisədə eyni zamanda bir-birinə keçən altsistemlərin olması;

129. Müəssisənin istehsal sistemi kimi fəaliyyətinin xarakterik əlaməti hansıdır?

- ✓ çox strukturluluq;
- birbaşa təbəçilik ;
- intensivlik;
- məhdudluq.
- müstəqillik;

130. Müəssisənin quruluşuna təsir göstərən aşağıdakı amillərdən hansı sahə amillərinə aiddir?

- istehsalın ixtisaslaşdırılması və kooperativləşdirilməsi;
- elmi-tədqiqat və təcrübə-konstruktor işlərinin yerinə yetirilməsi imkanları;
- ölkə iqtisadiyyatındakı sahələrin tərkibi;
- ✓ müəssisənin qaz və su kəmərlərilə təmin olunma səviyyəsi.
- istehsalın həcmi;

131. Müəssisənin quruluşuna təsir göstərən aşağıdakı amillərdən hansı regional amillərə aiddir?

- istehsalın ixtisaslaşdırılması və kooperativləşdirilməsi;
- sahədə təchizat və satışın təşkili xüsusiyyətləri;
- ölkə iqtisadiyyatındakı sahələrin tərkibi;
- ✓ müəssisənin qaz və su kəmərlərilə təmin olunma səviyyəsi.
- istehsalın həcmi;

132. Müəssisənin quruluşuna təsir göstərən aşağıdakı amillərdən hansı makroiqtisadi amillərə aiddir?

- istehsalın ixtisaslaşdırılması və kooperativləşdirilməsi;
- sahədə təchizat və satışın təşkili xüsusiyyətləri;

- ✓ ölkə itisadiyyatındakı sahələrin tərkibi;
- müəssisənin qaz və su kəmərlərilə təmin olunma səviyyəsi.
- istehsalın həcmi;

133. Müəssisədə seçim imkanları nəyi əks etdirir?

- qərarların qəbul edilməsi ilə əldə olunması arzu edilən son nəticələri;
- buraxılan məhsulların iqtisadi təyinatının ümumiliyini;
- ✓ qərar qəbul edən şəxsin sərbəst şəkildə seçə bildiyi, bir-birindən asılı olmayan tədbirlər variantlarını (problemin həlli variantlarını);
- müəssisənin qarşısında duran iqtisadi və sosial vəzifələrin ümumiliyini.
- müəssisənin kadrları, istehsal vasitələri, informasiya və maliyyə vəsaitlərinin məcmusunu;

134. Müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyətinin qarşısında duran məqsədlər nəyi əks etdirir?

- ✓ qərarların qəbul edilməsi ilə əldə olunması arzu edilən son nəticələri;
- buraxılan məhsulların iqtisadi təyinatının ümumiliyini;
- qərar qəbul edən şəxsin sərbəst şəkildə seçə bildiyi, bir-birindən asılı olmayan tədbirlər variantlarını (problemin həlli variantlarını);
- müəssisənin qarşısında duran iqtisadi və sosial vəzifələrin ümumiliyini.
- müəssisənin kadrları, istehsal vasitələri, informasiya və maliyyə vəsaitlərinin məcmusunu;

135. Operativ informasiya hansı məlumatları əks etdirir?

- məhsulun reallaşdırılmasına aid məlumatları;
- məhsulun xarakteristikasına aid məlumatları;
- istehsal xərclərinə aid məlumatları;
- ✓ istehsal prosesinin gedişatına nəzarət prosesində gündəlik əldə edilən məlumatlar.
- məhsulun istehsalı texnologiyası haqqında məlumatları;

136. Kommersiya informasiyası hansı məlumatları əks etdirir?

- istehsal prosesinin gedişatına nəzarət prosesində gündəlik əldə edilən məlumatlar.
- məhsulun istehsalı texnologiyası haqqında məlumatları
- məhsulun xarakteristikasına aid məlumatları;
- istehsalın operativ idarəedilməsi ilə bağlı;
- ✓ məhsulun reallaşdırılmasına aid məlumatları;

137. Texniki informasiya hansı məlumatları əks etdirir?

- məhsulun reallaşdırılmasına aid məlumatları;
- ✓ məhsulun xarakteristikasına aid məlumatları;
- istehsalın operativ idarəedilməsi ilə bağlı;
- istehsal prosesinin gedişatına nəzarət prosesində gündəlik əldə edilən məlumatlar.
- istehsal xərclərinə aid məlumatları;

138. Müəssisədə informasiya öz tərkibinə görə hansı növlərə bölünür?

- ✓ texniki və operativ;
- kommersiya və ödənişsiz;
- dəyişən və sabit;
- qısamüddətli və uzunmüddətli.
- intensiv və ekstensiv;

139. Müəssisənin iqtisadi vəhdətə malik olması nə deməkdir?

- maşınlar (aqrəqatlar) dəsti və material-enerji axınlarının kəmiyyət asılılığı və hər bir müəssisə tərkibində nisbətən sabit məkan bağlılığının olması;
- müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyətinə xidmət göstərmək bacarımından ümumi olan köməkçi və xidmətdə bəzi bölmələrin mövcudluğu;
- vahid nizamnamənin mövcudluğu;
- ✓ müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrinin ümumiliyi.

- idarəetmənin, perspektiv, cari və operativ planların, uçot və hesabatın vahid sisteminin;

140. Müəssisənin təşkilati vəhdətə malik olması nə deməkdir?

- maşınlar (aqrəqatlar) dəsti və material-enerji axınlarının kəmiyyət asılılığı və hər bir müəssisə tərkibində nisbətən sabit məkan bağlılığının olması;
- ✓ müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyətinə xidmət göstərmək baxımından ümumi olan köməkçi və xidmətdici bölmələrin mövcudluğu;
- müəssisənin qarşısında duran iqtisadi və sosial vəzifələrin ümumiliyi;
- müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrinin ümumiliyi.
- idarəetmənin, perspektiv, cari və operativ planların, uçot və hesabatın vahid sisteminin;

141. Müəssisənin istehsal-texniki vəhdətə malik olması nə deməkdir?

- ✓ maşınlar (aqrəqatlar) dəsti və material-enerji axınlarının kəmiyyət asılılığı və hər bir müəssisə tərkibində nisbətən sabit məkan bağlılığının olması;
- vahid nizamnamənin mövcudluğu
- müəssisənin qarşısında duran iqtisadi və sosial vəzifələrin ümumiliyi;
- müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrinin ümumiliyi.
- idarəetmənin, perspektiv, cari və operativ planların, uçot və hesabatın vahid sisteminin;

142. Asılı müəssisə nədir?

- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında üstün iştirakına və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun qəbul etdiyi qərarları müəyyənləşdirmək imkanına malik olursa, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir;
- bir müəssisə digərinin istehsal etdiyi məhsulların hamısını alırsa, onda birinci müəssisə ikincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir;
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 10 faizə malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir;
- ✓ bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 20 faizdən çox paya malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir.
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalının 100 faizinə malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir;

143. Törəmə müəssisə nədir?

- ✓ bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında üstün iştirakına və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun qəbul etdiyi qərarları müəyyənləşdirmək imkanına malik olursa, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir;
- bir müəssisə digərinin istehsal etdiyi məhsulların hamısını alırsa və bağlanmış müqaviləyə görə onun istehsal etdiyi məhsulun hamısını yaxın iki ildə almalıdırsa, onda birinci müəssisə ikincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir;
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 10 faizə malikdirsə və bu iştirak payı müəssisənin ümumi yığıncağını istənilən vaxı çağırmağa imkan verirsə, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir;
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 25 faizə malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir.
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalının 49 faizinə malikdirsə və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun istehsal etdiyi məhsulun 75 faizini alırsa, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir;

144. Müəssisənin hüquqi şəxs kimi xüsusiyyətlərinə aid deyil,

- ✓ müəssisənin bağladığı əqdlərə görə yaranan öhdəlikdə onun rəhbərinin şəxsi öhdəliklərinə çevrilir;
- müəssisə, iştirakçılarının mülkiyyətinədən fərqli olan, xüsusiləşmiş mülkiyyətə malik olur;
- müəssisə, müstəqil iradəyə malik olur;
- müəssisə, iştirakçılarının tərkibindən asılı olma-yaraq, prinsipjə, müddətsiz mövcud olur
- müəssisə öz öhdəliklərinə görə müstəqil məsuliyyət daşıyır.

145. Müəssisənin xarici mühitini formalaşdıran subyektlərə aid deyil,

- dövlət orqanları;
- ✓ onun kadrları;
- onun təhizatçıları;
- borc verən qurumlar.
- onun məhsulunun potensial və mövcud istehlakçıları;

146. Müəssisənin istehsal potensialı nədir?

- müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı və istehsal gücü;

- √ müəssisənin kadrları, istehsal vasitələri, informasiya və maliyyə vəsaitlərinin məcmusudur;
- müəssisənin illik istehsal həcmi;
- bazarın yerli məhsul tutumu;
- müəssisə məhsullarının satıla biləcək maksimum həcmi və ;

147. Müəssisənin istehsal quruluşuna aid deyil:

- istehsal bölmələrinin işçilərinin onların ümumi sayında payları
- istehsal bölmələrinin istehsalın ümumi həcmində payları
- √ müəssisənin istehsal bölmələrində işləyənlərin sayında ayrı-ayrı kateqoriyalı işçilərin payları
- müəssisənin məhsul buraxılışında ayrı-ayrı istehsal bölmələrinin paylarını
- istehsal bölmələrinin əsas fondlarının onların ümumi həcmində payları

148. əməyin tətbiq zonasına nə deyilir?

- əsas sex;
- istehsal sahəsi;
- √ iş yeri;
- xidmətedici sex.
- köməkçi sex;

149. Müəssisənin Baş Planı dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- √ müəssisənin ərazisində onun bölmələrinin yerləşdirilməsi planı;
- müəssisənin idarəetmə strukturunun layihəsi;
- müəssisənin perspektiv inkişaf planı;
- müəssisənin təşkilat strukturunun təkimilləşdirilməsi planı.
- müəssisənin iqtisadi və sosial inkişafının kompleks planı;

150. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin istehsal strukturuna daxildir?

- xidmətedici təsərrüfat, əsas, köməkçi və əlaltı sexlər, idarəetmə orqanları, yeməcxana;
- √ əsas, köməkçi, xidmətedici və əlaltı sexlər, idarəetmə orqanları;
- xidmətedici və əlaltı sexlər, idarəetmə orqanları, yeməcxana;
- xidmətedici təsərrüfat, idarəetmə orqanları, yeməcxana, kitabxana.
- əsas, köməkçi, və əlaltı sexlər, xidmətedici təsərrüfat;

151. Aşağıdakı sexlərdən hansı texnoloji prinsip üzrə qurulmamışdır?

- dəmirçi sexi;
- √ mühərrik sexi;
- rəngləmə sexi;
- mexaniki emal sexi.
- tökmə sexi;

152. Aşağıdakı sexlərdən hansı əşya prinsip üzrə qurulmamışdır?

- ayaqqabı sexi;
- mühərrik sexi;
- tara sexi;
- √ mexaniki emal sexi.
- alət sexi;

153. Aşağıdakı sexlərdən hansı texnoloji prinsip üzrə qurulmuşdur?

- mühərrik sexi;
- ayaqqabı sexi;
- tara sexi;
- alət sexi.
- √ mexaniki emal sexi;

154. Müəssisənin nizamnaməsi nədir?

- təsisçilərin hüquq və vəzifələrinə tənzimləyən hüquqi sənəddir;
- ✓ müəssisənin fəaliyyətini və bu fəaliyyətin təşkilini nizamlayan qaydaların məcmusudur;
- müəssisənin fəaliyyətinin əsas göstəriciləri üzər məlumatları əks etdirən hüquqi sənəddir;
- müəssisənin satış bazarları haqqında məlumatları əks etdirən hüquqi sənəddir.
- müəssisə haqqında ümumi məlumatın əks olunduğu hüquqi sənəddir;

155. Müəssisənin ərazisi hansı zonalara ayrılır?

- idarəetmə zonası, istirahət zonası və təhcizat zonası;
- maddi-texniki təhcizat zonası, istehsalat zonası və satış zonası;
- idarəetmə zonası, istehsalat zonası və istirahət zonası;
- ✓ idarəetmə zonası, istehsalat zonası və anbar zonası.
- inzibati zona, nəqliyyat şəbəkələri zonası və anbar zonası;

156. Aşağıdakılardan hansı xidmətedici təsərrüfata aid deyildir?

- nəqliyyat təsərrüfatı;
- ✓ alət təsərrüfatı;
- enerji təsərrüfatı;
- istilik-güc təsərrüfatı.
- anbar təsərrüfatı;

157. Aşağıdakılardan hansı xidmətedici təsərrüfata aiddir?

- mexaniki-emal sexi;
- alət təsərrüfatı;
- ✓ enerji təsərrüfatı;
- tullantıların emalı sexi.
- Təmir təsərrüfatı;

158. Hansı sex əsas sex deyildir?

- naxış vurma sexi;
- ✓ alət sexi;
- mexaniki-emal sexi;
- yığma sexi.
- hazırlıq sexi;

159. Hansı sex əsas sexlərə aiddir?

- elektrik təmir sexi;
- alət sexi;
- ✓ mexaniki-emal sexi;
- model sexi
- təmir-mexaniki sex;

160. Hansı sex köməkçi sex deyildir?

- təmir-mexaniki sex;
- ✓ mexaniki-emal sexi;
- model sexi.
- elektrik təmir sexi;
- alət sexi;

161. əşya prinsip üzrə sexlərin yaradılması nəyə əsaslanır?

- ✓ müəyyən bir məmulatın və ya onun hansı bir hissəsinin hazırlanmasına;

- sexdə yerləşdirilmiş avadanlıqların sayına əsaslanır;
- müəssisədə tullantılardan təkrarən istifadəyə əsaslanır;
- müəssisədə bəzi sexlər yerinə yetirilən işlərin texnoloji eyniliyinə görə yaradılır, bəziləri məmulatların (detalların) istehsalına cəmləşirlər.
- müxtəlif məmulatların hazırlanması zamanı yerinə yetirilən işlərin texnoloji eyniliyinə;

162. Texnoloji prinsip üzrə sexlərin yaradılması nəyə əsaslanır?

- müəyyən bir məmulatın və ya onun hansı bir hissəsinin hazırlanmasına;
- sexdə yerləşdirilmiş avadanlıqların sayına əsaslanır;
- müəssisədə tullantılardan təkrarən istifadəyə əsaslanır;
- müəssisədə bəzi sexlər yerinə yetirilən işlərin texnoloji eyniliyinə görə yaradılır, bəziləri məmulatların (detalların) istehsalına cəmləşirlər.
- ✓ müxtəlif məmulatların hazırlanması zamanı yerinə yetirilən işlərin texnoloji eyniliyinə;

163. Qarışıq prinsip üzrə sexlərin yaradılması nəyə əsaslanır?

- müxtəlif məmulatların hazırlanması zamanı yerinə yetirilən işlərin texnoloji eyniliyinə;
- ✓ müəssisədə bəzi sexlər yerinə yetirilən işlərin texnoloji eyniliyinə görə yaradılır, bəziləri məmulatların (detalların) istehsalına cəmləşirlər;
- müəssisədə tullantılardan təkrarən istifadəyə əsaslanır;
- əməliyyatda iştirak edən işçilərin sayına əsaslanır.
- müəyyən bir məmulatın və ya onun hansı bir hissəsinin hazırlanmasına;

164. İstehsalın həcmiminin artması müəssisənin quruluşuna necə təsir göstərir?

- ✓ müəssisənin bölmələrin sayı, tərkibi, ölçüsü və onlarda çalışan işçilərin sayı artır;
- müəssisədə idarəetmənin strukturunda funksional bölmələrin ixtisarına şərait yaranır.
- müəssisənin istehsal quruluşu sadələşir;
- istehlak olunan xammal və materialın növü, çeşidi artır;
- müəssisədə istehsal edilən məhsulun nomenklaturası genişlənilir;

165. Müəssisənin quruluşu dedikdə, nə nəzərdə tutulur?

- müəssisənin tərkibinə daxil olan bölmələrin təbəçiliyi
- müəssisənin tərkibinə daxil olan bölmələrin inkişaf səviyyəsi
- müəssisənin tərkibinə daxil olan təhcizat bölmələrinin sayı
- müəssisənin tərkibinə daxil olan istehsal bölmələrində avadanlıqların sayı
- ✓ müəssisənin tərkibinə daxil olan bölmələr arasında kəmiyyət nisbəti

166. İstehsalın təşkili üsuluna görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- kiçik, orta və iri müəssisələrə
- əl əməyinə əsaslanan, mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə
- kütləvi, seri-yalı və fərdi müəssisələrə
- ✓ axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə
- istehsal, kommertiya və xidmət müəssisələrinə

167. Müəssisənin nizamnaməsində aşağıdakılardan hansı əks olunmur?

- müəssisənin fəaliyyət istiqamətləri;
- müəssisənin ləğv edilməsi məsələləri
- ✓ müəssisənin sex və istehsal sahələrinin təşkili məsələləri;
- müəssisənin idarəetmə və nəzarət orqanları.
- müəssisənin fəaliyyətinin yenidən təşkili məsələləri;

168. Müəssisələrin qarşısında duran əsas vəzifələrə aid deyil:

- ən az xərjlə daha yüksək iqtisadi nəticələr əldə etmək;
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinə və fondveriminin artırılmasına nail olmaq;

- müəssisənin maliyyə resurslarından səmərəli istifadə etmək;
- ✓ dövlət büdcəsinə ödənilən vergilərin həcmi artırmaq.
- buraxılacaq məhsulların keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq;

169. Müəssisənin istehsal quruluşu:

- onun təsərrüfat fəaliyyətinin idarə edilməsi mexanizmidir;
- onun kapitalının strukturunu əks etdirir;
- onun dövrüyyə vəsaitlərinin strukturunu əks etdirir.
- ✓ onun daxili bölmələrinin tərkibi və nisbətlərini əks etdirir;
- onun idarəetmə strukturudur;

170. Hansı sex əlaltı sexdir?

- naxış vurma sexi;
- alət sexi;
- mexaniki-emal sexi;
- yığma sexi.
- ✓ tullantıların emalı sexi;

171. Müəssisənin quruluşunun hansı növü var?

- ümumi və xüsusi
- ✓ ümumi və istehsal
- texniki və texnoloji
- cari və hazırlıq
- istehsaldaxili və istehsaldankənar

172. Miqyasına görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- ✓ kiçik, orta və iri müəssisələrə
- əl əməyinə əsaslanan, mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə
- kütləvi, seri-yalı və fərdi müəssisələrə
- axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə
- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə

173. İl ərzində işləmə müddətlərinə görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- ✓ fasiləsiz, fasiləli və mövsümi işləyən sənaye müəssisələri
- əl əməyinə əsaslanan, mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə
- kütləvi, seri-yalı və fərdi müəssisələrə
- axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə
- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə

174. Buraxılan məhsulun iqtisadi təyinatına görə müəssisələr bölünürülər:

- kiçik və orta müəssisələrə
- əl əməyinə əsaslanan və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə
- ✓ istehlak şeyləri və istehsal vasitələri istehsal edən müəssisələrə
- ixtisaslaşdırılmış və universal müəssisələrə
- istehsal və kommersiya müəssisələrinə

175. Müəssisədə sexlər hansı prinsiplər üzrə qurulurlar?

- ✓ texnoloji prinsipi və əşya prinsipi;
- bərabərlik prinsipi və ahəngdarlıq prinsipi;
- ahəngdarlıq prinsipi və paralellik prinsipi;
- düzxətillik prinsipi və bərabərlik prinsipi.
- fasiləsizlik prinsipi və mütənasiblik prinsipi;

176. İxtisaslaşdırılma dərəcəsinə görə müəssisələr bölünürlər:

- kütləvi, seri-yalı və fərdi müəssisələrə;
- ✓ ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışıq müəssisələr;
- kiçik, orta və iri müəssisələrə;
- istehsal, kommertiya və xidmət müəssisələrinə.
- axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə;

177. İstehsalın təşkili tipinə görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- kiçik, orta və iri müəssisələrə;
- əl əməyinə əsaslanan, mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə;
- ✓ kütləvi, seri-yalı və fərdi müəssisələrə;
- axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə.
- istehsal, kommertiya və xidmət müəssisələrinə;

178. Müəssisənin istehsal quruluşuna aid deyil.

- istehsal bölmələri arasındakı nisbət
- istehsal bölmələri arasındakı təcəçilik
- ✓ istehsal sahələri arasındakı əmək bölgüsü
- bölmələrin heyyətlərinin say nisbəti
- istehsal bölmələrinin əsas fondlarının dəyərinin nisbəti

179. Məhsulun istehsalında iştirak etməyən bölmə hansıdır?

- əsas sex
- ✓ sosial-məişət bölməsi
- köməkçi sex
- xidmətedici sex
- yardımçı sex

180. Müəssisənin quruluşunun formalaşmasına aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- istehsalın həcmi
- məhsulun nomenklaturası
- ✓ müəssisənin nizamnamə fondu
- məhsulun konstruktiv quruluşu və onun hazırlanması texno-logic-yası
- istehsalın ixtisaslaşdırılması və kooperativləşdirilməsi səviyyəsi

181. Müəssisə miqyasında istehsalın təşkili hansı aspektlərdə həyata keçirilir?

- məkan, zaman və beynəlxalq aspektlərdə;
- universal, zaman və funksional aspektlərdə;
- universal, qarışıq və funksiona aspektlərdə;
- ✓ məkan, zaman və funksional aspektlərdə.
- məkan, qarışıq və funksional aspektlərdə;

182. Müəssisənin əlaltı sexləri nə ilə məşğul olurlar?

- bilavasitə məhsulun hazırlanması ilə məşğul olurlar, lakin onlar həm əsas və həm də köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar;
- ✓ əsas sexlərin istehsal tullantılarından təkrarən istifadə edilməsi məqsədilə yaradılır və onlar müəssisədə hazırlanan məhsulların maya dəyərinin aşağı salınmasında mühüm rol aynayırlar;
- bilavasitə maddi nemətlər istehsalı ilə məşğul olurlar.
- bilavasitə məhsul istehsalı ilə məşğul olurlar, lakin onlar əsas sexlərin normal fəaliyyət göstəriciləri üçün bütün zəruri şərait yaradırlar;
- bilavasitə məhsulun hazırlanması ilə məşğul olurlar, lakin onlar, həm əsas və həm də köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün bütün zəruri şəraiti yaradırlar;

183. Müəssisənin hansı struktur bölməsi onun ilk əsas inzibati-istehsal vahididir?

- √ sex
- idarəetmə aparatı
- istehsal sahəsi
- iş yeri
- briqada

184. Aşağıdakı amillərdən hansı müəssisənin ahəngdar işləməsində əsas rol oynayır?

- √ müəssisənin dispetçer xidməti
- müəssisənin satış şöbəsi;
- müəssisənin social xidmət bölməsi.
- maşın və avadanlıqların modernləşdirilməsi;
- əmək haqqının təşkili;

185. Texnoloji prinsip üzrə qurulmuş sexlər hansı istehsal şəraitində geniş tətbiq edilir?

- √ fərdi və kiçik seriyalı
- fərdi və iri seriyalı
- kütləvi və orta seriyalı
- kütləvi və iri seriyalı
- orta və iri seriyalı

186. İstehsal prosesinin sex strukturu:

- maşınlar (aqreqlər) dəsti və material-enerji axınlarının kəmiyyət asılılığı və hər bir müəssisə tərkibində nisbətən sabit məkan bağlılığının olması ilə xarakterizə olunur;
- √ avadanlıqların (iş yerlərinin) materialların axınına paralel yerləşdirilməsinə əsaslanan istehsal sahələrinin yaradılması ilə xarakterizə olunur;
- bitməmiş istehsalın və istehsal ehtiyatları həcmının yüksək olması ilə əlaqədar maddi-texniki təminatın təşkilinin mürəkkəbliyi ilə xarakterizə olunur;
- aqreqlər və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması ilə xarakterizə olunur.
- avadanlıqlar (iş yerləri) texnoloji proses üzrə yerləşdirilir və detallar partiyası istehsal sahəsində bir iş yerindən digərinə ardıcıl verilərək emal olunması ilə xarakterizə olunur;

187. İstehsal tsiklinin uzunluğu azaldıqda nə baş verir?

- √ məhsul istehsalının həcmi artır;
- tədavi xərcləri aşağı düşür;
- məhsulun maya dəyəri artır;
- müəssisənin öhdəlikləri artır.
- istehsal əsas fondlarının dəyəri azalır;

188. İstehsal tsiklinin uzunluğuna hansı iqtisadi amil təsir göstərir?

- texnoloji proseslərin mürəkkəbliyi;
- √ məhsul vahidinə səmərəli vaxt normalarının hesablanması;
- xidmətedici proseslərin yerinə yetirilməsi səviyyəsi;
- məhsul satışının səmərəli təşkili.
- əməyin texniki silahlanma səviyyəsi;

189. İstehsal tsiklinin uzunluğuna hansı təşkilatı amil təsir göstərir?

- texnoloji proseslərin mürəkkəbliyi;
- məhsul vahidinə səmərəli vaxt normalarının hesablanması;
- √ xidmətedici proseslərin yerinə yetirilməsi səviyyəsi;
- məhsul satışının səmərəli təşkili.
- əməyin texniki silahlanma səviyyəsi;

190. İstehsal tsiklinin uzunluğuna hansı texnoloji amil təsir göstərir?

- istehsalın gedişatında yaranan fasilələrin müddəti;
  - iş yerlərinin təşkili;
  - xidmətedici proseslərin yerinə yetirilməsi səviyyəsi;
  - məhsul satışının səmərəli təşkili.
- ✓ əməyin texniki silahlanma səviyyəsi;

191. İstehsal tsiklinin uzunluğuna aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- texnoloji proseslərin mürəkkəbliyi;
  - iş yerlərinin təşkili;
  - istehsal proseslərinin mexanikləşdirmə və texniki cəhətdən silahlanması səviyyəsini;
- ✓ məhsul satışının səmərəli təşkili.
- əməyin texniki silahlanma səviyyəsi;

192. İstehsal tsiklinin uzunluğu göstəricisindən hansı məqsədlə istifadə edilmir?

- müəssisənin istehsal proqramını müəyyən edərkən;
  - bitməmiş istehsalın həcmi hesablayarkən;
  - dövriyyə fondlarının kəmiyyəti planlaşdırılarkən;
- ✓ müəssisənin balansı tərtib edilərkən.
- sexin istehsal tapşırıqlarını müəyyən edərkən;

193. Universal istehsal prosesləri hansı istehsal tiplərində tətbiq edilir?

- fərdi və kütləvi;
  - fərdi və iri seriyalı;
  - kütləvi və kiçik seriyalı;
  - kütləvi və iri seriyalı.
- ✓ fərdi və kiçik seriyalı;

194. İxtisaslaşmış istehsal prosesləri hansı istehsal tiplərində tətbiq edilir?

- fərdi və kütləvi;
  - fərdi və iri seriyalı;
  - kütləvi və kiçik seriyalı;
- ✓ kütləvi və iri seriyalı.
- fərdi və kiçik seriyalı;

195. İxtisaslaşmış avadanlıqlardan hansı istehsallarda istifadə edilir?

- fərdi və kütləvi istehsal tiplərində;
  - fərdi və iri seriyalı istehsal tiplərində;
  - kütləvi və kiçik seriyalı istehsal tiplərində;
- ✓ kütləvi və iri seriyalı istehsal tiplərində.
- fərdi və kiçik seriyalı istehsal tiplərində;

196. Universal avadanlıqlardan hansı istehsallarda istifadə edilir?

- fərdi və kütləvi istehsal tiplərində;
  - fərdi və iri seriyalı istehsal tiplərində;
  - kütləvi və kiçik seriyalı istehsal tiplərində;
  - kiçik və iri seriyalı istehsal tiplərində.
- ✓ fərdi və kiçik seriyalı istehsal tiplərində;

197. İstehsalın təşkilinin fərdi üsulunu aşağıdakı əlamətlərdən hansı xarakterizə edir?

- əmək predmetlərinin bir iş yerindən digərinə verilməsi üçün əməliyyatlararası xüsusi nəqliyyatın mövcud olması;
  - emal olunacaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması;
- ✓ bitməmiş istehsalın və istehsal ehtiyatları həcmi yüksək olması ilə əlaqədar maddi-texniki təminatın təşkilinin mürəkkəbliyi;
- ixtisaslaşmış aqrekat və avadanlıqla yanaşı universal avadanlıqdan da geniş istifadə olunması.

- ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması;

198. İstehsalın təşkilinin fərdi üsulunu aşağıdakı əlamətlərdən hansı xarakterizə etmir?

- istehsalı təkrar olunmayan geniş nomenklatura;
- ✓ emal olunacaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması;
- iriləşdirilmiş texnologiyaların hazırlanması;
- bitməmiş istehsalın və istehsal ehtiyatları həcminin yüksək olması ilə əlaqədar maddi-texniki təminatın təşkilinin mürəkkəbliyi.
- yalnız universal avadanlıqlardan istifadə;

199. İstehsalın təşkilinin dəstəli üsulunu aşağıdakı əlamətlərdən hansı xarakterizə etmir?

- əmək predmetlərinin bir iş yerindən digərinə verilməsi üçün əməliyyatlararası xüsusi nəqliyyatın mövcud olması;
- ixtisaslaşmış aqrekat və avadanlıqla yanaşı universal avadanlıqdan da geniş istifadə olunması.
- bir iş yerinə bir neçə əməliyyatın təhkim edilməsi;
- emal olunacaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması;
- ✓ ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması;

200. İstehsalın təşkilinin dəstəli üsulunu aşağıdakı əlamətlərdən hansı xarakterizə edir?

- istehsal prosesinin fasiləsizliyinin səviyyəcə yüksək olması;
- ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması;
- istehsal prosesinin böyük sayda əməliyyatlara bölünməsi;
- ✓ ixtisaslaşmış aqrekat və avadanlıqla yanaşı universal avadanlıqdan da geniş istifadə olunması.
- avadanlıqların texnoloji xəritəyə müvafiq olaraq yerləşdirilməsi;

201. İstehsalın təşkilinin axınlı üsulunu aşağıdakı əlamətlərdən hansı xarakterizə edir?

- ixtisaslaşmış aqrekat və avadanlıqla yanaşı universal avadanlıqdan da geniş istifadə olunması.
- yüksək ixtisaslı və nisbətən geniş ixtisas profilli kadrlardan istifadə edilməsi
- ✓ ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması;
- bir iş yerinə bir neçə əməliyyatın təhkim edilməsi;
- emal olunacaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması;

202. İstehsalın təşkilinin axınlı üsulunu aşağıdakı əlamətlərdən hansı xarakterizə etmir?

- ✓ ixtisaslaşmış aqrekat və avadanlıqla yanaşı universal avadanlıqdan da geniş istifadə olunması.
- istehsal prosesinin böyük sayda əməliyyatlara bölünməsi;
- ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması;
- istehsal prosesinin fasiləsizliyinin səviyyəcə yüksək olması;
- avadanlıqların texnoloji xəritəyə müvafiq olaraq yerləşdirilməsi;

203. Kimiyəvi və fiziki istehsal prosesləri zamanı:

- bir neçə növ xammal və materialdan bir növ məhsul istehsalı edilir;
- bir növ xammal və materialdan bir neçə növ məhsul hazırlanır;
- ✓ əmək predmetinin forma və quruluşundakı dəyişikliklər istiliyin və elektrik enerjisinin təsirləri altında baş verir.
- bir növ xammal və materialdan bir növ məhsul istehsal edilir;
- əmək predmetinin forma və ölçüsünün dəyişməsi mexaniki güc vasitəsilə baş verir;

204. Mexaniki istehsal prosesləri zamanı:

- əmək predmetinin forma və quruluşundakı dəyişikliklə kimyəvi reaksiyaların təsirləri altında baş verir;
- əmək predmetinin forma və quruluşundakı dəyişikliklər istiliyin və elektrik enerjisinin təsirləri altında baş verir.
- bir növ xammal və materialdan bir neçə növ məhsul hazırlanır;
- bir neçə növ xammal və materialdan bir növ məhsul istehsalı edilir;
- ✓ əmək predmetinin forma və ölçüsünün dəyişməsi mexaniki güc vasitəsilə baş verir;

205. Aşağıdakılardan hansı fasiləsiz istehsal proseslərinə aiddir?

- köynək istehsalı.
- √ neft emalı;
- dəzgah istehsalı;
- mebel istehsalı;
- parça istehsalı;

206. Aşağıdakılardan hansı fasiləli istehsal proseslərinə aiddir?

- √ dəzgah istehsalı;
- [yeni cavab]
- şüşə istehsalı;
- neft emalı;
- çuqun istehsalı;

207. İstehsalın tipinə görə istehsal proseslərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- mexaniki və kimiyəvi istehsal prosesləri;
- √ fərdi və kütləvi istehsal prosesləri.
- fasiləli və fasiləsiz istehsal prosesləri;
- əmək və təbii istehsal prosesləri;
- sintez və analizə əsaslanan istehsal prosesləri;

208. Vaxtaşırı təkrarlanmaq baxımından istehsal proseslərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- mexaniki və kimiyəvi istehsal prosesləri;
- fərdi və kütləvi istehsal prosesləri.
- √ fasiləli və fasiləsiz istehsal prosesləri;
- sintez və analizə əsaslanan istehsal prosesləri;
- əmək və təbii istehsal prosesləri;

209. Aşağıdakılardan hansı mürəkkəb istehsal proseslərinin növlərinə aiddir?

- fasiləli və fasiləsiz istehsal prosesləri;
- fərdi və kütləvi istehsal prosesləri.
- √ sintez və analizə əsaslanan istehsal prosesləri;
- mexaniki və kimiyəvi istehsal prosesləri;
- əmək və təbii istehsal prosesləri;

210. Aşağıdakılardan hansı analizə əsaslanan istehsal proseslərinə aiddir?

- şüşə istehsalı;
- gil qablar istehsalı.
- kərpic istehsalı;
- un istehsalı;
- √ neft emalı;

211. Aşağıdakılardan hansı sintezə əsaslanan istehsal proseslərinə aiddir?

- gil qablar istehsalı.
- √ şüşə istehsalı;
- neft emalı;
- un istehsalı;
- kərpic istehsalı;

212. Aşağıdakılardan hansı sadə istehsal proseslərinə aid deyildir?

- stəkan istehsalı;
- un istehsalı;
- kərpic istehsalı;
- gil qablar istehsalı.

✓ şüşə istehsalı;

213. Aşağıdakılardan hansı mürəkkəb istehsal proseslərinə aiddir?

- gil qablar istehsalı.
- stəkan istehsalı;
- kərpic istehsalı;
- un istehsalı;
- ✓ şüşə istehsalı;

214. Aşağıdakılardan hansı mürəkkəb istehsal proseslərinə aid deyil?

- şüşə istehsalı;
- ✓ kərpic istehsalı;
- neft emalı;
- çuqun istehsalı;
- neft-kimya məhsulları istehsalı.

215. Aşağıdakılardan hansı sadə istehsal proseslərinə aiddir?

- şüşə istehsalı;
- ✓ kərpic istehsalı;
- neft emalı;
- neft-kimya məhsulları istehsalı.
- çuqun istehsalı;

216. İstehsal tsikli necə müəyyən olunur?

- ✓ xammal və materialların istehsal prosesinin ilk əməliyyatına daxil olduğu andan hazır məhsulun alınmasına qədər sərf olunan təqvim vaxtının ölçüsü ilə;
- nəzarət əməliyyatlarının yerinə yetirilməsinə sərf olunan vaxtın ölçüsü ilə;
- materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtın ölçüsü ilə;
- vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan (və ya əməliyyatdan çıxan) detalların sayı ilə;
- bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtın ölçüsü ilə.

217. əməliyyatların taktı necə müəyyən olunur?

- vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan (və ya əməliyyatdan çıxan) detalların sayı ilə;
- bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtın ölçüsü ilə.
- təbii əməliyyatlarının yerinə yetirilməsinə sərf olunan vaxtın ölçüsü ilə;
- nəzarət əməliyyatlarının yerinə yetirilməsinə sərf olunan vaxtın ölçüsü ilə;
- ✓ materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtın ölçüsü ilə;

218. əməliyyatların tempi necə müəyyən olunur?

- ✓ vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan (və ya əməliyyatdan çıxan) detalların sayı ilə;
- materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtın ölçüsü ilə;
- nəzarət əməliyyatlarının yerinə yetirilməsinə sərf olunan vaxtla;
- təbii əməliyyatlarının yerinə yetirilməsinə sərf olunan vaxtla;
- bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtla.

219. əməl:

- istehsal prosesinin texnoloji baxımdan həmcins, təşkilati baxımdan ayrılmaz hissəsi olub, əmək predmetinin emalı üçün istifadə olunan istehsal komponentlərinin və avadanlıqların tərkibcə və habelə sonuncuların iş rejimlərinin sabitliyi ilə səciyyələnir.
- işçilərin müdaxiləsi olmadan, təbii yolla, öz-özünə baş verir;
- müəyyən məqsədli təyinatı olan və fəhlə tərəfindən yerinə yetirilən bitkin, tamamlanmış hərəkətlərin məcmusudur;
- istehsal prosesinin xüsusişdirilmiş tərkib hissəsi olmaqla – bir iş yerində bir və ya bir neçə işçi tərəfindən əmək predmeti (xammal, material, yarımfabrikat) üzərində ardıcıl yerinə yetirilən işlərin cəmindən ibarətdir;
- ✓ fəhlənin özünün bir neçə fiziki hərəkətinin (bədən, əl, barmaq və s.) və ya hərəkətlər kompleksinin hər hansı predmetin götürülməsi və ya onun yerinin dəyişdirilməsi ilə bağlı görülən işdir;

220. Keçid:

- işçilərin müdaxiləsi olmadan, təbii yolla, öz-özünə baş verir;
- √ istehsal prosesinin texnoloji baxımdan həmcins, təşkilati baxımdan ayrılmaz hissəsi olub, əmək predmetinin emalı üçün istifadə olunan istehsal komponentlərinin və avadanlıqların tərkibcə və habelə sonuncuların iş rejimlərinin sabitliyi ilə səciyyələnir.
- istehsal prosesinin xüsusişdirilmiş tərkib hissəsi olmaqla – bir iş yerində bir və ya bir neçə işçi tərəfindən əmək predmeti (xammal, material, yarımfabrikat) üzərində ardıcıl yerinə yetirilən işlərin cəmindən ibarətdir;
- müəyyən məqsədli təyinatı olan və fəhlə tərəfindən yerinə yetirilən bitkin, tamamlanmış hərəkətlərin məcmusudur;
- fəhlənin özünün bir neçə fiziki hərəkətinin (bədən, əl, barmaq və s.) və ya hərəkətlər kompleksinin hər hansı predmetin götürülməsi və ya onun yerinin dəyişdirilməsi ilə bağlı görülən işdir;

221. Fənd:

- √ müəyyən məqsədli təyinatı olan və fəhlə tərəfindən yerinə yetirilən bitkin, tamamlanmış hərəkətlərin məcmusudur;
- istehsal prosesinin texnoloji baxımdan həmcins, təşkilati baxımdan ayrılmaz hissəsi olub, əmək predmetinin emalı üçün istifadə olunan istehsal komponentlərinin və avadanlıqların tərkibcə və habelə sonuncuların iş rejimlərinin sabitliyi ilə səciyyələnir.
- işçilərin müdaxiləsi olmadan, təbii yolla, öz-özünə baş verir;
- istehsal prosesinin xüsusişdirilmiş tərkib hissəsi olmaqla – bir iş yerində bir və ya bir neçə işçi tərəfindən əmək predmeti (xammal, material, yarımfabrikat) üzərində ardıcıl yerinə yetirilən işlərin cəmindən ibarətdir;
- fəhlənin özünün bir neçə fiziki hərəkətinin (bədən, əl, barmaq və s.) və ya hərəkətlər kompleksinin hər hansı predmetin götürülməsi və ya onun yerinin dəyişdirilməsi ilə bağlı görülən işdir;

222. əməliyyat:

- işçilərin müdaxiləsi olmadan, təbii yolla, öz-özünə baş verir;
- fəhlənin özünün bir neçə fiziki hərəkətinin (bədən, əl, barmaq və s.) və ya hərəkətlər kompleksinin hər hansı predmetin götürülməsi və ya onun yerinin dəyişdirilməsi ilə bağlı görülən işdir;
- müəyyən məqsədli təyinatı olan və fəhlə tərəfindən yerinə yetirilən bitkin, tamamlanmış hərəkətlərin məcmusudur;
- √ istehsal prosesinin xüsusişdirilmiş tərkib hissəsi olmaqla – bir iş yerində bir və ya bir neçə işçi tərəfindən əmək predmeti (xammal, material, yarımfabrikat) üzərində ardıcıl yerinə yetirilən işlərin cəmindən ibarətdir;
- istehsal prosesinin texnoloji baxımdan həmcins, təşkilati baxımdan ayrılmaz hissəsi olub, əmək predmetinin emalı üçün istifadə olunan istehsal komponentlərinin və avadanlıqların tərkibcə və habelə sonuncuların iş rejimlərinin sabitliyi ilə səciyyələnir.

223. İstehsal prosesinin tərkib elementlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyildir?

- təbii proseslər;
- √ idarəetmə prosesləri.
- xidmətedici əmək proseslər;
- köməkçi əmək proseslər;
- əsas əmək proseslər;

224. Dövrüyyə zadeli nə vaxt yaradılır?

- √ bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtın başqasına nisbətən fərqləndiyi halda yaradılır;
- zadellərə olan günlük minimum tələbatı ödəmək üçün yaradılır.
- iş yerlərinin əvvəlcədən nəzərdə tutulmuş boşdayanmalar yarandığı və zay məhsulların buraxıldığı təqdirdə sığortalanmaq üçün yaradılır
- bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtın başqasına bərabər olduğu halda yaradılır;
- ayrı-ayrı iş yerlərində, istehsal sahələrində istehsalın həcmnin artırılması üçün yaradılır;

225. Dəstəli istehsalda zadelin həcmi:

- zadellərə günlük maksimum tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur;
- √ zadellərə orta günlük tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur;
- zadellərə günlük minimum tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur;
- zadellərə günlük minimum tələbatın sexlərin sayına hasili kimi müəyyən olunur.
- zadellərə günlük maksimum tələbatla minimum tələbat arasındakı fərqin istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur;

226. Ahəngdarlıq prinsipi:

- müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri və iş yerləri arasında əməyin peşələrə görə düzgün bölgüsünü və onların kooperasiyasını əks etdirir;

- müəssisənin qarşılıqlı əlaqəli və biri-birindən asılı olan bölmələrinin vaxt vahidi ərzində mümkün olan bərabər məhsuldarlığını nəzərdə tutur;
- xammal, material və ya yarımfabrikatın istehsala buraxılıb hazır məhsul alınana qədər onların ən qısa yolunun təmin edilməsinə əsaslanır;
- ✓ müəyyən miqdar məhsulun hazırlanması üzrə istehsal prosesi və onu təşkil edən ayrı-ayrı tərkib hissələrinin eyni vaxtdan bir təkrar olunmasına əsaslanır.
- müəyyən məhsulun istehsalı ilə əlaqədar istehsal prosesinin ayrı-ayrı mərhələlərinin eyni zaman kəsiyində həyata keçirilməsini nəzərdə tutur;

227. Fasiləsizlik prinsipi:

- ✓ əməliyyatlararası fasilələrin maksimum ixtisar edilməsini nəzərdə tutur.
- müəyyən məhsulun istehsalı ilə əlaqədar istehsal prosesinin ayrı-ayrı mərhələlərinin eyni zaman kəsiyində həyata keçirilməsini nəzərdə tutur;
- müəssisənin qarşılıqlı əlaqəli və biri-birindən asılı olan bölmələrinin vaxt vahidi ərzində mümkün olan bərabər məhsuldarlığını nəzərdə tutur;
- xammal, material və ya yarımfabrikatın istehsala buraxılıb hazır məhsul alınana qədər onların ən qısa yolunun təmin edilməsinə əsaslanır;
- müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri və iş yerləri arasında əməyin peşələrə görə düzgün bölgüsünü və onların kooperasiyasını əks etdirir;

228. Düzxətlik prinsipi:

- müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri və iş yerləri arasında əməyin peşələrə görə düzgün bölgüsünü və onların kooperasiyasını əks etdirir;
- müəssisənin qarşılıqlı əlaqəli və biri-birindən asılı olan bölmələrinin vaxt vahidi ərzində mümkün olan bərabər məhsuldarlığını nəzərdə tutur;
- ✓ xammal, material və ya yarımfabrikatın istehsala buraxılıb hazır məhsul alınana qədər onların ən qısa yolunun təmin edilməsinə əsaslanır;
- əməliyyatlararası fasilələrin maksimum ixtisar edilməsini nəzərdə tutur.
- müəyyən məhsulun istehsalı ilə əlaqədar istehsal prosesinin ayrı-ayrı mərhələlərinin eyni zaman kəsiyində həyata keçirilməsini nəzərdə tutur;

229. Mütənasiblik prinsipi:

- müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri və iş yerləri arasında əməyin peşələrə görə düzgün bölgüsünü və onların kooperasiyasını əks etdirir;
- ✓ müəssisənin qarşılıqlı əlaqəli və biri-birindən asılı olan bölmələrinin vaxt vahidi ərzində mümkün olan bərabər məhsuldarlığını nəzərdə tutur;
- xammal, material və ya yarımfabrikatın istehsala buraxılıb hazır məhsul alınana qədər onların ən qısa yolunun təmin edilməsinə əsaslanır;
- əməliyyatlararası fasilələrin maksimum ixtisar edilməsini nəzərdə tutur.
- müəyyən məhsulun istehsalı ilə əlaqədar istehsal prosesinin ayrı-ayrı mərhələlərinin eyni zaman kəsiyində həyata keçirilməsini nəzərdə tutur;

230. Xətti struktura malik sexlər:

- maşınlar (aqreqatlar) dəsti və material-enerji axınlarının kəmiyyət asılılığı və hər bir müəssisə tərkibində nisbətən sabit məkan bağlılığının olması ilə xarakterizə olunurlar;
- avadanlıqların (iş yerlərinin) materialların axınına paralel yerləşdirilməsinə əsaslanan istehsal sahələrinin yaradılması ilə xarakterizə olunurlar;
- bitməmiş istehsalın və istehsal ehtiyatları həcmnin yüksək olması ilə əlaqədar maddi-texniki təminatın təşkilinin mürəkkəbliyi ilə xarakterizə olunurlar;
- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması ilə xarakterizə olunurlar.
- ✓ avadanlıqlar (iş yerləri) texnoloji proses üzrə yerləşdirilir və detallar partiyası istehsal sahəsində bir iş yerindən digərinə ardıcıl verilərək emal olunması ilə xarakterizə olunurlar;

231. İstehsalın təşkilinin məkan strukturu:

- ✓ istehsal meydançasında yerləşdirilmiş texnoloji avadanlıqların miqdarı (iş yerlərinin sayı) və onların əhatə olunduqları sahədə əmək predmetlərinin hərəkəti istiqaməti üçün nəzərdə tutulmuş yerlərlə müəyyən olunur;
- istehsal prosesinin xüsusişdirilmiş tərkib hissəsi olmaqla – bir iş yerində bir və ya bir neçə işçi tərəfindən əmək predmeti (xammal, material, yarımfabrikat) üzərində ardıcıl yerinə yetirilən işlərin cəmindən ibarətdir;
- fəhlənin özünün bir neçə fiziki hərəkətinin (bədən, əl, barmaq və s.) və ya hərəkətlər kompleksinin hər hansı predmetin götürülməsi və ya onun yerinin dəyişdirilməsi ilə bağlı görülən işdir;

- istehsal prosesinin texnoloji baxımdan həmcins, təşkilati baxımdan ayrılmaz hissəsi olub, əmək predmetinin emalı üçün istifadə olunan istehsal komponentlərinin və avadanlıqların tərkibcə və habelə sonuncuların iş rejimlərinin sabitliyi ilə səciyyəlidir.
- bitməmiş istehsalın və istehsal ehtiyatları həcmnin yüksək olması ilə əlaqədar maddi-texniki təminatın təşkilinin mürəkkəbliyi ilə müəyyən olunur;

232. İstehsal prosesləri mürəkkəblik dərəcəsinə görə necə təsnifləşdirilir?

- əsas, köməkçi və xidmətedici istehsal prosesləri;
- mexaniki və fiziki-kimyəvi istehsal prosesləri;
- dəstəli, fərdi və əsas istehsal prosesləri;
- əsas, köməkçi və fərdi istehsal prosesləri;
- ✓ sintetik, analitik və birbaşa istehsal prosesləri;

233. Aşağıdakılardan hansı istehsal tsiklinin azaldılmasının əsas istiqamətlərinə aid deyil?

- texnologiyanın təkmilləşdirilməsi;
- təbii proseslərin süni üsulların köməyi ilə sürətləndirilməsi;
- növbələrarası fasilələrin azaldılması məqsədilə müəssisənin iş rejiminin təkmilləşdirilməsi;
- ✓ məhsulun material tutumluğunun azaldılması;
- nəqliyyat və nəzarət əməliyyatlarının texnoloci əməliyyatlarla səmərəli şəkildə əlaqələndirilməsi;

234. əmək cisminin hansı hərəkət formasında istehsal tsikli daha qısa olur?

- ✓ paralel
- qarışıq
- paralel-qarışıq
- ardıcıl-qarışıq
- ardıcıl

235. İstehsal tsikli nədir?

- ✓ xammalın istehsala daxil olduğu andan hazır məhsula çevrilməsinə qədər olan vaxt intervalıdır;
- xammalın əsas sexdə olma vaxtıdır;
- xammalın əsas və köməkçi sexdə olma vaxtıdır;
- xammalın əsas köməkçi və xidmətedici sexlərdə olma vaxtıdır;
- xammalın istehsala daxil olduğu andan onun istehlakına qədər olan vaxt intervalıdır;

236. İstehsal prosesləri təşkili tipinə görə necə qruplaşdırılır?

- ✓ fərdi, seryalı, kütləvi;
- fərdi, dəstəli, kütləvi;
- fərdi, kütləvi, axınlı;
- dəstəli, kütləvi, seryalı.
- fərdi, dəstəli, axınlı;

237. İstehsal prosesləri təşkili üsuluna görə necə qruplaşdırılır?

- dəstəli, seryalı, axınlı;
- dəstəli, fərdi, kütləvi;
- kütləvi, fərdi, axınlı;
- kütləvi, fərdi, seryalı;
- ✓ fərdi, dəstəli, axınlı;

238. əməliyyatın tempi:

- vaxt vahidi ərzində istehsal edilmiş detallara sərf olunan əməlin kəmiyyətini əks etdirir;
- ✓ vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayını əks etdirir;
- vaxt vahidi ərzində əməliyyatda iştirak edən işçilərin sayını əks etdirir;
- materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtı özündə əks etdirir.
- vaxt vahidi ərzində istehsal edilmiş detalların sayını əks etdirir;

239. əməliyyatın taktı:
- vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayını əks etdirir;
  - əməliyyata daxil olan materialların sayını özündə əks etdirir;
  - əməliyyatda iştirak edən işçilərin sayını əks etdirir;
  - müəssisədə bir gündə istehsal edilmiş detalların sayını əks etdirir.
- ✓ materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtı özündə əks etdirir;

240. Aşağıdakı prinsiplərdən hansı istehsalın təşkili prinsiplərinə aid deyil?

- fasiləsizlik prinsipi;
- ✓ bərabərlik prinsipi;
- ahəngdarlıq prinsipi;
- paralellik prinsipi;
- mütənasiblik prinsipi;

241. İstehsalat sahələri və iş yerləri hansı prinsiplər əsasında yaradılır?

- mütənasiblik və düzxətlik prinsipləri üzrə;
  - mütənasiblik və texnoloji prinsiplər üzrə;
  - mütənasiblik və qarışıq prinsiplər üzrə;
- ✓ əşya və texnoloji prinsiplər üzrə.
- əşya və düzxətlik prinsipləri üzrə;

242. Paralellik prinsipi:

- müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri və iş yerləri arasında əməyin peşələrə görə düzgün bölgüsünü və onların kooperasiyasını əks etdirir;
  - müəssisənin qarşılıqlı əlaqəli və biri-birindən asılı olan bölmələrinin vaxt vahidi ərzində mümkün olan bərabər məhsuldarlığını nəzərdə tutur;
  - xammal, material və ya yarımfabrikatın istehsala buraxılıb hazır məhsul alınana qədər onların ən qısa yolunun təmin edilməsinə əsaslanır;
  - əməliyyatlararası fasilələrin maksimum ixtisar edilməsini nəzərdə tutur.
- ✓ müəyyən məhsulun istehsalı ilə əlaqədar istehsal prosesinin ayrı-ayrı mərhələlərinin eyni zaman kəsiyində həyata keçirilməsini nəzərdə tutur;

243. İstehsal tsiklinin uzunluğu göstəricisindən hansı halda istifadə edilmir?

- məhsulun və onun hissələrinin istehsal müddəti hesablanmasında;
  - bitməmiş istehsalın həcmının hesablanmasında;
  - dövriyyə fondlarının kəmiyyətinin planlaşdırılmasında;
- ✓ idarəetmə aparatının strukturunu planlaşdırarkən.
- operativ-istehsal planlarının tərtibində;

244. İstehsal tsiklinə aşağıdakılardan hansı amil təsir göstərmir?

- istehsalın və əməyin təşkili;
  - istehsalın mexnikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması;
- ✓ satış şöbəsinin təşkili;
- müəssisənin iş rejimi.
  - istehsalın ixtisaslaşdırılması;

245. İstehsal tsiklinin qısaldılması təsir göstərmir?

- müəssisənin məhsul buraxılışı imkanlarının artmasına;
  - əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinə;
- ✓ müəssisənin investisiya qoyuluşlarının həcmının artmasına;
- dövriyyə vasitələrinə olan tələbatın azalmasına.
  - fondveriminin və əmək məhsullarının yüksəldilməsinə;

246. Aparatlaşdırılmış proseslər:
- mexanikləşdirilmiş əmək vasitələrinin köməyi ilə fəhlənin (işçinin) bilavasitə yerinə yetirdiyi proseslərdən ibarətdir;
  - məmulat və detalların emalının fəhlənin idarə etdiyi maşın tərəfindən, köməkçi işlər isə əl ilə fəhlə tərəfindən həyata keçirildiyi proseslərdir;
  - fəhlə tərəfindən sazlanmasına, onun vaxtlı-vaxtında xammal və materiala yüklənməsinə və hazır məhsulun boşaldılmasına nəzarət etməklə əməliyyatların tamamilə maşın və avadanlıqlar tərəfindən həyata keçirildiyi proseslərdir;
  - ✓ xüsusi aqreqatlarda (məsələn, marten peçlərində, elektrik vannalarda və s.) əmək cisimlərinə istilik, elektrik və ya kimyəvi enerjinin təsiri ilə yerinə yetirilən proseslərdir.
  - icrası mexanizm və maşınlar tərəfindən in həyata keçirilən proseslərin fəhlə tərəfindən istiqamətləndirilməsidir;
247. Maşınlı proseslər:
- mexanikləşdirilmiş əmək vasitələrinin köməyi ilə fəhlənin (işçinin) bilavasitə yerinə yetirdiyi proseslərdən ibarətdir;
  - ✓ məmulat və detalların emalının fəhlənin idarə etdiyi maşın tərəfindən, köməkçi işlər isə əl ilə fəhlə tərəfindən həyata keçirildiyi proseslərdir;
  - fəhlə tərəfindən sazlanmasına, onun vaxtlı-vaxtında xammal və materiala yüklənməsinə və hazır məhsulun boşaldılmasına nəzarət etməklə əməliyyatların tamamilə maşın və avadanlıqlar tərəfindən həyata keçirildiyi proseslərdir;
  - xüsusi aqreqatlarda (məsələn, marten peçlərində, elektrik vannalarda və s.) əmək cisimlərinə istilik, elektrik və ya kimyəvi enerjinin təsiri ilə yerinə yetirilən proseslərdir.
  - icrası mexanizm və maşınlar tərəfindən in həyata keçirilən proseslərin fəhlə tərəfindən istiqamətləndirilməsidir;
248. Maşın-əl prosesləri
- mexanikləşdirilmiş əmək vasitələrinin köməyi ilə fəhlənin (işçinin) bilavasitə yerinə yetirdiyi proseslərdən ibarətdir;
  - məmulat və detalların emalının fəhlənin idarə etdiyi maşın tərəfindən, köməkçi işlər isə əl ilə fəhlə tərəfindən həyata keçirildiyi proseslərdir
  - fəhlə tərəfindən sazlanmasına, onun vaxtlı-vaxtında xammal və materiala yüklənməsinə və hazır məhsulun boşaldılmasına nəzarət etməklə əməliyyatların tamamilə maşın və avadanlıqlar tərəfindən həyata keçirildiyi proseslərdir;
  - xüsusi aqreqatlarda (məsələn, marten peçlərində, elektrik vannalarda və s.) əmək cisimlərinə istilik, elektrik və ya kimyəvi enerjinin təsiri ilə yerinə yetirilən proseslərdir.
  - ✓ icrası mexanizm və maşınlar tərəfindən in həyata keçirilən proseslərin fəhlə tərəfindən istiqamətləndirilməsidir;
249. Avtomatlaşdırılmış proseslər:
- mexanikləşdirilmiş əmək vasitələrinin köməyi ilə fəhlənin (işçinin) bilavasitə yerinə yetirdiyi proseslərdən ibarətdir;
  - məmulat və detalların emalının fəhlənin idarə etdiyi maşın tərəfindən, köməkçi işlər isə əl ilə fəhlə tərəfindən həyata keçirildiyi proseslərdir;
  - ✓ fəhlə tərəfindən sazlanmasına, onun vaxtlı-vaxtında xammal və materiala yüklənməsinə və hazır məhsulun boşaldılmasına nəzarət etməklə əməliyyatların tamamilə maşın və avadanlıqlar tərəfindən həyata keçirildiyi proseslərdir;
  - xüsusi aqreqatlarda (məsələn, marten peçlərində, elektrik vannalarda və s.) əmək cisimlərinə istilik, elektrik və ya kimyəvi enerjinin təsiri ilə yerinə yetirilən proseslərdir.
  - icrası mexanizm və maşınlar tərəfindən in həyata keçirilən proseslərin fəhlə tərəfindən istiqamətləndirilməsidir;
250. əl-mexanikləşdirilmiş proseslər:
- ✓ mexanikləşdirilmiş əmək vasitələrinin köməyi ilə fəhlənin (işçinin) bilavasitə yerinə yetirdiyi proseslərdən ibarətdir;
  - məmulat və detalların emalının fəhlənin idarə etdiyi maşın tərəfindən, köməkçi işlər isə əl ilə fəhlə tərəfindən həyata keçirildiyi proseslərdir;
  - fəhlə tərəfindən sazlanmasına, onun vaxtlı-vaxtında xammal və materiala yüklənməsinə və hazır məhsulun boşaldılmasına nəzarət etməklə əməliyyatların tamamilə maşın və avadanlıqlar tərəfindən həyata keçirildiyi proseslərdir;
  - xüsusi aqreqatlarda (məsələn, marten peçlərində, elektrik vannalarda və s.) əmək cisimlərinə istilik, elektrik və ya kimyəvi enerjinin təsiri ilə yerinə yetirilən proseslərdir
  - icrası mexanizm və maşınlar tərəfindən in həyata keçirilən proseslərin fəhlə tərəfindən istiqamətləndirilməsidir;
251. İstehsal prosesi ibarətdir:
- ✓ əmək və təbii proseslərdən;
  - əmək və idarəetmə proseslərindən;
  - tənzimləmə və koordinasiya proseslərindən;
  - istehsal və satış proseslərindən;
  - nəqliyyat və maddi-təminat proseslərindən;
252. İstehsal tsiklinə aşağıdakılardan hansı daxil deyildir?

- texnoloji əməliyyatlarının yerinə yetirilməsinə sərf olunan vaxt;
- nəzarət əməliyyatlarının yerinə yetirilməsinə sərf olunan vaxt;
- nəqləmə əməliyyatlarının yerinə yetirilməsinə sərf olunan vaxt;
- ✓ satış əməliyyatlarının yerinə yetirilməsinə sərf olunan vaxt.
- təbii əməliyyatlarının yerinə yetirilməsinə sərf olunan vaxtdır;

253. Bunlardan hansı müəssisədə əmək proseslərinə aid olunmur?

- əl əməyinin tətbiqinə əsaslanan proseslər;
- əl-mexanikləşdirilmiş proseslər;
- maşın-əl prosesləri;
- maşınlı proseslər;
- ✓ təbii proseslər;

254. Təhkiməmə əmsalı necə hesablanır?

- iş yerlərinin texnoloji əməliyyatların sayına nisbəti kimi;
- birqərarlıq göstəricisinin ahəngdarlıq göstəricisinə nisbəti kimi;
- qurulmuş avadanlıqların işçilərin sayına nisbəti kimi;
- ✓ vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan texnologi əməliyyatların iş yerlərinin sayına nisbəti kimi.
- ahəngdarlıq göstəricisinin birqərarlıq göstəricisinə nisbəti kimi;

255. Təhkiməmə əmsalı nədir?

- ✓ İstehsalın tipini xarakterizə edən göstərijidir;
- İstehsalın ahəngdarlığını xarakterizə edən göstərijidir;
- İstehsalın birqərarlığını xarakterizə edən göstərijidir;
- İstehsalın operativliyini xarakterizə edən göstərijidir;
- İstehsalın təşkili üsulunu xarakterizə edən göstərijidir;

256. Kiçik seriyalı istehsallar üçün təhkiməmə əmsalı neçəyə bərabərdir?

- 10-15;
- 1 – 10;
- ✓ 21 – 40;
- 11 – 20;
- 16 -20;

257. Axın xəttinin uzunluğu nədir?

- nəqliyyat vasitələrinin iş yerləri arasındakı hərəkətinin və ya hissələrin bir iş yerindən digərinə verilməsinin intensivliyini xarakterizə edir;
- bir-birinin ardınca buraxılan hissələrin emal olunmasına sərf edilən vaxt intervalını hissələrin emal olunmasının sərf edilən vaxt intervalını səciyyələndirir;
- ✓ onda yerləşdirilmiş iki qonşu iş yerləri arasındakı məsafəni səciyyələndirir;
- onun tempi ilə xarakterizə olunur; təşkilati hazırlıq mərhələsi;
- sexdə yerləşdirilmiş avadanlıqların sayını xarakterizə edir;

258. İxtisaslaşdırılması dərəcəsinə görə axın xətləri hansı qruplara bölünür?

- ✓ birəşyalı və çoxəşyalı axın xətlərinə;
- fasiləli və fasiləsiz axın xətlərinə;
- ümumizavod, sex və sahə axın xətlərinə;
- qismən mexanikləşdirilmiş, kompleks mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış axın xətlərinə;
- ixtisaslaşmış universal axın xətlərinə;

259. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin fərdi üsuluna aiddir?

- ✓ istehsalı təkrar olunmayan geniş nomenklatura;

- əmək predmetlərinin bir iş yerindən digərinə verilməsi üçün əməliyyatlararası xüsusi nəqliyyatın mövjud olması;
- bir neçə növ materialın eyni zamanda emalı;
- yüksək ixtisaslı və nisbətən geniş ixtisas profilli kadrlardan istifadə edilməsi;
- istehsal prosesinin böyük sayda əməliyyatlara bölünməsi;

260. Kombinləşmənin əsas şərti nədir?

- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazarın bölüşdürülməsidir
- ✓ müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərküzləşdirilməsidir
- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsidir
- eyni bir ərazidə analoji müəssisələrin cəmləşdirilməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir

261. əşya formasında ixtisaslaşdırma nədir?

- istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bir neçə müəssisə arasında bölünməsidir;
- sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının bu və ya digər bir müəssisədə təmərküzləşdirilməsidir;
- ✓ bilavasitə istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bu və ya digər bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir;
- sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının müxtəlif müəssisələr arasında bölünməsidir.
- müəssisənin əmək predmetinin emalı mərhələlərindən birinin yerinə yetirilməsinə cəlb edilməsidir;

262. Müəssisədaxili ixtisaslaşdırma nədir?

- ✓ müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir;
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
- istehsal prosesinin və iş yerlərinin səmərəli və yüksək məhsuldarlıqlı texnika ilə təmin olunmasıdır;
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlənən məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir.
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir;

263. Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ✓ İstehsalın ictimai təşkili formaları ilə istehsalın səmərəliliyinin artırılması arasında birbaşa əlaqə yoxdur
- İstehsalın ictimai təşkili formaları ictimai istehsalın intensivləşdirilməsi və səmərəliliyinin yüksəldilməsinin amilidir
- İstehsalın ictimai təşkili formaları ictimai əmək bölgüsünün dərinləşməsinin nəticəsidir
- İstehsalın təmərküzləşməsi istehsalın ictimai təşkili formaları arasında daha mürəkkəbidir
- İstehsalın təmərküzləşməsi, ixtisaslaşması, kooperativləşməsi və kombinləşməsi arasında sıx qarşılıqlı əlaqələr vardır

264. Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırma nədir?

- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir;
- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir;
- eyni adlı məhsulların bazarda satışının yalnız bir müəssisədə cəmləşməsidir;
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
- ✓ özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, təbii sahəsi məhdud olan, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlənən məhsul istehsalının bir müəssisədə təmərküzləşməsidir;

265. Təmərküzləşdirmənin istehsal-texniki forması:

- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması onlardan hər birinin gücünün artırılması ilə eyni zamanda baş verməsi ilə xarakterizə olunur
- ✓ aqrəqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması ilə xarakterizə olunur
- sahənin ümumi məhsulunda kiçik müəssisələrin payının artması ilə xarakterizə olunur
- sahədə yeni yaradılmış müəssisələrin payının artması ilə xarakterizə olunur
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə xarakterizə olunur

266. Texnoloji t m rk zl şdirm 
- √ qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması onlardan hər birinin gücünün artırılması ilə eyni zaman-da bař verməsi ilə xarakterizə olunur
  - aqr qat və avadanlıqların texnoloji struk-turun-da da-ıııııha güclülərin, m hsuldarlıđı yüksək olanların payının artması ilə xarak-te-ri-z  olunur
  - sahənin ümumi m hsulununda kiçik müəssisələrin payının art-ma-sı ilə xarak-te-ri-z  olunur
  - sahədə yeni yaradılmış müəssisələrin payının artması ilə xarakterizə olunur
  - qurulmuş ava-dan-ııııılıqların sayca çoxaldılması ilə xarakterizə olunur

267. Aqr qat təmərküzləşməsi
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması onlardan hər birinin gücünün artırılması ilə eyni zaman-da bař verməsi ilə xarakterizə olunur
  - √ aqr qat və avadanlıqların texnoloji struk-turun-da da-ıııııha güclülərin, m hsuldarlıđı yüksək olanların payının artması ilə xarak-te-ri-z  olunur
  - sahənin ümumi m hsulununda kiçik müəssisələrin payının art-ma-sı ilə xarak-te-ri-z  olunur
  - sahədə yeni yaradılmış müəssisələrin payının artması ilə xarakterizə olunur
  - qurulmuş ava-dan-ııııılıqların sayca çoxaldılması ilə xarakterizə olunur

268. T m rk zl şdirm nin yollarına hansı aiddir?

- √ ekstensiv və intensiv;
- ekstensiv v  kütləvi;
- kütləvi v  inteknsiv;
- kütləvi v  seryalı
- dəstəli v  axınlı;

269. Texnoloji mərhələ üzrə kooperativl şdirm  nədir?

- son hazır məhsulun istehsalı üzrə ixtisaslaşmış bař müəssisə əla-qədar müəssisələrdən hissə v  qovşaqlar almaqla m h-sulun istehsalı iři-ni tamamlayır
- √ bir müəssisə digərinə müəyyən yarım-fab-ri-katlar göndərir və ya onun  c n məhsul istehsalı texnologiyasının müəyyən bir mərhələsinin icrasını həyata keçirir
- bař müəssisə  m kdařlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili bazarda satıřını həyata keçirir
- bař müəssisə  m kdařlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili və xarici bazarda satıřını həyata keçirir
- bař müəssisə koope-ra-si-ya-ya daxil olan zavodlardan elektrik mühərrikləri, ge-neratorlar, nasoslar, kompressorlar və s. kimi m -mulatlar almaqla hazır məhsulun istehsalını tamamlayır

270. İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır?

- fərdi, seriyalı v  kütləvi istehsal;
- istehsalın elektricl şdirilm si, mexanicl şdirilm si, avtomatlaşdırılması v  kimyalařdırılması;
- istehsalın mexanicl şdirilm si, kompleks mexanicl şdirilm si, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması
- istehsalın t m -k zl şdirilm si, ixtisaslaşdırılması, mexanicl şdirilm si v  avtomatlaşdırılması.
- √ istehsalın t m -k zl şdirilm si, ixtisaslaşdırılması, koopera-tiv-l şdirilm si v  kom-bin -l ş-dirilməsi;

271. Ařađıdaki cəhətlərdən hansı təmərküzləşmə prosesinə xasdır?

- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması;
- məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi;
- √ məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmləşməsi;
- məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi;
- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi.

272. Mərkəzləşdirilmiş tökmə müəssisəsinin ixtisaslaşma formasını göstərin.

- istehsal-texniki formada
- avadanlıq formasında
-  řya formasında
- √ texnoloji mərhələ üzrə
- hissə formasında

273. İxtisaslaşdırmanın formaları hansılardır?

- √ əşya, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- daxili, xarici bazar və əşya üzrə
- istehsal və istehlak malları üzrə
- sahə və texnologiya üzrə
- əşya və bazar üzrə

274. İxtisaslaşdırma səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər?

- hissə və məhsulun sahə üzrə məbləği, sahənin ümumi sənaye məhsulunda xüsusi çəkisi
- sənaye sahəsinin ümumi həcmi, sahədəki müəssisələrin sayı, sahədə işləyənlərin orta illik sayı, sahədə əmək haqqı fondu, sahəyə illik vəsait qoyuluşu E) ixtisaslı fəhlələrin ümumi sayı, ixtisaslaşmış müəssisələrin ümumi sayı
- ixtisaslı fəhlələrin ümumi sayı, ixtisaslaşmış müəssisələrin ümumi sayı
- sənayedə müstəqil sahələrin sayı; ixtisaslaşmış sahə məhsulunun ümumi istehsaldakı payı, müəssisənin istehsal etdiyi əsas məhsulun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi, növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayı, ixtisaslaşmış müəssisələr və sexlərin ümumi istehsaldakı payı
- √ məhsulun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi, növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayı, ixtisaslaşmış müəssisələr və sexlərin ümumi istehsaldakı payı
- əşya, hissə, texnoloji mərhələnin miqdarı və sayı

275. İstehsalın kooperativləşdirilməsi nədir?

- müəssisələrin hər hansı məhsulun birgə istehsalı üçün qısamüddətli təsərrüfat əlaqələridir.
- bir-birinin fəaliyyət nəticələrinə ehtiyacı olan müəssisələrin öz aralarında əmtəə və xidmətlərlə hesablaşmaları prosesidir.
- ölkədə hər hansı məhsul istehsal etmək məqsədilə xarici investorların cəlb edilməsidir.
- bazar seqmentini ələ keçirmək üçün müəssisələrin gizli razılığıdır
- √ müəssisələrin hər hansı məhsulun birgə istehsalı üçün uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələridir.

276. Kooperativləşdirmənin hansı formaları vardır?

- sahədaxili, ölkədaxili
- rayondaxili, rayonlararası, ölkə daxili, ölkələrarası, sahədaxili, sahələrarası
- √ rayondaxili, rayonlararası, sahədaxili, sahələrarası
- sahələr arası, sahədaxili, rayondaxili
- ölkədaxili, ölkələrarası

277. Kooperativləşmə səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

- məhsul istehsalında iştirak etmiş müəssisələrin sayı və maya dəyərində ən böyük payın xüsusi çəkisi
- aqreqatların müştərəklə istifadəsi, hissələrin sayı, texnoloji proseslərdə iştirak edən müəssisələrin sayı
- bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, məhsulun maya dəyərində «satın alınmış yarımfabrikat və məmulatlar» adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi, bir müəssisə və sahə üzrə rayondaxili və rayonlararası kooperativləşdirmənin nisbəti.
- √ məhsulun maya dəyərində «satın alınmış yarımfabrikat və məmulatlar» adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi, bir müəssisə və sahə üzrə rayondaxili və rayonlararası kooperativləşdirmənin nisbəti.
- bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı, əməliyyatların təhkim olunma əmsalı, bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, istehsaldakı texnoloji mərhələ və sahələrin sayı
- ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi

278. Sənaye kombinatlarına hansı səciyyəvi xüsusiyyətlər aiddirlər?

- müxtəlif müəssisələrin istehsalı olan hissələrin bir müəssisədə yığılması.
- √ müxtəlif istehsalların birliyi, kombinata daxil olan müəssisələrin texniki- iqtisadi vəhdəti vahid enerji sistemi və nəqliyyat bazası
- istehsal prosesinin yalnız bir müəssisədə baş verməsi, istehsal olunmuş məhsulların istehlakçıya çatdırılmasında heç bir vasitəçidən istifadə edilməməsi
- istehsal prosesinin mərhələləri arasındakı ahəngdarlıq, müəssisələrin mülkiyyətçisinin eyni şəxs olması, vahid mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
- istehsalın yalnız sifarişlər əsasında olması, sifariş edilmiş məhsulların bir neçə müəssisə tərəfindən istehsalı

279. Kombinləşdirmə səviyyəsi hansı göstəricilərlə ölçülür?

- texnoloji mərhələ və sahələrin sayı, kombinatda məhsul istehsalının həcmi və onun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi; kombinatların işçi heyətilə ümumi istehsal işçi heyətində xüsusi çəkisi; kombinatların əsas fondlarının dəyəri və ümumi istehsal əsas fondlarında xüsusi çəkisi.
- √ texnoloji mərhələ və sahələrin sayı, kombinatda məhsul istehsalının həcmi və onun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi; kombinatların işçi heyətilə ümumi istehsal işçi heyətində xüsusi çəkisi; kombinatların əsas fondlarının dəyəri və ümumi istehsal əsas fondlarında xüsusi çəkisi.

- əməyin mexanikləşmə səviyyəsi, fəhlələrin ümumi sayı, müəssisələrin sayı
- kombinatların istehsal etdiyi məhsulların sayı, dəyəri, ixracdakı payı, əməyin silahlanma səviyyəsi.
- əl ilə idarə olunan universal dəzgahlar, xüsusi və ixtisaslaşdırılmış dəzgahlar, universal yarımavtomat və avtomat dəzgahlar, aqreqat dəzgahların dəyəri və bunların dəzgah parkının ümumi dəyərlərində xüsusi çəkisi
- sənaye sahələri üzrə göstəricilərlə, ərazi üzrə göstəricilərlə

280. Nisbi təmərküzləşmə nədir?

- sahənin ümumi məhsulunda kiçik müəssisələrin payının artması
- sahənin müəssisələrində əmək məhsuldarlığının artması
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artması
- ✓ sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artması
- sahəyə daxil olan müəssisələrin gəlirlərinin artması

281. Mütləq təmərküzləşmə nədir?

- sahənin müəssisələrində əmək məhsuldarlığının artması
- sahənin ümumi məhsulunda kiçik müəssisələrin payının artması
- sahəyə daxil olan müəssisələrin gəlirlərinin artması
- ✓ sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artması
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artması

282. İstehsalın ixtisaslaşdırılmasının iqtisadi səmərəliliyinin əsas göstəriciləri hansılardır?

- ✓ məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehsalçı-lara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət, istehsalın ixtisaslaşdırılmasından əldə edilən illik iqtisadi səmərə
- ayrı-ayrı detalların, qovşaqların, aqreqatların və pəstahların buraxılışı üzrə ixtisaslaşdırılmış və ya mərkəzləşdirilmiş istehsalçı-ların müəssisə və sexləri tərəfindən buraxılan məhsulların istehsalın ümumi həcmində xüsusi çəkisi, ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi
- ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi, bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- əsaslı vəsait qoyuluşunun ödənmə müddəti, müəssisələr arasında kooperasiya əlaqələrinin müddəti
- məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehsalçı-lara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət,) ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin mənfəətinin həcmi

283. Aşağıdakı göstəricilərin hansı kooperasiyalaşma səviyyəsini təhlilində istifadə edilir?

- məhsul bahidinin material tutumu
- məhsul vahidinin maya dəyərində enerji məsrəflərinin xüsusi çəkisi
- ✓ məhsul vahidinin maya dəyərində "satın alınmış yarım-fabrikat və məmulatlar" adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi
- ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi
- müəssisənin pərakəndə satış şəbəkəsinə verdiyi məhsulun həcmi

284. Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır:

- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artması nisbi təmərküzləşmədir;
- ✓ müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləndirilməsi müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanı əks etdirir.
- müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sənaye funksiyası və əməliyyatları üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanması texniki əmək bölgüsünü əks etdirir;
- bilavasitə müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib ayırması fərdi əmək bölgüsünü əks etdirir;
- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləndirilməsi müəssisədaxili ixtisaslaşdırmanı əks etdirir;

285. İstehsalın təmərküzləşdirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi nədə ifadə olunur?

- müəssisələrin ölçülərinin artması nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradılmasında;
- müəssisələrin ölçülərinin artması nəticəsində xammal və materialların emalı imkanlarının genişlənməsində.
- eyniadlı məhsul istehsalçıların sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında;
- ✓ müəssisələrin ölçülərinin artması nəticəsində istehsalın texniki-iqtisadi göstəricilərinin yaxşılaşmasında;
- müəssisələrin ölçülərinin artması nəticəsində bazarlara daha çox məhsul çıxarılmasında;

286. Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- √ İstehsalın ic-timai təşkili formaları ilə istehsalın səmərəliliyinin artırılması arasında birbaşa əlaqə yoxdur;
- İstehsalın təmərküzləşməsi istehsalın ic-timai təşkili formaları arasında daha mürəkkəbidir.
- İstehsalın ic-timai təşkili formaları ic-timai əmək bölgüsünün dərinləşməsinin nəticəsidir;
- İstehsalın ic-timai təşkili formaları ic-timai istehsalın intensivləşdirilməsi və səmərəliliyinin yüksəldilməsinin amilidir;
- İstehsalın təmərküzləşməsi, ixtisaslaşması, kooperativləşməsi və kombinəlaşması arasında sıx qarşılıqlı əlaqələr vardır;

287. Müəssisələr ölçülərinə görə qruplaşdırılarkən hansı göstəricidən istifadə edilmir?

- √ istehsalın rentabelliği;
- enerji qurğularının gücü.
- əsas fondların dəyəri;
- işçilərin sayı;
- istehsalın həcmi;

288. Sənayedə kombinəlaşdırma nədir?

- müəssisələrin fəaliyyətlərinin dövlət tərəfindən əlaqələndirilməsidir.
- sənaye istehsalının ölkənin ərazisi üzrə bir qərarla yerləşdirilməsidir.
- √ istehsal imkanlarının genişləndirilməsi məqsədilə müxtəlif sənaye sahələri müəssisələrinin fəaliyyətlərinin vahid istehsal kompleksində birləşdirilməsidir.
- istehsalın daha iri müəssisələrdə təmərküzləşməsi prosesidir.
- birlik və müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayının artması prosesidir.

289. İxtisaslaşdırma nədir?

- müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır.
- müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar segmentinə uyğun fəaliyyətidir.
- √ konstruktiv qurluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalın məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir.
- müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasıdır.
- müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir.

290. Müəssisənin optimal ölçüsü nədir?

- az xərclə daha az mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür
- √ az xərclə daha yüksək təsərrüfat nəticələrinə nail olmaqdır.
- minimum xərclə risksiz fəaliyyət göstərə bilən ölçüsüdür
- mənfəətlə xərcin mütənasiblik təşkil etdiyi ölçüsüdür
- çox xərclə daha çox mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür

291. Təmərküzləşməni səciyyələndirən göstəriciləri hansılardır?

- √ sahə müəssisələrin orta ölçüsü, ümumi məhsulun müxtəlif ölçülü müəssisə qrupları üzrə bölünmə payı, məhsul istehsalının həcmi, heyətin orta illik sayı, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri.
- ölçülərinə görə ən kiçik ölçülü müəssisələr qrupunun ümumi məhsul istehsalındakı payı
- müəssisənin istehsal səviyyəsinin yalnız fəaliyyət göstərdiyi sahədə deyil, ümumiyyətlə sənayedəki xüsusi çəkisi və əsas fondların orta illik dəyəri
- sənayenin tərkibində olan müstəqil sahələrin sayı, hər sahədə müəssisələrin sayı və orta ölçüsü
- ən iri müəssisələrin sahənin əsas fondları və əmək resurslarının neçə faizinə sahib olması.

292. Təmərküzləşmənin formaları hansılardır?

- istehsal və satış
- aşağı, orta və yuxarı səviyyəli
- konstruksiya, texnoloji ardıcılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat
- √ aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- istehsal, satış, idxal və ixrac

293. İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- bütün sənaye müəssisələrinin birliyi
- √ sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkirlərinin mütəmadi artması
- sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası
- yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması
- istehsal həcmının kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi

294. Aşağıdakılardan hansı konstruktor mərhələsinə aid deyildir?

- layihənin işlənməsi məqsəd-uyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktor sənədlərinin məcmusudur
- hazırlanan məmulatın quruluşu haqqında tam təsvir verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstruktor sənədlərinin məcmusudur.
- məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur
- √ məhsulun satış bazarları, istehsal həcmi, maya dəyəri, qiymətinin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur
- məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilk konstruktor sənədlərinin məcmusudur.

295. Aşağıdakılardan hansı konstruktor hazırlığının nəticəsinə aid deyildir?

- çertyojlar
- hazır məhsulların nümunələri
- √ məhsulların nomenklaturası
- materialların spesifikasiyası
- kimyəvi məhsulların resepti

296. Aşağıdakılardan hansı layihə tapşırığında əks olunmur?

- məhsulun adı
- məhsulun təbii sahəsi
- məhsulun istehsal və istismar prosesində texniki və iqtisadi göstəriciləri
- √ məhsulun satış bazarları
- məhsulun təyinatı

297. Marşrut texnologiyası:

- istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsini, onları yeni məhsulun, yeni texnika və texnologiyanın hazırlanması şəraitinə uyğunlaşdırılmasını müəyyən edir;
- avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraşdırılmasının layihələndirilməsi;
- müəssisədə əsas və köməkçi sexləri yerləşməsinə müəyyən edir;
- √ müəssisədə əsas əməliyyatların yerinə yetirilməsi ardıcılığını və hər bir sexdə bu əməliyyatların hansı konkret qrup avadanlıqlarda yerinə yetirilməsini müəyyən edir.
- yeni məhsul növlərinin layihələndirilməsi və hazırlanmasının ayrı-ayrı mərhələlərinin başlanma və son müddətlərini müəyyən edir;

298. Aşağıdakılardan hansı texnoloji proseslərin layihələndirilməsinə aiddir?

- avadanlıqların orta təmirinin həyata keçirilməsinin layihələndirilməsi;
- √ avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraşdırılmasının layihələndirilməsi;
- texniki şərtlərin hazırlanması;
- eskiz layihəsinin hazırlanması.
- texniki layihənin hazırlanması;

299. Aşağıdakılardan hansı texnoloji hazırlıq mərhələsinə aiddir?

- yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunması;
- texniki layihənin hazırlanması;
- texniki təklifin hazırlanması;
- eskiz layihəsinin hazırlanması.
- √ marşrut texnologiyasının hazırlanması;

300. İstehsalın təşkilati hazırlığı mərhələsində:

- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır;
- √ yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunmasını həyata keçirilir;
- istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi, on-la-rın yeni məhsulun, yeni texnika və texnologiyanın hazırlanması şəraitinə uyğunlaşdırılması.
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir;

301. İstehsalın maddi hazırlığı mərhələsində:

- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır;
- √ yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunmasını həyata keçirilir;
- əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir.
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir;

302. İstehsalın texnoloji hazırlığı mərhələsində:

- əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzər təkliflər hazırlanır;
- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- √ yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır;
- əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir;

303. İstehsalın konstrüktor hazırlığı mərhələsində:

- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- istehsalın təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır;
- əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır;
- əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir;
- √ yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir;

304. İstehsalın texniki hazırlığının düzgün ardıcılığını seçin.

- texnoloji hazırlıq mərhələsi, elmi-tədqiqat mərhələsi, konstrüksiya mərhələsi;
- texnoloji hazırlıq mərhələsi, konstrüksiya mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi;
- elmi-tədqiqat mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi, texnoloji hazırlıq mərhələsi;
- √ elmi-tədqiqat mərhələsi, konstrüksiya mərhələsi, texnoloji hazırlıq mərhələsi.
- elmi-tədqiqat mərhələsi, konstrüksiya mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi;

305. Müəssisələrdə məhsulun lahiyələndirilməsinin başlanğıc mərhələsi hansıdır?

- texnoloji hazırlıq;
- √ elmi-tədqiqat işlərinin aparılması
- məhsulların reallaşdırılması
- texnikanın istismarı
- məhsulun bilavasitə istehsalı;

306. İstehsalın texniki hazırlığına aiddir:

- konstrüktor hazırlığı və təşkilati hazırlıq;
- maddi-texniki və texnoloji hazırlıq;
- √ konstrüktor və texnoloji hazırlıq;
- təşkilati və maddi-texniki hazırlıq;
- xammalın istehsala verilməsinin hazırlığı və texnoloji hazırlıq;

307. Aşağıdakılardan hansı marşrut texnologiyasında əks olunmur?

- alətlərin seçimi
- işin kateqoriyasının müəyyən olunması

- uyğun ixtisas səviyyəli işçilərin peşəsi
- ✓ məhsula, onun hazırlanmasına, qəbuluna və göndərilməsinə olan tələblər
- vaxt normalarının hesablanması

308. Texnoloji proseslərin layihələndirilməsinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- layihənin işlənməsi məqsəd-uyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstrüktor sənədlərinin hazırlanması
- hazırlanan məmulatın quruluşu haqqında tam təsəvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstrüktor sənədlərinin hazırlanması
- məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin müəyyənləşdirilməsi
- ✓ xüsusi texnoloji ləvazimatların müəyyənləşdirilməsi və layihələndirilməsi
- məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsiplial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstrüktor sənədlərinin hazırlanması

309. Aşağıdakılardan hansı müəssisədə istehsalın texniki hazırlığı planının bölməsinə aid deyildir?

- yeni məhsul növlərinin layihələşdirilməsi, hazırlanması və mənimsənilməsin üzrə elmi-tədqiqat və layihə-konstrüktor işləri bölməsi
- yeni hazırlanmış məhsulların sınaqdan və attestasiyadan keçirilməsi bölməsi
- ✓ yeni bazarların mənimsənilməsi və servis xidməti qurumlarının yaradılması bölməsi
- standartlar, texniki şərtlər və fabrik-zavod normativləri bölməsi
- yeni məhsul növlərinin təbii və köhnələrin istehsaldan çıxarılması bölməsi

310. Yeni məhsulların bazara çıxarılması mərhələlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- bazara çıxma mərhələsi
- yetkintik mərhələsi
- ✓ yeni məhsul növlərinin layihələşdirilməsi mərhələsi
- tənəzzül mərhələsi
- yeni məhsulun bazar tərfəindən sürətlə qəbul edilməsi və mənfəətin yüksək artması mərhələsi

311. Yeni məhsulların bazara çıxarılması mərhələlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- yeni hazırlanmış məhsulların sınaqdan və attestasiyadan keçirilməsi
- məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin müəyyənləşdirilməsi
- yeni məhsul növlərinin layihələşdirilməsi mərhələsi
- layihənin işlənməsi məqsəd-uyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılması
- ✓ yeni məhsulun bazar tərfəindən sürətlə qəbul edilməsi və mənfəətin yüksək artması mərhələsi

312. Texniki təklif:

- ✓ layihənin işlənməsi məqsəd-uyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstrüktor sənədlərinin məcmusudur
- hazırlanan məmulatın quruluşu haqqında tam təsəvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstrüktor sənədlərinin məcmusudur.
- məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur
- məhsulun satış bazarları, istehsal həcmi, maya dəyəri, qiymətinin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur
- məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsiplial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstrüktor sənədlərinin məcmusudur.

313. Eskiz layihəsi:

- layihənin işlənməsi məqsəd-uyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstrüktor sənədlərinin məcmusudur
- hazırlanan məmulatın quruluşu haqqında tam təsəvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstrüktor sənədlərinin məcmusudur.
- məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur
- məhsulun satış bazarları, istehsal həcmi, maya dəyəri, qiymətinin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur
- ✓ məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsiplial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstrüktor sənədlərinin məcmusudur.

- 314.** Texniki layihə:
- layihənin işlənməsi məqsəd-uyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktör sənədlərinin məcmusudur
  - ✓ hazırlanan məmullatın quruluşu haqqında tam təsəvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstruktör sənədlərinin məcmusudur.
  - məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətətinə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur
  - məhsulun satış bazarları, istehsal həcmi, maya dəyəri, qiymətinin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur
  - məmullatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsiplial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktör sənədlərinin məcmusudur.

- 315.** Texniki şərtlər:
- məhsulun satış bazarları, istehsal həcmi, maya dəyəri, qiymətinin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur
  - ✓ məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətətinə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur
  - hazırlanan məmullatın quruluşu haqqında tam təsəvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstruktör sənədlərinin məcmusudur.
  - məmullatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsiplial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktör sənədlərinin məcmusudur.
  - layihənin işlənməsi məqsəd-uyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktör sənədlərinin məcmusudur

- 316.** Marşrut texnologiyasında aşağıdakılardan hansı əks olunmur?
- müəssisədə əsas əməliyyatların yerinə yetirilməsi ardıcılığı
  - vaxt normalarının hesablanması
  - alətlərin seçimi
  - əsas əməliyyatların hansı konkret qrup avadanlıqlarda yerinə yetirilməsi
  - ✓ istehsal ediləcək məmullatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsiplial konstruktiv həllər

- 317.** Texnoloji xəritələrdə aşağıdakılardan hansı əks olunur?
- müəssisədə əsas əməliyyatların yerinə yetirilməsi ardıcılığı
  - əsas əməliyyatların hansı konkret qrup avadanlıqlarda yerinə yetirilməsi
  - istehsal ediləcək məmullatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsiplial konstruktiv həllər
  - vaxt normalarının hesablanması
  - ✓ əməliyyatının yerinə yetirilməsinə dair göstəriş və parametrlər

- 318.** əməliyyat texnologiyasında aşağıdakılardan hansı əks olunur?
- ✓ əməliyyatının yerinə yetirilməsinə dair göstəriş və parametrlər
  - istehsal ediləcək məmullatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsiplial konstruktiv həllər
  - müəssisədə əsas əməliyyatların yerinə yetirilməsi ardıcılığı
  - əsas əməliyyatların hansı konkret qrup avadanlıqlarda yerinə yetirilməsi
  - vaxt normalarının hesablanması

- 319.** Müəssisədə istehsalın texniki hazırlığını planlaşdırarkən istifadə edilən birbaşa üsul:
- ✓ daima təkrarlanan işlərdə (əməliyyatlarda, proseslərdə) əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativləri müəyyən etdikdə istifadə edilir
  - yeni məhsul növlərinin bir və ya bir neçə parametrləri üzrə korrelyasiya asılılıqlarının işlənilib hazırlanmasını tələb edir
  - yeni bazarların mənimsənilməsi və servis xidməti qurumlarının yaradılmasında istifadə edilir
  - yeni hazırlanmış məhsulların sınaqdan və attestasiyadan keçirilməsində istifadə edilir
  - statistik məlumatlardan istifadə etməklə yeni yaradılacaq məhsulun əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativlər hazırlanıqda istifadə edilir

- 320.** Müəssisədə istehsalın texniki hazırlığını planlaşdırarkən istifadə edilən analoji üsul:
- daima təkrarlanan işlərdə (əməliyyatlarda, proseslərdə) əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativləri müəyyən etdikdə istifadə edilir
  - yeni məhsul növlərinin bir və ya bir neçə parametrləri üzrə korrelyasiya asılılıqlarının işlənilib hazırlanmasını tələb edir

- yeni bazarların mənimsənilməsi və servis xidməti qurumlarının yaradılmasında istifadə edilir
- yeni hazırlanmış məhsulların sınaqdan və attestasiyadan keçirilməsində istifadə edilir
- ✓ statistik məlumatlardan istifadə etməklə yeni yaradılacaq məhsulun əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativlər hazırlanmışda istifadə edilir

321. Müəssisədə istehsalın texniki hazırlığını planlaşdırarkən istifadə edilən tədqiqat üsulu:

- yeni bazarların mənimsənilməsi və servis xidməti qurumlarının yaradılmasında istifadə edilir
- ✓ yeni məhsul növlərinin bir və ya bir neçə parametrləri üzrə korrelyasiya əsasında işlənilib hazırlanmasını tələb edir
- daima təkrarlanan işlərdə (əməliyyatlarda, proseslərdə) əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativləri müəyyən etdikdə istifadə edilir
- statistik məlumatlardan istifadə etməklə yeni yaradılacaq məhsulun əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativlər hazırlanmışda istifadə edilir
- yeni hazırlanmış məhsulların sınaqdan və attestasiyadan keçirilməsində istifadə edilir

322. Aşağıdakılardan hansı layihə tapşırığında əks olunur?

- ✓ məhsulun istehsal və istismar prosesində texniki və iqtisadi göstəriciləri
- layihənin işlənməsi məqsəd uyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktör sənədlərinin məcmusu.
- məhsulun satış bazarları, istehsal həcmi, maya dəyəri, qiymətinin əks olunduğu sənədlər
- hazırlanan məmulatın quruluşu haqqında tam təsəvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstruktör sənədlərinin məcmusu
- məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktör sənədlərinin məcmusu

323. Yeni avadanlığın alınmasını, montaj edilməsini və sazlanmasını aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ✓ istehsalın maddi-texniki hazırlığına
- istehsalın təşkilati hazırlığına
- istehsalın konstruktör hazırlığına
- istehsal meydançasının hazırlığına
- istehsalın texnoloji hazırlığına

324. Aşağıdakılardan hansı nümunəvi texnoloji proseslərin hazırlanması mərhələsinə aiddir?

- yeni hazırlanmış məhsulların sınaqdan və attestasiyadan keçirilməsi
- ✓ məmulat üçün onun ayrı-ayrı elementlərinin emalı üsullarının müəyyən olunması
- texniki layihə
- məhsulun istehsal və istismar prosesində texniki və iqtisadi göstəricilərinin hazırlanması
- məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktör sənədlərinin hazırlanması

325. Texnoloji proses dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- ✓ ilkin xammal, material və yarımfabrikatların vəziyyət, əlamət, forma və qabarıqlarının dəyişdirilməsi yolu ilə məhsulların hazırlanması əməliyyatlarının məcmusu
- məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktör sənədlərinin məcmusu
- məmulat üçün onun ayrı-ayrı elementlərinin emalı üsullarının müəyyən olunması
- texniki layihə
- məhsulun istehsal və istismar prosesində texniki və iqtisadi göstəricilərinin hazırlanması

326. Aşağıdakılardan hansı konstruktör hazırlığının son mərhələsinə aiddir?

- texniki təklifin hazırlanması
- layihə tapşırığının hazırlanması
- texniki layihənin hazırlanması
- ✓ texniki şərtlərin hazırlanması
- eskiz layihəsinin hazırlanması

327. Aşağıdakılardan hansı əməliyyat texnologiyasında əks olunur?

- alətlərin seçimi
- məhsula, onun hazırlanmasına, qəbuluna və göndərilməsinə olan tələblər
- uyğun ixtisas səviyyəli işçilərin peşəsi
- ✓ hər bir istehsal əməliyyatının yerinə yetirilməsinə dair göstəriş və parametrlər
- vaxt normalarının hesablanması

328. Aşağıdakılardan hansı müəssisədə istehsala texniki xidmətin təşkilinə qoyulan tələblərə aiddir?

- müəssisənin satış bazarlarının genişləndirilməsini təmin etməlidir;
- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsini təmin etməlidir.
- istehsala texniki xidmət məhsuldar qüvvələrin optimal yerləşdirilməsini təmin etməlidir;
- ✓ istehsala texniki xidmət mütərəqqi norma və normativlərə əsaslanmalıdır;
- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərküzləşdirilməsini təmin etməlidir;

329. Müəssisədə ortaseriyalı istehsal şəraitində əsasən hansı texniki xidmət növündən istifadə edilir?

- standart texniki xidmət;
- dispeçer xidməti.
- orta müddətli texniki xidmət;
- çağırışçı texniki xidmət;
- ✓ planlı-xəbərdaredici texniki xidmət;

330. Standart texniki xidmət:

- ortamüddətli inkişaf planlarına əsasən yerinə yetirilir;
- uzunmüddətli inkişaf planlarına əsasən yerinə yetirilir.
- ✓ əvvəlcədən işlənib hazırlanmış plan-qrafiklər üzrə yerinə yetirilir;
- təqvim-plan qrafiklərinə əsaslanır;
- növbə-günlük tapşırıqlar üzrə yerinə yetirilir;

331. Planlı-xəbərdaredici texniki xidmət:

- ortamüddətli inkişaf planlarına əsasən yerinə yetirilir;
- uzunmüddətli inkişaf planlarına əsasən yerinə yetirilir.
- əvvəlcədən işlənib hazırlanmış plan-qrafiklər üzrə yerinə yetirilir;
- ✓ təqvim-plan qrafiklərinə əsaslanır;
- növbə-günlük tapşırıqlar üzrə yerinə yetirilir;

332. Çağırışçı texniki xidmət

- uzunmüddətli inkişaf planlarına əsasən yerinə yetirilir.
- ortamüddətli inkişaf planlarına əsasən yerinə yetirilir;
- ✓ növbə-günlük tapşırıqlar üzrə yerinə yetirilir;
- təqvim-plan qrafiklərinə əsaslanır;
- əvvəlcədən işlənib hazırlanmış plan-qrafiklər üzrə yerinə yetirilir;

333. Aşağıdakılardan hansı texniki xidmət növü təqvim-plan qrafikləri əsasında yerinə yetirilir?

- standart texniki xidmət;
- orta müddətli texniki xidmət;
- çağırışçı texniki xidmət;
- ✓ planlı-xəbərdaredici texniki xidmət;
- dispeçer xidməti.

334. Standart texniki xidmət:

- ✓ kütləvi və iri seriyalı istehsal şəraitində daha geniş tətbiq edilir və əvvəlcədən işlənib hazırlanmış plan-qrafiklər üzrə yerinə yetirilir
- orta seriyalı istehsal şəraitində daha çox tətbiq edilir və təqvim-plan qrafiklərinə əsaslanır
- əmək və maddi-eneji ehtiyatları üzrə norma və normativlərin hazırlanmasıdır
- layihənin işlənməsi məqsəd-uyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasıdır

- növbə, günlük tapşırıqlar əsasında fəhlələrin özləri tərəfindən kiçik seriyalı fərdi istehsal şəraitində tətbiq edilir

335. Planlı-xəbərdarlıq texniki xidmət:

- layihənin işlənməsi məqsəd-uyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasıdır
- əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativlərin hazırlanmasıdır
- kütləvi və iri seriyalı istehsal şəraitində daha geniş tətbiq edilir və əvvəlcədən işlənilib hazırlanmış plan-qrafiklər üzrə yerinə yetirilir
- ✓ orta seriyalı istehsal şəraitində daha çox tətbiq edilir və təqvim-plan qrafiklərinə əsaslanır
- növbə, günlük tapşırıqlar əsasında fəhlələrin özləri tərəfindən kiçik seriyalı fərdi istehsal şəraitində tətbiq edilir

336. Çağırışçı texniki xidmət

- kütləvi və iri seriyalı istehsal şəraitində daha geniş tətbiq edilir və əvvəlcədən işlənilib hazırlanmış plan-qrafiklər üzrə yerinə yetirilir
- əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativlərin hazırlanmasıdır
- layihənin işlənməsi məqsəd-uyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasıdır
- ✓ növbə, günlük tapşırıqlar əsasında fəhlələrin özləri tərəfindən kiçik seriyalı fərdi istehsal şəraitində tətbiq edilir
- orta seriyalı istehsal şəraitində daha çox tətbiq edilir və təqvim-plan qrafiklərinə əsaslanır

337. Müəssisədə istehsala texniki xidmətin vəzifələrinə aid deyil?

- ✓ standart, planlı-xəbərdarlıq və çağırışçı texniki xidmət;
- peşəkəar və stabil əmək kollektivi formalaşdırmaq
- istehsal prosesinin gedişatında baş verə biləcək boşdayanmaları aradan qaldırmaq;
- əsas istehsalları maddi-enerji ehtiyatları ilə təchiz etmək;
- maşın və avadanlıqları vaxtılı-vaxtında təmir etmək;

338. Müəssisədə seriyalı istehsal şəraitində istehsala texniki xidmət nəyin əsasında təşkil edilir?

- orta müddətli planlar;
- əsas fəhlələrin rəyi əsasında.
- ✓ operativ-istehsal tapşırıqları;
- sex və istehsal sahələrinin növbə-günlük tapşırıqları;
- perspektiv planlar;

339. Müəssisədə fərdi istehsal şəraitində istehsala texniki xidmət nəyin əsasında təşkil edilir?

- orta müddətli planlar;
- əsas fəhlələrin rəyi əsasında.
- operativ-istehsal tapşırıqları;
- ✓ sex və istehsal sahələrinin növbə-günlük tapşırıqları;
- perspektiv planlar;

340. Müəssisədə istehsala texniki xidmətin quruluşuna hansı amil təsir göstərmir?

- istehsalın miqyası;
- istehsalın texnologiyası;
- istehsalın təşkili forması;
- ✓ idarəetmə işçilərinin sayından.
- istehsalın təşkili tipi;

341. Müəssisədə istehsala texniki xidməti hansı bölmələr həyata keçirir?

- əsas sexlər və köməkçi sexlər;
- əmək haqqı şöbəsi və enerji təsərrüfatı.
- marketing şöbəsi və maddi texniki təzəizat şöbəsi;
- ✓ alət təsərrüfatı və təmir təsərrüfatı;
- əsas sexlər və xidmətedici sexlər;

342. İstehsala texniki xidmətin formalaşdırılmasına təsir edən amil

- işçilərin sayı
- təsərrüfat mexanizmi
- istehsalın təşkili normativləri
- ✓ istehsalın təşkili tipi
- müəssisənin quruluşu

343. Müəssisə miqyasında həyata keçirilən texniki xidmətin formaları hansılardır?

- ✓ standart, planlı-xəbərdarlıq və çağırışçı texniki xidmət;
- əsaslı, planlı-xəbərdarlıq və normalaşdırılan texniki xidmət;
- planlı, çağırışçı və texniki xidmət;
- qeyri -standart və çağırışçı texniki xidmət;
- qeyri -standart, planlı-xəbərdarlıq və çağırışçı texniki xidmət;

344. İstehsala texniki xidmətin təkmilləşdirilməsinin əsas amili nədir?

- istehsal xüsusiyyəti
- kooperativləşmə
- ✓ kompleks texnologiya
- ixtisaslaşdırma
- təmərküzləşmə

345. Alət itkilərinə nə daxil deyil?

- məmulatın emal edilməsi prosesində yaranan itkilər;
- ✓ alətlərin istehsalı zamanı yaranan itkilər
- alətlərin saxlanması zamanı yaranan itkilər;
- alətlərin istifadəsi zamanı yaranan itkilər.
- texnoloji proseslərlə bağlı itkilər;

346. Alətlərin alətlərin faydalı sərfi:

- ✓ bilavasitə məhsulun hazırlanmasında istifadə olunan miqdarıdır;
- istehsal edilmiş məhsulun alətlərin cəmi dəyərinə nisbətidir.
- alətlərin əmətəlik məhsulun maya dəyərində payıdır;
- alətlərin istehsalına sərf edilmiş metalın çəkisidir;
- istehsal texnologiyasından irəli gələn tullantılar da nəzərə almaqla məhsulun hazırlanmasında istifadə olunan miqdarıdır;

347. Alətlərin məsrəf normasına aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- alətlər ehtiyatlarının faydalı sərfi;
- istehsal texnologiyasından irəli gələn tullantılar;
- ✓ istehsal edilən məhsulun əmət tutumundan.
- təsadüfi səbəblər üzündən əmələ gələn birdəfəlik itkilər;
- istehsal texnologiyasından itkilər;

348. Aşağıdakılardan hansı mexanikləşdirilmiş alətlərə aiddir?

- çəkiç;
- yonucular.
- ✓ pnevmatikalətlər;
- frezerbaşıqları;
- dəşicilər;

349. Aşağıdakılardan hansı alət ehtiyatlarının növlərinə aid deyil?

- ✓ çağırış ehtiyatı;
- sığorta ehtiyatı.
- minimum ehtiyat;
- maksimum ehtiyat;

- «sifariş nöqtəsi» ehtiyatı;

350. Aşağıdakılardan hansı dəzgah alətlərinə aid deyil?

- burğular;
- yonucular.
- √ çəkic;
- dəşicilər;
- frezerbaşıqları;

351. Aşağıdakılardan hansı əl alətlərinə aiddir?

- indikatorlar;
- saxlayıcılar.
- √ çəkic;
- manometrlər;
- frezerbaşıqları;

352. Aşağıdakılardan hansı alət növlərinə aid deyil?

- əl alətləri;
- √ sığorta alətləri.
- mexnikləşdirilmiş alətlər;
- dəmir alətləri;
- dəzgah alətləri;

353. Alətlər hansı növlərə bölünür?

- texniki və texnoloji;
- cari və sığorta.
- fərdi və qrup;
- √ universal və xüsusi;
- fərdi və kütləvi;

354. Alətlərin məsrəf normasına aşağıdakılardan hansı daxil deyildir?

- √ istehsal texnologiyasının tətbiqindən əldə edilən gəlir;
- təsadüfi səbəblər üzündən əmələ gələn birdəfəlik itkiləri.
- alət ehtiyatlarının faydalı sərfi;
- istehsal texnologiyasından və şəraitindən irəli gələn tullantıları;
- istehsal texnologiyasından və şəraitindən irəli gələn itkilər;

355. Aşağıdakılardan hansı köməkçi alətlərə aiddir?

- √ saxlayıcılar.
- çəkic;
- təsərrüfat inventarı;
- manometrlər;
- frezerlər;

356. Aşağıdakılardan hansı dəmir alətlərinə aiddir?

- manometrlər;
- saxlayıcılar.
- √ çəkic;
- təsərrüfat inventarı;
- frezerlər;

357. Aşağıdakılardan hansı kəsici alətlərə aiddir?

- √ frezerlər;
- manometrlər;
- saxlayıcılar.
- çəkiç;
- təsərrüfat inventarı;

358. Alətlərə ehtiyatın həcminə hansı amil təsir göstərir?

- alət təsərrüfatında işləyənlərin ixtisas səviyyəsi;
- alətlərin indeksləşdirilməsi.
- √ eyni vaxtda istifadə edilən alətlərin sayı;
- alətlərin qabariti;
- alətlərin təsnifləşdirilməsi;

359. Aşağıdakılardan hansı ölçü alətlərinə aiddir?

- frezerlər;
- saxlayıcılar.
- çəkiç;
- təsərrüfat inventarı;
- √ manometrlər;

360. Alətlərə ehtiyatın həcminə hansı amil təsir göstərmir?

- eyni vaxtda istifadə edilən alətlərin sayı
- √ alətlərin indeksləşdirilməsi
- alətdən istifadənin ehtiyat əmsalı
- alətin iş yerlərinə gətirilməsi dövrü
- iş yerlərinin sayı

361. Alətə tələbatı müəyyənləşdirərkən hansı göstəricidən istifadə edilir?

- alətin görkəmindən
- alətlərin təsnifatından
- saydan
- gücdən
- √ normalaşdırmadan

362. Alətlərin indeksləşdirilməsi nə məqsədlə aparılır?

- alətlərin bərpa edərəkən
- alət məsrəfini normalaşdırarkən
- alətləri qablaşdırarkən
- √ alətləri təsnifləşdirərkən
- alətləri təmir edərəkən

363. Aşağıdakılardan hansı alət təsərrüfatına aiddir?

- istehsal-dispetçer şöbəsi, plan-dispetçer bürosu və sahənin dispetçeri;
- √ alət sexi, model sexi, alət-təmir emalatxanası;
- əsas sexlər, köməkçi sexlər və xidmətedici sexlər;
- alət sexi, model sexi, maddi-texniki təzminat şöbəsi.
- əmək haqqı şöbəsi, maliyyə şöbəsi və təmir şöbəsi;

364. Aşağıdakı bölmələrdən hansı müəssisənin alət təsərrüfatının tərkibinə aid deyil?

- alət sexi;
- √ təmir-mexaniki sex.
- alət saxlayan və paylayan anbarlar;
- alət-təmir emalatxanaları;

- model sexi;

365. Aşağıdakılardan hansı alət təsərrüfatının əsas vəzifələrinə aid deyil?

- müəssisənin istehsal bölmələrini lazımi miqdarla və çeşiddə texnoloji alətlərlə təmin etmək;
- ✓ alət istehsalı üzrə ixtisaslaşmış kadrların hazırlanması;
- xüsusi alətlərin müəssisədə hazırlanmasını təşkil etmək.
- universal alətlərin kənardan alınmasını təşkil etmək;
- müəssisə və onun bölmələrində alət fondu ehtiyatlarını yaratmaq;

366. Cari ildə mexaniki-emal sexində 891 ədəd hissənin emal olunması nəzərdə tutulmuşdur. Bir hissənin emal olunmasına sərf olunan vaxt 2 saat və alətin köhnəlmə vaxtı 66 saat olarsa, sexin kəsici alətlərə olan ümumi tələbatı nə qədər olacaqdır?

- 29403 ədəd;
- 125 ədəd.
- 117612 ədəd;
- ✓ 27 ədədə;
- 8 ədəd;

367. Cari ildə mexaniki-emal sexində 462 min ədəd hissənin emal olunması nəzərdə tutulmuşdur. Kəsici alətin maşınla işləmə vaxtı 10 saat və alətin köhnəlmə vaxtı 66 saat olarsa, sexin kəsici alətlərə olan ümumi tələbatı nə qədər olacaqdır?

- ✓ 70 min ədəd;
- 125 min ədəd.
- 117612 ədəd;
- 1341 ədədə;
- 3049 min ədəd;

368. İşıqlandırma üçün elektrik enerjisinin sərfi həcmi:

- avadanlıqların sayına, işıqlandırma normasına və işıqlandırma saatlarının plan miqdarına görə müəyyən edilir
- işıqlandırılan sahəyə və işıqlandırma normasına görə müəyyən edilir
- ✓ işıqlandırılan sahəyə, işıqlandırma normasına və işıqlandırma saatlarının plan miqdarına görə müəyyən edilir
- işçilərin sayına, işıqlandırma normasına və işıqlandırma saatlarının plan miqdarına görə müəyyən edilir
- binaların həcminə, onların sahəsinə və işıqlandırma normasına görə müəyyən edilir qızdırmaq üçün

369. Texnoloji məqsədlər üçün enerjiden istifadə edilir:

- binaların qızdırılması üçün
- otaq havasının dəyişdirilməsi üçün
- binaların işıqlandırılması üçün
- tozun sorulması üçün
- ✓ yüksək hərarət yaratmaq üçün

370. Təsərrüfat və məişət işlərin həyata keçirilməsi məqsədilə enerjiden istifadə edilmir:

- binaların qızdırılması üçün
- otaq havasının dəyişdirilməsi üçün
- binaların işıqlandırılması üçün
- tozun sorulması üçün
- ✓ yüksək hərarət yaratmaq üçün

371. Yanacaq-enerji balansları istifadə edilən enerjinin növlərinə görə hansı qruplara bölünür?

- perspektiv və cari balansları;
- xarici və daxili yanacaq balansları;
- ümumzavod və sex enerji balansları;
- ümumzavod və iş yerləri üzrə olan enerji balansları.
- ✓ istilik və elektrik enerji balansları;

372. Yanacaq-enerji balansları fəaliyyət göstərmə müddətlərinə görə hansı qruplara bölünür?

- √ perspektiv və cari balansları;
- duru və bərk yanacaq balansları;
- ümumzavod və sex enerji balansları;
- ümumzavod və iş yerləri üzrə olan enerji balansları.
- istilik və elektrik enerji balansları;

373. Sexlər üzrə enerjiyə tələbatın planlaşdırılmasının əsasında nə dayanır?

- məhsul vahidinin maya dəyərində enerji xərclərinin payı və istehsalın həcmi
- məhsul vahidinə enerji və mühərrik enerjisinə sərf olunan xərclərin həcmi
- əmətəlik məhsulun maya dəyərində enerjiyə çəkilən xərclərin payı
- müəssisənin istəşsal həcmi və enerjinin maya dəyəri
- √ məhsul vahidinə texnoloji və mühərrik enerjisinin sərfinin sex norması və natural ifadədə istehsalın həcmi

374. Təsərrüfat və məişət işlərin həyata keçirilməsi məqsədilə enerjiden istifadə edilir:

- avadanlıqların mühərriklərini işlətmək üçün
- kimyəvi prosesləri həyata keçirmək üçün
- √ binaların işıqlandırılması üçün
- nəqliyyat vasitələrini hərəkətə gətirmək üçün
- yüksək hərərət yaratmaq üçün

375. Müəssisənin enerji təsərrüfatının təşkili qarşısında hansı tələb qoyulmur?

- mövcud enerji avadanlıqlarından düzgün istifadə edilməsi;
- enerji təsərrüfatı üçün ixtisaslı işçilərin hazırlanması;
- enerji növlərindən səmərəli istifadə edilməsi;
- √ yanacaq növlərindən səmərəli istifadə edilməsi.
- mövcud enerji avadanlıqlarının keyfiyyətlə təmir olunması;

376. Müəssisə mərkəzləşdirilmiş şəkildə kənardan 56 min kVt-saat enerji alır və cari ildə 70 min kVt-saat enerji istehlak etmişdir. Bu şərtlər daxilində mərkəzləşdirilmiş enerji təchizatı əmsalı nəyə bərabərdir?

- √ 0,8
- 14 min
- 126 min
- 0,2
- 1,25

377. Müəssisədə pərdən hansı məqsədlər üçün istifadə edilmir:

- texnoloji məqsədlər üçün
- √ otaq havasının dəyişdirilməsi üçün
- binaları qızdırmaq üçün
- məişət ehtiyacları üçün
- mühərrik enerjisi kimi

378. Cari ildə 9 min fəhlə məhsulun hazırlanmasında iştirak etmiş və il ərzində məhsul istehsalı üçün 18 min kVt-saat elektrik enerjisi sərf edilmişdir. əməyin enerji ilə təchiz olunma əmsalı nəyə bərabərdir?

- √ 2
- 27000
- 9000
- 0,2
- 0,5

379. Müəssisədə soba təsərrüfatının tərkibinə aşağıdakılardan hansı bölmə daxil edilir?

- qazanxanalar
- enerji-təmir sexi
- transformator təsərrüfatı
- ✓ bərk və maye yanacaqla işlədilən peçlər
- qaz (buxar) şəbəkələri

380. Müəssisədə qaz təsərrüfatının tərkibinə aşağıdakılardan hansı bölmə daxil edilir?

- qazanxanalar
- enerji-təmir sexi
- transformator təsərrüfatı
- elektrik şəbəkələri
- ✓ qaz (buxar) şəbəkələri

381. Müəssisədə qaz təsərrüfatının tərkibinə aşağıdakılardan hansı bölmə daxil edilir?

- oksigen və asitilen stansiyaları
- qazanxanalar
- ✓ qaz (buxar) şəbəkələri
- enerji-təmir sexi
- elektrik şəbəkələri

382. Müəssisədə istilik-güc təsərrüfatının tərkibinə aşağıdakılardan hansı bölmə daxil edilir?

- ✓ qazanxanalar
- enerji-təmir sexi
- oksigen və asitilen stansiyaları
- elektrik şəbəkələri
- qaz (buxar) şəbəkələri

383. Müəssisədə istilik-güc təsərrüfatının tərkibinə aşağıdakılardan hansı bölmə daxil edilmir?

- qazanxanalar
- nasos stansiyaları
- ✓ oksigen və asitilen stansiyaları
- hava və buxar şəbəkələri
- kompressor stansiyaları

384. Aşağıdakılardan hansı energetika təsərrüfatının vəzifələrinə aiddir?

- bütün növ avadanlıqların əsaslı təmiri və avadanlıqlara xidmət;
- ✓ alınma mənbələrindən asılı olaraq enerjini ümumizavod şəbəkələri və qurğuları arasında bölüşdürmək;
- daha məhsuldar energetika avadanlıqlarının istehsalını təşkil etmək;
- enerjiyə qənaət edən texnologiyalar yaratmaq;
- enerji təsərrüfatı üçün ixtisaslı işçilərin hazırlanması;

385. Yanacaq-enerji balansları istehsalı əhatə etmələrinə görə hansı növlərə bölünürlər?

- elektrik enerji balansları, istilik enerji balansları, duru və bərk yanacaq balansları
- ✓ ümumzavod, sex, istehsal sahələri və ayrı-ayrı iş yerləri üzrə olan balanslara
- xammal, məhsul və enerji balansları
- sahələrarası və sahədaxili balanslar
- perspektiv və cari enerji balansları

386. Yanacaq-enerji balansları fəaliyyət müddətinə görə hansı növlərə bölünürlər?

- elektrik enerji balansları, istilik enerji balansları, duru və bərk yanacaq balansları
- ümumzavod, sex, istehsal sahələri və ayrı-ayrı iş yerləri üzrə olan balanslara
- xammal, məhsul və enerji balansları
- sahələrarası və sahədaxili balanslar

✓ perspektiv və cari enerji balansları

387. Yanacaq-enerji balansları istifadə edilən enerjinin növlərinə görə hansı növlərə bölünürlər?

- ✓ elektrik enerji balansları, istilik enerji balansları, duru və bərk yanacaq balansları
- ümumzavod, sex, istehsal sahələri və ayrı-ayrı iş yerləri üzrə olan balanslara
- xammal, məhsul və enerji balansları
- sahələrarası və sahədaxili balanslar
- perspektiv və cari enerji balansları

388. Binanın qızdırılması üçün par sərfinin hesablanması zamanı hansı amil nəzərə alınmır?

- işıqlandırma norması
- binada avadanlıqların sayı
- ✓ qızdırma mövsümünün müddəti
- məhsul vahidinə mühərrik enerjisinin sex norması
- ventilyasiya qurğularının gücü

389. Binanın qızdırılması üçün par sərfinin hesablanması zamanı hansı amid nəzərə alınmır?

- binanın daxilində mövsüm üçün müəyyən olunan optimal temperatur
- binanın həcmi
- qızdırma mövsümünün müddəti
- ✓ binada avadanlıqların sayı
- xaricdə havanın orta temperatur

390. Müəssisənin enerjiden necə istifadə edildiyinin təhlili üçün aşağıdakı göstəricilərdən hansı istifadə edilir?

- istehsal edilən məhsulun əməktutumu;
- müəssisənin idarə edilməsi xərclərinin həcmi;
- enerji təsərrüfatı işçilərinin əmək haqqı;
- ✓ enerji qurğularının gücü.
- istehsal edilən məhsulun fondtutumu;

391. Aşağıdakılardan hansı energetika təsərrüfatının vəzifələrinə aid deyil?

- ✓ bütün növ avadanlıqların əsaslı təmiri və avadanlıqlara xidmət;
- alınma mənbələrindən asılı olaraq enerjini ümumzavod şəbəkələri və qurğuları arasında bölüşdürmək;
- maye və bərk yanacaq növlərini lazımı şəraitdə və keyfiyyətdə saxlanılmasını təmin etmək;
- enerji ehtiyatlarına qəanət edilməsinə nail olmaq və energetika təsərrüfatının saxlanılmasına çəkilən xərcləri minimuma endirmək üçün tədbirlər işləyib hazırlamaq və həyata keçirmək;
- kənardan alınan enerjini istehlak edilməsi mümkün olan parametrlərə çevirmək;

392. Enerjinin məsrəf norması işləyib hazırlanarkən əsasən hansı üsullardan istifadə edilir?

- diferensiallaşdırılmış və texniki üsullar;
- ✓ diferensiallaşdırılmış və iriləşdirilmiş üsullar;
- diferensiallaşdırılmış və adi üsullar;
- diferensiallaşdırılmış və əsas üsullar.
- diferensiallaşdırılmış və köməkçi üsullar;

393. Müəssisənin enerji təsərrüfatının tərkibinə hansı bölmələr daxil edilir:

- istilik-güc təsərrüfatı; enerji-təmir sexi; qaz təsərrüfatı; alət təsərrüfatı; soba təsərrüfatı
- kompressor sexi; istilik-güc təsərrüfatı; enerji-təmir sexi; yardımçı təsərrüfatlar; enerji-güc təsərrüfatı; soba təsərrüfatı
- əsas və köməkçi sexlər; təmir sexi; qaz təsərrüfatı; enerji-güc təsərrüfatı; soba təsərrüfatı
- ✓ istilik-güc təsərrüfatı; enerji-təmir sexi; qaz təsərrüfatı; enerji-güc təsərrüfatı; soba təsərrüfatı
- istilik-güc təsərrüfatı; enerji-təmir sexi; anbar təsərrüfatı; alət təsərrüfatı; soba təsərrüfatı

394. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin enerji xidmətinin funksiyalarına daxil deyil:

- elektrik avadanlıqlarına, şəbəkələrinə, rabitə xətlərinə xidmətin təşkili;
- bütün növ enerjilərə və enerji daşıyıcıları üzrə tələbatların hesablanması, müəssisənin enerji balansının tərtibi və müəssisənin enerjinin zəruri növləri ilə təmin olunmasının təşkili;
- elektrik avadanlıqlarının təmirinin planlaşdırılması;
- ✓ bütün növ avadanlıqların əsaslı təmiri və avadanlıqlara xidmət;
- enerji təsərrüfatına dair normativlərin hazırlanması;

395. Müəssisənin enerji təsərrüfatının iqtisadi göstəricilərinə aşağıdakılar daxildir:

- 1 kVt-saat elektrik enerjisinin maya dəyəri; məhsul vahidinin maya dəyəri; 1 kub m suyun maya dəyəri; 1 kub m təbii qazın maya dəyəri; əmək məhsuldarlığı; 100 kub m sıxılmış havanın maya dəyəri.
- elektrik enerjisinin istehsal xərcləri; 1 mqkal istiliyin maya dəyəri; 1 ton suyun maya dəyəri; 1 kub m təbii qazın maya dəyəri; məhsulun saxlama maya dəyəri; 100 kub m sıxılmış havanın maya dəyəri.
- 1 kVt-saat elektrik enerjisinin maya dəyəri; 1 mqkal istiliyin maya dəyəri; 1 ton suyun maya dəyəri; 1 kub m təbii qazın maya dəyəri; fondverimi; dövrüvə vəsaitinin dövr sürəti.
- elektrik enerjisinin istehsal xərcləri; 1 mqkal istiliyin məhsuldarlığı; 1 ton suyun istifadə səviyyəsi; 1 kub m təbii qazın maya dəyəri.
- ✓ 1 kVt-saat elektrik enerjisinin maya dəyəri; 1 mqkal istiliyin maya dəyəri; 1 kub m suyun maya dəyəri; 1 kub m təbii qazın maya dəyəri; 1 ton kömürün maya dəyəri; 100 kub m sıxılmış havanın maya dəyəri.

396. Müəssisənin energetika təsərrüfatının fəaliyyətinin təhlili hansı istiqamətdə həyata keçirilmir?

- enerji növlərinin texniki-iqtisadi göstəricilərinin nə səviyyədə olması müəyyən edilir;
- enerji resurslarından istifadənin təhlili;
- ✓ energetika təsərrüfatı işçilərinin məhsul istehsalına cəlb edilməsi imkanları qiymətləndirilir;
- mövcud enerji növlərindən necə istifadə olunmasını müəyyənləşdirilir.
- müəssisənin və onun ayrı-ayrı bölmələrinin enerji resurslarının müxtəlif növləri ilə təchiz olunma səviyyəsinin təhlili;

397. Müəssisənin binasının qızdırılması üçün para olan tələbatın həcminə hansı amil təsir göstərmir?

- qızdırma mövsümünün müddəti;
- binanın xaricində olan havanın orta temperaturu;
- ✓ binada istehsal edilən məhsulun həcmi;
- qızdırılan binanın xarici həcmi.
- binanın daxilində havanın orta temperaturu;

398. Aşağıdakılardan hansı istifadə edilən enerjinin növlərinə görə yanacaq-enerji balanslarının bölündüyü qruplara aid deyil?

- elektrik enerji balansları;
- bərk yanacaq balansları;
- duru yanacaq balansları;
- ✓ kənarından alınmış yanacaq balansları.
- istilik enerji balansları;

399. Aşağıdakılardan hansı istehsal əhatə etmələrinə görə yanacaq-enerji balanslarının bölündüyü qruplara aid deyil?

- ✓ elektrik enerji balansları;
- istehsal sahələri üzrə olan balansları;
- saxlama üzrə olan balansları;
- ümumzavod üzrə olan balansları.
- iş yerləri üzrə olan balansları;

400. Aşağıdakılardan hansı istifadə edilən enerjinin növlərinə görə yanacaq-enerji balanslarının bölündüyü qruplara aiddir?

- ✓ istilik enerji balansları;
- istehsal sahələri üzrə olan balanslar;
- saxlama üzrə olan balanslar;
- ümumzavod üzrə olan balanslar.
- iş yerləri üzrə olan balanslar;

401. Müəssisənin enerjiden necə istifadə edildiyinin təhlili üçün aşağıdakı göstəricilərdən hansı istifadə edilmir?

- müəssisə üzrə məhsul vahidinə düşən enerjinin xüsusi məsrəf norması;
- ✓ müəssisənin idarə edilməsi xərclərinin həcmi;
- məhsulun maya dəyərinin tərkibində enerjiyə çəkilən xərclərin xüsusi çəkisi;
- enerji qurğularının gücü.
- fabrik-zavod şəbəkəsindən enerji itkisinin miqdarı;

402. Müəssisənin enerji təsərrüfatının iqtisadi göstəricilərinə aid deyil?

- 1 kVt-saat elektrik enerjisinin maya dəyəri;
- 1 kub m təbii qazın maya dəyəri;
- 1 ton kömürün maya dəyəri;
- ✓ 1 ton istehsal edilən məhsulun maya dəyəri.
- 1 mqal istiliyin maya dəyəri;

403. Müəssisədə enerjiyə tələbatının həcminə hansı amil təsir göstərir?

- energetika təsərrüfatı işçilərinin məhsul istehsalına cəlb edilməsi imkanları;
- kənarə satılacaq enerjinin həcmi;
- istifadə edilən avadanlıqların dəyəri;
- ✓ energetika təsərrüfatı işçilərinin sayı.
- ventilyasiya məqsədləri üçün enerjinin həcmi;

404. Müəssisədə enerjiyə tələbatının həcminə hansı amil təsir göstərmir?

- texnoloji və hərəkətverici (mühərrik) enerjinin həcmi;
- işıqlandırma məqsədləri üçün enerjinin həcmi;
- isitmə məqsədləri üçün enerjinin həcmi;
- energetika təsərrüfatı işçilərinin sayı.
- ✓ ventilyasiya məqsədləri üçün enerjinin həcmi;

405. Müəssisələrin yanacaq-enerji balansları tərtib olunarkən aşağıdakılardan hansı nəzərə alınmır?

- enerji ehtiyatlarından istifadənin səmərəliliyini təhlil edilir;
- enerjiyə qənaət olunması;
- müəssisənin energetika təsərrüfatının səmərəliliyinin yüksəldilməsi;
- ✓ müəssisədə istehsal fəhlələrinin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi.
- enerji istehsalının və istehlakının səmərəli strukturu müəyyənləşdirilir;

406. Müəssisənin energetika təsərrüfatının fəaliyyətinin təhlili hansı istiqamətdə həyata keçirilir?

- müəssisənin energetika təsərrüfatının işlərinin yerinə yetirilməsinə müəssisə rəhbərliyinin sərf edəcəyi vaxt müəyyən edilir;
- alınmış avadanlığın əmək tutumu təyin edilir;
- energetika təsərrüfatı işçilərinin məhsul istehsalına cəlb edilməsi imkanları qiymətləndirilir;
- istifadə edilən istehsal avadanlıqlarının məhsuldarlığı qiymətləndirilir.
- ✓ müəssisənin və onun ayrı-ayrı bölmələrinin enerji resurslarının müxtəlif növləri ilə təchiz olunma səviyyəsinin təhlili;

407. Müəssisədə nəqliyyat tsiklinə aşağıdakı amillərin hansından asılı deyildir?

- yüklərin yükləndiyi və boşaldıldığı iki məntəqə arasındakı məsafəsi;
- nəqliyyat vasitəsinin yüklə hərəkət sürətidir;
- nəqliyyat vasitəsinin yüksüz hərəkət sürətidir;
- bir yüklənməyə və bir boşaltmaya sərf olunan vaxt.
- ✓ nəqliyyat vasitəsinin yükötürmə qabiliyyəti;

408. Yük axınlarının göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- yüklərin hərəkət məsafəsi;
- yüklərin fiziki-texniki xüsusiyyətləri;
- yüklərin qabarit ölçüləri;

- ✓ yüklərin saxlanma yeri.
- yüklərin hərəkət yolu;

409. Anbarların texniki cəhətdən təhciz olunması hansı amildən asılı deyildir?

- materialların nəqli sistemindən;
- ✓ müəssisənin təşkilati strukturundan.
- saxlanılan materialların növündən;
- saxlanılan materialların forma və miqdarından;
- anbarların yerləşməsindən

410. Aşağıdakılardan hansı təyinatına görə müəssisə anbarlarının növlərinə aiddir?

- bağlı anbarlar;
- ✓ sex anbarları;
- universal anbarlar;
- ixtisaslaşdırılmış.
- təchizat anbarları;

411. Təyinatına görə müəssisə anbarları hansı qruplara bölünür?

- bağlı anbarlar, açıq anbarlar, yarım-açıq anbarlar və xüsusi anbarlar;
- ✓ ümumizavod və sex anbarları;
- avadanlıq, alətlər, materiallar, ehtiyat hissələri, yarımfabrikatlar, hazır məhsullar, təsərrüfat inventarları və istehsal tullantıları saxlanılması üçün yaradılan anbarlar;
- ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışıq anbarlar.
- təchizat, istehsal və satış anbarları;

412. Aşağıdakılardan hansı funksiyalarına görə müəssisə anbarlarının növlərinə aiddir?

- bağlı anbarlar;
- sex anbarları;
- universal anbarlar;
- ixtisaslaşdırılmış.
- ✓ təchizat anbarları;

413. Aşağıdakılardan hansı funksiyalarına görə müəssisə anbarlarının növlərinə aid deyildir?

- təchizat anbarları
- ✓ sex anbarları;
- satış anbardarı;
- istehsal və satış anbarları;
- istehsal anbarları;

414. Aşağıdakılardan hansı konstruksiyasına görə müəssisə anbarlarının növlərinə aiddir?

- ✓ açıq anbarlar;
- sex anbarları;
- ixtisaslaşdırılmış anbarlar;
- universal anbarlar.
- təchizat anbarları;

415. Konstruksiyasına görə müəssisə anbarları hansı qruplara bölünür?

- ✓ bağlı anbarlar, açıq anbarlar, yarım-açıq anbarlar və xüsusi anbarlar;
- ümumizavod və sex anbarları;
- avadanlıq, alətlər, materiallar, ehtiyat hissələri, yarımfabrikatlar, hazır məhsullar, təsərrüfat inventarları və istehsal tullantıları saxlanılması üçün yaradılan anbarlar;
- ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışıq anbarlar.
- təchizat, istehsal və satış anbarları;

416. Sənaye müəssisələrində yükdaşıma sistemlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- fasiləsiz və fasiləli;
  - daimi və mövsümü;
  - cari və opreativ;
  - cari və perspektiv.
- ✓ standart-qrafik və sifarişlər üzrə;

417. Nəqliyyat vasitələri fəaliyyət göstərmə müddətlərinə görə bölünür:

- fasiləsiz və fasiləli fəaliyyət göstərənlər;
  - üfiqi, şaquli və maili istiqamətlərdə daşıyan nəqliyyat vasitələri;
  - qrafiklər və operativ planlar əsasında fəaliyyət göstərənlər;
  - mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış nəqliyyat vasitələri.
- ✓ daimi və mövsümi fəaliyyət göstərənlər;

418. Nəqliyyat vasitələri iş rejimlərinə görə bölünür:

- ✓ fasiləsiz və fasiləli fəaliyyət göstərənlər;
- çağırışçı və çağırışsız rejimlə fəaliyyət göstərənlər;
  - qrafiklər və operativ planlar əsasında fəaliyyət göstərənlər;
  - fasiləsiz və çağırışçı rejimlə fəaliyyət göstərənlər.
  - müəssisədaxili və müəssisədənxaric fəaliyyət göstərənlər;

419. Fərdi və kiçik seriyalı istehsallarda nəqliyyat xidmətinin hansı növlərindən istifadə edilir?

- çağırışçı və əvvəlcədən tərtib edilmiş qrafiklər üzrə;
  - əvvəlcədən tərtib edilmiş qrafiklər və günlük operativ plan tapşırıqları (sifarişləri) üzrə;
  - çağırışçı və günlük operativ plan tapşırıqları (sifarişləri) üzrə;
  - çağırışsız və günlük operativ plan tapşırıqları (sifarişləri) üzrə.
- ✓ çağırışçı və çağırışsız;

420. Zavoddaxili nəqliyyat təsərrüfatının əsas vəzifələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- nəqliyyat vasitələrinin satışının təşlini təmin etməkdən;
  - nəqliyyat sahəsi üzrə mütəxəssis hazırlamaqdan;
  - nəqliyyat vasitələrinin amortizasiyasının hesablamaqdan;
  - yeni və məhsuldar nəqliyyat vasitələri yaratmaqdan.
- ✓ nəqliyyat vasitələrinə texniki xidmət göstərməkdən;

421. Zavoddaxili nəqliyyat təsərrüfatının əsas vəzifələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyildir?

- istehsal prosesini müntəzəm surətdə bütün zəruri maddi-enerji və əmək ehtiyatları ilə təmin etməkdən;
  - nəqliyyat təsərrüfatının saxlanılmasına çəkilən xərcləri minimuma endirməkdən;
  - yüksək səviyyədə nəqliyyat xidməti göstərməkdən;
- ✓ yeni və məhsuldar nəqliyyat vasitələri yaratmaqdan.
- nəqliyyat vasitələrinə texniki xidmət göstərməkdən;

422. Anbarların texniki cəhətdən təhciz olunması hansı amildən asılıdır?

- müəssisədə kadrların ixtisas səviyyəsindən;
- ✓ saxlanılan materialların növü, forma və miqdarından;
- əsas fondların dəyərindən;
  - müəssisədə əməyin təşkili səviyyəsindən
  - müəssisənin təşkilati strukturundan.

423. İxtisaslaşdırılma dərəcəsinə görə müəssisə anbarları hansı qruplara bölünür?

- bağlı anbarlar, açıq anbarlar, yarım-açıq anbarlar və xüsusi anbarlar;

- ümumizavod və sex anbarları
- avadanlıq, alətlər, materiallar, ehtiyat hissələri, yarımfabrikatlar, hazır məhsullar, təsərrüfat inventarları və istehsal tullantıları saxlanılması üçün yaradılan anbarlar;
- ✓ ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışıq anbarlar.
- təchizat, istehsal və satış anbarları;

424. Nəqliyyat vasitələri hərəkət etmə istiqamətlərinə görə bölünür:

- fasiləsiz və fasiləli fəaliyyət göstərənlər
- ✓ üfqi, şaquli və maili istiqamətlərdə daşıyan nəqliyyat vasitələri;
- qrafiklər və operativ planlar əsasında fəaliyyət göstərənlər;
- mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış nəqliyyat vasitələri.
- daimi və mövsümi fəaliyyət göstərənlər;

425. Zavoddaxili nəqliyyat vasitələri aşağıdakılar arasındakı hansı əlaqəni təmin etmir?

- müəssisə xammal və material anbarı ilə iş yerlərini;
- müəssisə sexləri arasında;
- müəssisənin sexləri ilə hazır məhsul anbarları;
- müəssisənin xammal və material anbarı ilə sex.
- ✓ müəssisə ilə dəmiryolu stansiyaları;

426. Zavodxarici nəqliyyat vasitələri aşağıdakılar arasındakı hansı əlaqəni təmin edir?

- müəssisə xammal və material anbarı ilə iş yerlərini;
- müəssisə sexləri arasında;
- müəssisənin sexləri ilə hazır məhsul anbarları;
- müəssisənin xammal və material anbarı ilə sex.
- ✓ müəssisə ilə dəmiryolu stansiyaları;

427. Zavoddaxili nəqliyyat vasitələri aşağıdakılar arasındakı hansı əlaqəni təmin edir?

- müəssisə ilə dəniz limanları;
- müəssisə ilə aeroport;
- müəssisə ilə təchizat bazaları;
- ✓ müəssisənin xammal və material anbarı ilə sex.
- müəssisə ilə dəmiryolu stansiyaları;

428. Zavodxarici nəqliyyat vasitələri aşağıdakılar arasındakı hansı əlaqəni təmin etmir?

- müəssisə ilə dəniz limanları;
- müəssisə ilə aeroport;
- müəssisə ilə təchizat bazaları;
- ✓ müəssisənin xammal və material anbarı ilə sex.
- müəssisə ilə dəmiryolu stansiyaları;

429. Müəssisədə nəqliyyat vasitələrinin növlərinin seçilməsində hansı amil nəzərə alınmır?

- nəqliyyat vasitələrinin təyinatı;
- nəqliyyat vasitələrinin fəaliyyət göstərmə müddəti;
- nəqliyyat vasitələrinin hərəkətmə istiqamətləri;
- ✓ nəqliyyat vasitələrini idarəedənlərin yaşı.
- nəqliyyat vasitələrinin iş rejimləri;

430. Maddi-texniki təminatın hansı forması seçilərkən tranzit və sifariş normaları əsas götürülür?

- Kontrakt sistemi
- Ənənəvi forma;
- Anbar forma
- ✓ Tranzit forma;

- «Dəqiq vaxtında» sistemi;

431. Müəssisədə nəqliyyat vasitələrini seçərkən hansı şərtləri nəzərə almaq zəruridir?

- yük axınlarının göstəriciləri
- nəqliyyat vasitələri iqtisadi göstəricilərinə görə mövcud variantlar arasında ən səmərəli olması;
- nəqliyyat vasitələrinin xidmət göstərdikləri sahədə əmək məhsuldarlığını yüksəltməsi imkanı;
- ✓ yeni nəqliyyat vasitələri növlərinin yaradılması üzrə elmi-tədqiqat və təcrübə işlərinin dəyəri.
- nəqliyyat vasitələri xidmət etdikləri istehsal proseslərinin texniki və təşkilati xüsusiyyətləri;

432. Aşağıdakılardan hansı anbar təsərrüfatının funksiyalarına aid deyildir?

- xammal və materialların qəbulu və saxlanması;
- hazır məhsulun alıcıyı yollanması üçün hazırlanması;
- material ehtiyatlarının hərəkətinin uçotunun aparılması;
- ✓ müəssisəyə daxil olan xammal və materialların keyfiyyətinə nəzarət.
- xammal və materialların istehsala buraxılışı;

433. Anbarların faydalı sahəsi necə müəyyən olunur?

- ✓ döşəmənin 1 kv. metrinə yüklənən mənfi müəyyən olunması əsasında;
- istehsal meydançalarının 1 kv.m-nə düşən məhsulun həcmi ilə;
- iş maşın və avadanlıqlarının tutduğu sahə əsasında;
- stasionar qaldırıcı-nəqliyyat avadanlıqlarının tutduğu sahə əsasında.
- əsas fondların yüklənməsi əsasında;

434. Anbarın ümumi sahəsi hesablanarkən aşağıdakılardan hansı nəzərə alınmır?

- faydalı sahə;
- xidməti sahə;
- ✓ iş maşın və avadanlıqlarının tutduğu sahə;
- stasionar qaldırıcı-nəqliyyat avadanlıqlarının tutduğu sahə.
- qəbul etmə və buraxılış meydançalarının tutduğu sahə;

435. Yükdaşımada istifadə edilən keyfiyyət göstəricisi hansıdır?

- ton kilometr
- kub metr
- kvadrat metr
- ✓ orta daşınma məsafəsi
- yükün daşınma məsafəsi

436. Yük dövrüyyəsi necə göstəricidir?

- ✓ kəmiyyət
- tələbat
- istehsal
- istehlak
- keyfiyyət

437. Yükdaşıma prosesi hansı sistemlə həyata keçirilir?

- ✓ standart-qrafik sistemi;
- akkord sistemi;
- briqada sistemi;
- tarif sistemi.
- plan-xəbərdarlıq sistemi;

438. Fasiləli fəaliyyət göstərən nəqliyyat vasitələrinə hansı aiddir?

- boru kəmərləri;
- konveyerlər;
- ✓ lokomotivlər;
- axın xətləri.
- jalob sistemini;

439. Fasiləsiz fəaliyyət göstərən nəqliyyat vasitələrinə hansı aiddir?

- körpü kranları;
- elektrokarlar;
- avtokarlar;
- avtomobillər.
- ✓ axın xətləri;

440. Fasiləli fəaliyyət göstərən nəqliyyat vasitələrinə hansı aid deyil?

- Lokomotivlər;
- elektrokarlar;
- avtokarlar;
- ✓ axın xətləri.
- avtomobillər;

441. Fasiləsiz fəaliyyət göstərən nəqliyyat vasitələrinə hansı aid deyil?

- boru kəmərləri;
- konveyerlər;
- ✓ avtokarlar;
- axın xətləri.
- jalob sistemini;

442. Yük dövrüyyəsinin həcm göstəriciləri hansıdır?

- kvadrat metr
- ton
- ✓ ton kilometr
- orta daşınma məsafəsi
- kub metr

443. Hazırlıq ehtiyatının həcmi necə hesablanır?

- istehsal proqraması materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta nisbəti kimi;
- materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxt materialdan orta günlük məsrəf normasına nisbəti kimi;
- materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta nisbəti kimi;
- ✓ materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta vurulur;
- materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxt istehsal proqramasına vurulur;

444. Cari ehtiyatın maksimum həcmi necə hesablanır?

- orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına nisbəti kimi;
- iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalı orta günlük material məsrəfi normasına nisbəti kimi;
- orta günlük material məsrəfi norması istehsal proqramasının vurulur;
- iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalı istehsal proqramasına vurulur;
- ✓ orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına vurulur;

445. Anbarın ümumi sahəsinə hansı amil təsir göstərmir?

- saxlanan materialların tutduğu sahə;
- qəbul etmə və buraxılış meydançalarının tutduğu sahə;
- √ xidməti sahə, yəni kantor və digər xidməti tikililərin tutduğu sahə;
- stasionar qaldırıcı-nəqliyyat və digər avadanlıqların tutduğu sahə
- istehsal meydançasının sahəsi;

446. İstehsal-texniki təyinatlı məhsulların növlərinə anbarlar hansı qruplara bölünür?

- bağlı anbarlar, açıq anbarlar, yarım-açıq anbarlar və xüsusi anbarlar;
- ümumizavod və sex anbarları;
- √ avadanlıq, alətlər, materiallar, ehtiyat hissələri, yarımfabrikatlar, hazır məhsullar, təsərrüfat inventarları və istehsal tullantılarını saxlanması üçün yaradılan anbarlar;
- ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışıq anbarlar.
- təchizat, istehsal və satış anbarları;

447. Funksiyalarına görə anbarlar hansı qruplara bölünür?

- bağlı anbarlar, açıq anbarlar, yarım-açıq anbarlar və xüsusi anbarlar;
- ümumizavod və sex anbarları;
- avadanlıq, alətlər, materiallar, ehtiyat hissələri, yarımfabrikatlar, hazır məhsullar, təsərrüfat inventarları və istehsal tullantılarını saxlanması üçün yaradılan anbarlar;
- ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışıq anbarlar;
- √ təchizat, istehsal və satış anbarları;

448. Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- məhsulun layihələndirilməsi və müqavilələrin bağlanması;
- tətbiq olunacaq texnoloji istehsal üsulu, sınaqların aparılması;
- hazır məhsulun qablaşdırılması və qorunması;
- √ işçilərə olan tələbatın müəyyən edilməsi.
- istehsalçı və istehlakçıların davranışları, istifadə ediləcək avadanlıq və materialların müəyyən edilməsi;

449. Texniki şərtlər:

- √ məhsulun keyfiyyətinə, hazırlanması üsuluna, ona nəzarət edilməsi, qəbuluna, saxlanmasına və istismarlarına, tətbiqinə olan əsas tələbləri özündə əks etdirir.
- texnoloji proseslərin zəruri tələblərə uyğunluğunun yoxlanılması ilə əlaqədar olan əməliyyatları özündə əks etdirir;
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərti ilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassələrini özündə birləşdirir;
- məhsulların satış bazarlarında satışına nəzarəti özündə əks etdirir.
- məhsulun hansı keyfiyyət kateqoriyasına aid edilməsini nəzərdə tutan təşilati-texniki və iqtisadi tədbirlər sistemidir

450. Məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi:

- təklifin azılması deməkdir
- işçilərin sayının ixtisar edilməsi deməkdir
- məhsulların sayının kəmiyyətcə nisbi mənada azalması deməkdir
- √ məhsulların sayının kəmiyyətcə nisbi mənada artırılması deməkdir
- məhsulların istehsalının faktiki həcmnin artması deməkdir

451. Texniki nəzarət işlərini həyata keçirmək üçün aşağıdakı üsullardan hansı tətbiq edilmir?

- statistik təhlil üsulu;
- qəbul texniki nəzarət üsulu;
- öz-özünə texniki nəzarət üsulu;
- √ analitik təhlil üsulu
- xəbərdarlıq texniki nəzarət üsulu;

452. Aşağıdakılardan hansı texniki nəzarət şöbəsinin funksiyalarına aiddir?

- işçilərin ixtisas səviyyəsinin yüksəldilməsinə nəzarət etmək;

- texnikanın keyfiyyətinə nəzarət;
- √ kənardan daxil olan xammal və materialların keyfiyyətinə nəzarət etmək;
- istifadə edilən avadanlıqların keyfiyyətli təmirinə nəzarət etmək;
- müəssisədə idarəetmənin keyfiyyətinə nəzarət etmək.

453. Aşağıdakılardan hansı düzdür?

- məmulatın etibarlılığı - məmulatın istismarının asanlıqını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəsidir
- standartlaşdırma - texnoloji proseslərin zəruri tələblərə uyğunluğunun yoxlanılması ilə əlaqədar olan əməliyyatları özündə əks etdirir;
- sertifikatlaşdırma - məmulatın xidmət müddətində ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərti ilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassələrini özündə birləşdirir;
- məhsulun keyfiyyətinə nəzarət məhsulların satış bazarlarında satışına nəzarəti özündə əks etdirir.
- √ Məhsulun keyfiyyətinin attestasiyası - məhsulun hansı keyfiyyət kateqoriyasına aid edilməsini nəzərdə tutan təşilati-texniki və iqtisadi tədbirlər sistemidir.

454. Aşağıdakılardan hansı səhvdir?

- √ məmulatın etibarlılığı - məmulatın istismarının asanlıqını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəsidir
- sertifikatlaşdırma - məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsinin sınaqdan keçirilməsidir
- standartlaşdırma - normaların işlənilib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliyyətdir
- məhsulun keyfiyyətinə nəzarət - məhsulun müəyyən edilmiş standartlara, fabriklərdə zavod normalarına uyğunluğunun yoxlanılması ilə əlaqədar olan əməliyyatları özündə əks etdirir
- Məhsulun keyfiyyətinin attestasiyası - məhsulun hansı keyfiyyət kateqoriyasına aid edilməsini nəzərdə tutan təşilati-texniki və iqtisadi tədbirlər sistemidir

455. Məmulatın etibarlılığı:

- məmulatın istismarının asanlıqını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddətində ərzində istismar xərclərinin aşağı olmasını şərtləndirən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddətində ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddətində ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəsidir
- √ məmulatın xidmət müddətində ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərti ilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir

456. Texnolojilik göstəricilərinə nələr aiddir?

- √ maşının yığılmasının mürəkkəbliyi, material-əmək, fondutumluğu göstəriciləri aid edilir;
- maşının istismarının mürəkkəbliyi, sürəti və məhsuldarlığı göstəriciləri aid edilir;
- maşının qabariti, işləmə prinsipləri, qiyməti əmək tutumluğu göstəriciləri aid edilir;
- maşının yığılmasının maya dəyəri, ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir.
- maşının ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir;

457. Məhsulun keyfiyyətinin attestasiyası:

- məhsulun rəqabət qabiliyyətini müəyyən edən təşilati-texniki və iqtisadi tədbirlər sistemidir;
- √ məhsulun hansı keyfiyyət kateqoriyasına aid edilməsini nəzərdə tutan təşilati-texniki və iqtisadi tədbirlər sistemidir;
- məhsulun təyinatına müvafiq olaraq müəyyən şəraitdə uzunmüddətli dövrdə qala bilmək qabiliyyətinin müəyyən edilməsidir;
- məhsulun keyfiyyətinə nəzarəti üsullarının işlənilib hazırlanmasıdır.
- məhsulun keyfiyyətinə nəzarəti təmin edən təşilati-texniki və iqtisadi tədbirlər sistemidir;

458. Aşağıdakılardan hansı aparılması yerinə görə texniki nəzarət işlərinə aiddir?

- texniki nəzarət baxış;
- seçmə nəzarət;
- ilkin nəzarət;
- son nəzarət.
- √ səyyar texniki nəzarət;

459. Aşağıdakılardan hansı nəzarət işlərinin xarakterinə görə texniki nəzarət işlərinə aiddir?

- √ texniki nəzarət baxış;

- seçmə nəzarət;
- ilkin nəzarət;
- son nəzarət.
- stasionar texniki nəzarət;

460. Aşağıdakılardan hansı texniki nəzarətin növlərinə aid deyildir?

- fəali texniki nəzarət;
- ötəri texniki nəzarət;
- qəbul nəzarəti
- ✓ perspektiv texniki nəzarət.
- planlı texniki nəzarət;

461. Müəssisədə texniki nəzarət şöbəsinin funksiyasına aşağıdakılardan hansı aiddir?

- müəssisədə işçilərin mək haqqının vaxtlı-vaxtında verilməsinə nəzarət etmək;
- müəssisədə iş qrafikləri və istehsal proqramını yerinə yetirmək üçün istehsal prosesinə operativ nəzarəti həyata keçirilmək
- müəssisəni vaxtlı-vaxtında xammal və materiallarla təmin etmək;
- ✓ məhsulun hazırlanması prosesində fabrik-zavod normativlərdən kənarlaşma halları müşahidə edərsə, onun istehsalını dayandırmaq.
- iş qrafikləri və istehsal proqramını yerinə yetirmək üçün müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri arasında koordinasiyanın həyata keçirilmək;

462. Məhsulun keyfiyyətinə nəzarət:

- istifadə edilən avadanlıqların vaxtlı-vaxtında təmir olunmasına nəzarəti özündə əks etdirir.
- məhsulların satış bazarlarında satışına nəzarəti özündə əks etdirir
- məhsul istehsalının vaxt normalarına uyğunluğunun yoxlanılması ilə əlaqədar olan əməliyyatları özündə əks etdirir;
- texnoloji proseslərin zəruri tələblərə uyğunluğunun yoxlanılması ilə əlaqədar olan əməliyyatları özündə əks etdirir;
- ✓ məhsulun müəyyən edilmiş standartlara, fabrik-zavod normativlərinə uyğunluğunun yoxlanılması ilə əlaqədar olan əməliyyatları özündə əks etdirir.

463. Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aiddir?

- məhsulun istehsalı ilə əlaqədar olan xərc-lər
- istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- umumzavod xərcləri
- ✓ yoxlama və sınaq-la-rının ke-çirilməsi ilə əlaqədar olan xərc-lər
- məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərc-lər

464. Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi insan-maşın-mühit sistemini xarakterizə edir?

- texnolojilik göstərijiləri;
- məmulatın estetik göstərijiləri;
- patent-hüquq göstərijiləri;
- ekoloji göstərijilər.
- ✓ erqonomik göstərijilər;

465. Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti göstəricilərinə aid deyil?

- standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri
- məhsulun nəql onun qabiliyyəti
- ✓ məhsulun maya dəyəri
- məhsulun estetik göstəriciləri
- texnolojilik göstərijiləri

466. Standartlaşdırma:

- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrılara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- ✓ normaların işlənilib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliyyətdir
- məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir

- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksi-ni tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir

467. Sertifikasiya:

- məhsullar üçün norma, qayda və xarakteristikaları müəyyənləşdirən fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- ✓ məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksi-ni tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir

468. Məmulatın estetik göstəriciləri

- məmulatın istismarının asanlığını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassələrini özündə birləşdirir
- ✓ məmulatın oricinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səliyyəliyi, görünüş kimi xassələri özündə birləşdirir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassələrini özündə birləşdirir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassələrini özündə birləşdirir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassələrini özündə birləşdirir

469. Düzəldilmə mümkünlüyünə görə qüsurlu məhsullar hansı qruplara bölünür?

- ✓ müəssisə miqyasında düzəldilməsi mümkün olan qüsurlu məhsullar və qəti qüsurlu məhsullar;
- müəssisə miqyasında düzəldilməsi mümkün olan qüsurlu məhsullar və texniki cəhətdən qüsurlu məhsullar;
- müəssisə miqyasında düzəldilməsi mümkün olan qüsurlu məhsullar və texnoloji cəhətdən qüsurlu məhsullar;
- texniki cəhətdən qüsurlu məhsullar və texnoloji cəhətdən qüsurlu məhsullar.
- iş yerində düzəldilməsi mümkün olan qüsurlu məhsullar və texniki cəhətdən qüsurlu məhsullar;

470. Yaranma mənbələrinə görə qüsurlu məhsullar hansı qruplara bölünür?

- birölçülü və çoxölçülü;
- səyyar və stasionar;
- ucda tutma və seçmə;
- ✓ zavoddaxili və zavodxarici.
- texniki və texnoloji;

471. Məhsulun keyfiyyəti:

- ✓ məhsulun təyinatına müvafiq olaraq müəyyən şəxsi və istehsal tələbatını dəmək qabiliyyətini şərtləndirən xassələrin məcmusudur;
- məhsulun təyinatına müvafiq olaraq müəyyən dəyişən şəraitdə işləmək qabiliyyətini şərtləndirən xassələrin məcmusudur;
- məhsulun təyinatına müvafiq olaraq müəyyən şəraitdə uzunmüddətli dövrdə qala bilmək qabiliyyətidir;
- məhsulun dəyişən şəraitdə ucuz istehsal edilə bilməsidir.
- məhsulun təyinatına müvafiq olaraq müəyyən sabit şəraitdə işləmək qabiliyyətini şərtləndirən xassələrin məcmusudur;

472. Müəssisədə texniki nəzarət şöbəsinin funksiyasına aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- ✓ müəssisədə işçilərin mək haqqının vaxtli-vaxtında verilməsinə nəzarət etmək;
- tələblərə uyğun gəlməyən materialların istehsalda istifadəsini qadağan etmək;
- texnoloji intizama əməl etməyən işçiləri cəzalandırmaq;
- məhsulun hazırlanması prosesində fabrik-zavod normativlərdən kənarlaşma halları müşahidə edərsə, onun istehsalını dayandırmaq.
- tələblərə uyğun gəlməyən dəstləşdirici məmulatların istehsalda istifadəsini qadağan etmək;

473. Aşağıdakılardan hansı texniki nəzarət şöbəsinin funksiyalarına aid deyil?

- ✓ texnikanın keyfiyyətinə nəzarət;
- texnoloji proseslərin gedişatına nəzarət etmək;
- hazır məhsulların qəbuluna nəzarət;
- məhsulların anbarlarda saxlanılmasına və istehlakçılara göndərilməsinə nəzarət.
- kənardan daxil olan xammal və materialların, yarımfabrikatların, kompleksləşdirici məmulatların keyfiyyətinə nəzarət etmək;

474. Aşağıdakılardan hansı texniki nəzarətin növlərinə daxil deyil?
- fəal texniki nəzarət;
  - ötəri texniki nəzarət;
  - qəbul nəzarəti;
  - ✓ normalaşdırılan texniki nəzarət.
  - planlı texniki nəzarət;
475. Texniki nəzarət işlərini həyata keçirmək üçün hansı üsullardan istifadə edilir?
- həndəsi nəzarət, öz-özünə nəzarət və qarşılıqlı nəzarət üsullarından;
  - səyyar və son nəzarət üsullarından;
  - ✓ statistik texniki nəzarət, öz-özünə nəzarət və qarşılıqlı nəzarət üsullarından;
  - seçmə nəzarət və qarşılıqlı nəzarət üsullarından.
  - stasionar nəzarət və öz-özünə nəzarət üsullarından;
476. Nəzarət işlərinin xarakterinə görə texniki nəzarət işləri necə qruplaşdırılır?
- ✓ texniki nəzarət baxış, həndəsi və keyfiyyəti nəzarət;
  - ucdantutma və seçmə nəzarət;
  - ilkin, aralıq və son nəzarət;
  - həndəsi və son nəzarət.
  - səyyar və stasionar texniki nəzarət;
477. Texniki nəzarət işləri hansı əlamətə görə qruplaşdırılmır?
- nəzarət əməliyyatlarının aparılması yerinə görə;
  - istehsal mərhələsini əhatə etməsinə görə;
  - nəzarət işlərinin xarakterinə görə;
  - ✓ nəzarətedicilərin sayına görə;
  - məhsulların nəzarətlə əhatə olunması əlamətinə görə;
478. İstehsalın ahəngdarlığı dedikdə,
- əvvəlcədən tərtib edilmiş plan-qrafik əsasında eyni vaxt müddəti ərzində (məsələn, 24 saat, ayda və s.) eyni sayda işçilərin işləməsi nəzərdə tutulur;
  - əvvəlcədən tərtib edilmiş plan-qrafik əsasında eyni vaxt müddəti ərzində (məsələn, 24 saat, ayda və s.) eyni miqdarda məhsul buraxılışı nəzərdə tutulur;
  - ✓ dövrlər (ay, 24 saat, gün, saat) üzrə bərabər, yaxud artan ölçüdə (əgər bu planda nəzərdə tutulmuşdursa) məhsul buraxılışı nəzərdə tutulur;
  - eyni müddət ərzində fərqli sayda fəhlələrin işləməsi nəzərdə tutulur.
  - əvvəlcədən tərtib edilmiş plan-qrafik əsasında eyni vaxt müddəti ərzində (məsələn, 24 saat, ayda və s.) eyni sayda avadanlıqların işləməsi nəzərdə tutulur;
479. Müəssisənin (sexin, istehsal sahəsinin) birqərarda işləməsi dedikdə,
- ✓ əvvəlcədən tərtib edilmiş plan-qrafik əsasında eyni vaxt müddəti ərzində (məsələn, 24 saat, ayda və s.) eyni miqdarda məhsul buraxılışı nəzərdə tutulur;
  - eyni müddət ərzində fərqli sayda fəhlələrin işləməsi nəzərdə tutulur.
  - əvvəlcədən tərtib edilmiş plan-qrafik əsasında eyni vaxt müddəti ərzində (məsələn, 24 saat, ayda və s.) eyni sayda əsas fəhlələrin işləməsi nəzərdə tutulur;
  - əvvəlcədən tərtib edilmiş plan-qrafik əsasında eyni vaxt müddəti ərzində (məsələn, 24 saat, ayda və s.) eyni sayda avadanlıqların işləməsi nəzərdə tutulur
  - əvvəlcədən tərtib edilmiş plan-qrafik əsasında eyni vaxt müddəti ərzində (məsələn, 24 saat, ayda və s.) eyni sayda işçilərin işləməsi nəzərdə tutulur;
480. Birqərərlik əmsalının hansı ədədə yaxın olması müsbət hal hesab edilir?
- ✓ 1
  - 0
  - -1.
  - 10

- 0,5;

481. Müəssisədə dispetçer xidmətinin tərkibinə nələr daxildir?

- plan-dispetçer bürosu, sahənin dispetçeri və əsas sexlər;
- istehsal-dispetçer şöbəsi, plan-dispetçer bürosu və loqistika xidməti.
- istehsal-dispetçer şöbəsi, plan-dispetçer bürosu və normallaşdırılma bürosu;
- ✓ istehsal-dispetçer şöbəsi, plan-dispetçer bürosu və sahənin dispetçeri;
- istehsal-dispetçer şöbəsi, əmək haqqı şöbəsi və operativ istehsal bölməsi;

482. Dispetçerləşdirmə:

- müəssisədə investisiya qoyuluşlarının səmərəliliyinin yüksəldilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir;
- müəssisədə idarəetmə sisteminin formalaşdırılması və heyətin idarəedilməsi üzrə tədbirlər sistemini özündə əks etdirir.
- istehsal proqramının tərtibinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini əhatə edir;
- müəssisədə istehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir;
- ✓ iş qrafikləri və istehsal proqramını yerinə yetirmək üçün müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri arasında, yaxud bir neçə müəssisə arasında birgə işin təmin olunması məqsədilə istehsal proseslərinin idarə olunmasının koordinasiyası və onlara operativ nəzarətin mərkəzləşdirilməsidir;

483. İstehsal prosesində operativ tənzimlənmənin əsas şərti nədən ibarətdir?

- işin lahiyələşdirilməsi
- maddi stimullaşdırma
- ✓ texnoloji intizama riayət etmək
- avadanlıqları yerləşdirmək
- işçiləri yerləşdirmək

484. Müəssisədə operativ-istehsal planlaşdırılması:

- müəssisədə maliyyə vəsaitlərinə tələbatın hesablanması və maliyyə vəsaitlərdən səmərəli istifadə məsələlərini əks etdirir;
- müəssisədə idarəetmə sisteminin təkmilləşdirilməsi üzrə tədbirləri əks etdirir.
- istehsal proqramının tərtibinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir;
- ✓ müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir;
- müəssisədə peşə və ixtisaslar üzrə işçilərə tələbatın hesablanmasıdır ;

485. Müəssisədə operativ-istehsal planlaşdırılmasının əsas vəzifələrinə aid deyil:

- istehsal proqramının və müəssisənin inkişaf planının digər göstəricilərinin vaxta görə yerinə yetirilməsinin dəqiqləşdirilməsi;
- mütərəqi təqvim-plan normativlərinin hazırlanması.
- zaman və məkan baxımından material resurslarının hərəkət qrafiklərinin tərtibi və onun icraçılara təqdim edilməsi;
- ✓ müəssisədə peşə və ixtisaslar üzrə işçilərə tələbatın hesablanması;
- yerinə yetirilməsi müddətləri göstəriləklə tapşırıqların konkretləşdirilməsi və sex, sahə, briqada və iş yerlərinə göndərilməsi;

486. İstehsal prosesinin operativ tənzimlənməsinin məqsədi nədən ibarətdir?

- müəssisənin istehsal proqramının yerinə yetirilməsi üçün zəruri işçi heyətinin formalaşdırılması;
- ✓ texnoloji proseslərin müəyyən edilmiş normativlərdən və üsullardan kənarlaşma hallarının aradan qaldırılması üçün zəruri texniki-təşkilati tədbirlərin işlənilib hazırlanması.
- müəssisədə istehsal gücündən istifadənin yaxşılaşdırılması üzrə tədbirlərin işlənilib hazırlanması;
- müəssisədə yeni və mütərəqqi norma və normativlərinin işlənilib hazırlanması;
- müəssisədə əmək kollektivinin sosial inkişafı üçün tədbirlərin işlənilib hazırlanması;

487. Aşağıdakılardan hansı müəssisədə operativ-istehsal planlaşdırılmasının vəzifələrinə aiddir?

- yeni məhsulların hazırlanması və mənimsənilməsinin təmin etmək;
- müəssisənin maddi-texniki təminatını əhatə etmək.
- ✓ istehsalın bütün mərhələlərini (əməliyyatlarını) uzlaşdırmaq və qarşılıqlı əlaqələndirmək, istehsalın ahəngdar gedişatının təmin olunması üçün lazımi təşkilati-texniki tədbirləri işləyib hazırlamaq;
- müəssisənin uzunmüddətli inkişaf istiqamətlərini müəyyən etmək;
- müəssisədə peşə və ixtisaslar üzrə işçilərə tələbatın hesablanması;

488. Müəssisədə istehsal prosesinin operativ tənzimlənməsinin əsas prinsiplərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- operativ tənzimləmə kompleks xarakter daşımali və uzunmüddətli olmalıdır.
- operativ tənzimləmə faydalı, səmərəli və planlı olmalıdır;
- operativ tənzimləmə davamlı, sabit və fasiləsiz olmalıdır;
- operativ tənzimləmə mütənəasib, proporsional və düzxətli olmalıdır;
- ✓ operativ tənzimləmə planlı, kompleks xarakter daşımali və qənaətçil olmalıdır;

489. Müəssisədə istehsalın ahəngdar gedişatının təmin olunmasının mühüm şərti hansıdır?

- ✓ təchizatda ahəngdarliq
- anbar təsərrüfatının səmərəli təşkili
- istehsal heyyətinə təlabatın duzgun müəyyən edilməsi
- istehsal ehtiyatlarının yaradılması
- məhsulqondərmə haqqında müqavilələrin bağlanması

490. Maşınqayırma zavodlarında operativ-istehsal planlaşdırılmasının hansı sistemi tətbiq edilmir?

- maşın-komplekt;
- komplekt-qovşaq;
- ✓ maşın-mühit-insan
- standart-plan;
- hissələr üzrə;

491. İstehsal prosesinə operativ nəzarət üçün aşağıdakılardan hansından istifadə edilir?

- növbə-günlük tapşırıqların yerinə yetirilməsi haqqındaki hesabatlardan;
- ✓ müəssisənin baş planından.
- layihə tapşırıqlarından;
- eskiz layihəsindən;
- işçilərin əmək kitabçalarından;

492. Dispetçer mərkəzinə aşağıdakılardan hansı aid deyildir?

- dispetçerin iş yeri;
- ✓ dispetçer avadanlıqlarının istehsalı sexi.
- köməkçi avadanlıq və aparatlar olan otaq;
- dispetçer lövhəsi;
- dispetçer pultu;

493. Dispetçerləşdirməyə aşağıdakılardan nəyi əhatə etmir?

- texnoloji proseslərin idarə edilməsi;
- ✓ texnoloji proseslərin layihələndirilməsini.
- texnoloji maşın və mexanizmlərin işinin uçotunu;
- nəqliyyat vasitələrinin operativ bölgüsünü;
- material ehtiyatlarının operativ bölgüsünü;

494. Müəssisənin qeyri-ahəngdar işləməsi aşağıdakılardan hansına təsir göstərmir?

- maddi-enerji ehtiyatlarından istifadəni pisləşdirir;
- ✓ işçilərin ixtisas səviyyələrinin azaldır.
- mövcud istehsal güclərindən istifadəni pisləşdirir
- əmək ehtiyatlarından istifadəni pisləşdirir;
- məhsulun keyfiyyətinə mənfi təsir göstərir;

495. İstehsal prosesinə operativ nəzarət üçün aşağıdakılardan hansından istifadə edilmir?

- növbə-günlük tapşırıqların yerinə yetirilməsi haqqındaki hesabatlardan;

- √ müəssisənin baş planından.
- hazır məhsulların qəbul olunması haqqındakı aktlardan;
- marşrut xəritələrindən;
- iş vərəqlərindən;

496. Texnoloji intizam dedikdə:

- müəssisədə kadrların vaxtlı-vaxtında attestasiya olunması başa düşülür;
- müəssisədə yeni texnologiyaların yaradılmasını nəzərdə tutulur;
- √ istehsal prosesində məhsul hazırlanması texnologiyasının tələblərinə əməl olunması başa düşülür;
- istehsal prosesində məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi başa düşülür.
- müəssisədə hesablanan vergilərin vaxtlı-vaxtında ödənilməsi başa düşülür;

497. Müəssisənin fəaliyyətinin aşağıdakılardan hansını təmin edə bilməz?

- maddi-enerji ehtiyatlarından səmərəli istifadə edilməsini;
- boşdayanma hallarını aradan qaldırılmasını.
- maşın və texnoloji avadanlıqlardan səmərəli istifadə edilməsini;
- √ işçilərin ixtisas səviyyəsinin yüksəldilməsini;
- maliyyə-əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə edilməsini;

498. Müəssisədə birqərarlılıq əmsalı necə hesablanır?

- müəyyən dövr ərzində plan üzrə müəssisədə işləyəcək işçilərin sayını həmin dövrdə faktiki işləyənlərin sayına bölməklə
- √ müəyyən dövr ərzində plan üzrə müəssisənin istehsal edəcəyi məhsulun həcmi həmin dövrdə faktiki istehsal edilmiş məhsulun həminə bölməklə;
- müəssisədə əmək haqqının vaxtlı-vaxtında verilməsinin müəyyən olunması əsasında.
- müəyyən dövr ərzində plan üzrə müəssisədə işləyəcək əsas fəhlələrin sayını həmin dövrdə faktiki işləyənlərin sayına bölməklə;
- müəyyən dövr ərzində plan üzrə müəssisədə işləyəcək avadanlıqların sayını həmin dövrdə faktiki işləyənlərin sayına bölməklə;

499. Müəssisədə istehsala operativ nəzarət zamanı aşağıdakılardan hansından istifadə edilmir?

- marşrut xəritələrindən
- √ işçilərin əmək kitabçalarından.
- növbə-günlük tapşırıqların yerinə yetirilməsi haqqındakı hesabatlardan;
- iş vərəqlərindən;
- hazır məhsulların qəbul olunması haqqındakı aktlardan;

500. Müəssisənin qeyri-ahəngdar işləməsi onun fəaliyyətinə necə təsir göstərir?

- istehsal güclərindən səmərəli istifadə olunur;
- √ istehsal heyətindən səmərəli istifadə olunmur;
- müəssisənin səmərəliliyi artır;
- məhsulun keyfiyyəti yüksəlir;
- xammal və materiallardan daha səmərəli istifadə olunur.